לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ג', ו' בתמוז תשמ"ח, 21 ביוני 1988 / שנה מ"ח מס' 13679 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

ריגן יקבל את רבין לפגישת פרידה

דליה רפאל (ארה"ב)

הנשיא רייגן יפגוש את שר הבטחון יצחק רבין לשיחה בבית הלבן ביום ג' הבא. השר רבין יוצא לארה"ב בסוף השבוע ויגיע לוושינגטון ביום א' ה־26 בחודש. מקורות בוושינגטון הביעו הערכתם שהפגישה הבלתי־שגרתית עם רבין מהווה ביטוי נוסף למערכת היחסים המיוחדת בין ישראל וארה"ב שהתחזקה והעמיקה בתקופת ממשל רייגן, אולם יותר מכך זוהי הזדמנות לפרידה רשמית של שר־הבטחון מהנשיא המסיים תפקידו בעוד חודשים מעטים. במהלך ביקורו ייפגש רבין גם עם שר ההגנה קרלוצ'י, שר החוץ שולץ, סגן הנשיא בוש, סנטורים וחברי קונגרס.

השבוע מתקיימות בוושינגטון השיחות של „הוועדה המשותפת לנושאי בטחון".

נרצח חבר מושב שקף; עוצר על כפרים בדרום הר־חברון

אליהו כהן בן 33 נרצח באכזריות במוט ברזל כשעסק בריסוס בשדהו שלשום בלילה ● מפקד משטרת לכיש: החקירה בכל הכיוונים — כולל אפשרות פיגוע חבלני ● התושבים תוקפים אלוף מצנע: בחודשים האחרונים היתה שרשרת פיגועים נגד המושב ● באסיפה סוערת אמש החליטו לא להעסיק יותר פועלים ערבים ● צה"ל חסם בסוללות עפר כבישי הקיצור מהכפרים הערביים לבית־גוברין ולחבל לכיש ● הצתות באזור רמות־מנשה ובארבעה מקומות בשפלה ● 2 חיילים נפצעו מבקבוק תבערה בעזה

עזרא יניב, יואב אביב, יורם בר, שלמה גלזר, זהבה מוזס, עתי"ם

באסיפה סוערת של חברי מושב שקף בלכיש המזרחי נתקבלו אמש שורה של החלטות לאור מקרה הרצח האכזרי של אליהו כהן בן 33 שארע בשדות המשק ביום ראשון בלילה.

באסיפה בהשתתפות יו"ר המחלקה להתיישבות בהנהלת

(סוף בעמוד 4)

חילוץ במנוף

דיירת מבותלת מבית־האבות מורדת ארצה (צילום: פרטוש)

אחר חצות

פיסגת טורונטו תומכת בוועידה בי"ל

שע"ה

פיסגת המדינות התעשייתיות בטורנטו, כללה אמש בהודעת הסיכום שלה תמיכה בוועידה בי"ל למזה"ת. ההודעה מוסיפה גם זאת כי יש להכין הפיסגה היטב ובשיתוף כל הצדדים.

הצרפתים הם שמסרו לבריטים המידע על סוואן, ש„סיבך" ישראל

דפנה ורדי (בריטניה)

שר החוץ הצרפתי, שארל פסקואה, הוא שמסר לבריטים מידע על עבר אל־רחמן מוסטפה, שהשאיר את מזוודות הנשק וחומרי החבלה בביתו של איסמאעיל חסאן סוואן בלונדון. פסקואה שמע על כך מאנשי אש"ף בכירים הנמצאים בפאריס — נאמר בתוכנית „עולם בפעולה" של רשת הטלוויזיה העצמאית בבריטניה.

חלק ניכר מהתוכנית הוקדש לפעולות „המוסד", ומפיקי התוכנית שמו טענות כוזבות בפי סוואן, כאילו טען במשפטו, שהסכים לעבוד למען „המוסד" רק אחרי שהפעילו עליו לחץ ואיומים. האמת היא, כי בהעידו בשבועה, הודה סוואן, כי שיקר כאשר טען שהופעל עליו לחץ וכי המניע שלו היה מצפוני, משום שלא הסכים עם דרכי פעולתו של אש"ף.

בסקירת האירועים שקדמו לרצח אל־עדאמי, טענו מפיקי התוכנית, כי „המוסד" שגה ולא עמד בסטנדרטים שהבריטים ציפו ממנו. לדברי המפיקים, לא ידעו סוכני „המוסד" על מצבור הנשק בדירתו של סוואן, אך „טיימס" הלונדוני מציג גירסה הפוכה, וטוען, כי ידעו על הנשק ואפילו בחנו אותו בהחבא ובדקו מסמכים שהביא מוסטפה לדירה.

פיצריה ובית־אבות ניזוקו קשה בפיצוץ מיכל גז במרכז הרצליה — 23 נפצעו

דליפת גז במרתף מסעדת „רימיני" גרמה לפיצוץ בה נפגע גם בית־האבות „פאר־השרון" בקומה השנייה ● רוב הפצועים נשלחו כבר לבתיהם ● המשטרה ממשיכה בחקירה

יהושע מרקוס

בפיצוץ בלון גז במרתף מסעדת „רימיני" בכיכר דוד שליט בהרצליה פיתוח נפצעו 23 בני אדם. אחד מהם פצוע קשה, שניים בינוני, והיתר קל.

בבית החולים „מאיר" בכפר סבא, לשם הגיעו כל הפצועים, וישארו לאישפוז 4 מהם, וכל הפצועים האחרים יישלחו לביתם בשעות הקרובות לאחר מתן טיפול רפואי.

(סוף בעמוד 4)

נפגעי עישון – יגישו תביעות נגד „דובק" ● עמוד 2
הפיסגה שומטת חובות לעולם השלישי ● עמוד 3
שטרית: להורים כספים להתנחלויות ● עמוד 4
בתי־החולים עובדים היום במתכונת שבת ● עמוד 19
האוצר שוקל צעדים נגד עיצומי העובדים ● עמוד 19

שיטרית מעמיק את הקרע

מאיר שיטרית הופיע במושב הוועד הפועל הציוני, בהופעה פומבית משמעותית ראשונה מאז נבחר לתפקיד גזבר הסוכנות, כשבפיו בשורה חדשה־ישנה – לחזור ולהקצות כספים מתרומות המגבית לפעילויות מעבר לקו הירוק. הצעתו אינה מפתיעה. בראשית פעילותו הציבורית נחשב שיטרית לאדם שהגיע ל„חירות" במקרה, לאחר שמפלגת העבודה דחתה את הצעתו להצטרף אליה, ואינו בעל עמדות טיפוסיות למפלגתו. הזמן עושה את שלו, ככל הנראה, ושיטרית – למרות שזכה לתפקיד נכבד ביותר במוסדות התנועה הציונית – הוא היום איש „חירות" לכל דבר, ומייצג את מפלגתו. אולם, הצעתו מבטאת את האבסורד הטמון בעמדות הליכוד לעומקו. העובדה שעד היום עומדת בעינה ההחלטה שלא להפנות את כספי המגביות לפעילויות מעבר לקו הירוק אינה שרירותית או כיתתית. היא מעידה שעבור הרוב הגדול של העם היהודי ומוסדותיו, השטחים אינם חלק מישראל, אלא הם מוחזקים לתקופת מעבר, וכל השקעה בהם היא על קרן הצבי. ההחלטה מעידה על כך, שמרבית הציבור היהודי מבין שהחזקת השטחים והכוונה לספחם אינם המשך של הציונות, כפי שמנסים להציג זאת אנשי הליכוד ויתר מפלגות הימין, אלא סטייה קשה מדרך הציונות, אשר נועדה ליישב את העם היהודי להקים מדינה יהודית דמוקרטית, בעלת משקל מוסרי, ולא ליצור מדינת אפרטהייד. ההחלטה אף מעידה על כך שהאמונים על תקציבי הסוכנות הבינו שמשאביה של ישראל מוגבלים, וכי אין כל אפשרות להשקיע בשטחים בלי לפגוע באזורים שעליהם אין כל ויכוח, המהווים את לבה החי של ישראל, אבל אינם מיושבים ומפותחים במידה מספקת, כמו הנגב והגליל.

שליטת ישראל בשטחים הביאה כבר לספקות וניכור בין רבים מיהודי התפוצות, לבין מדיניות ממשלת ישראל. התבטאויות והצהרות מסוג זו של שיטרית עלולות להעמיק את הקרע הזה במקום לאחותו.

על המשמר

גורמי בטחון מפקפקים ביכולתה של דמשק לשלם עבור הטילים הסיניים

סבורים כי ארה"ב יזמה ההדלפה כדי לטרפד הגישושים בין סוריה לפקין ● הטילים הסיניים החדשים מסוג אם־9 משוכללים ומדוייקים מאלה שנמכרו לאיראן – הטווח שלהם 600 ק"מ ● הרמטכ"ל: הטילים אינם מסוגלים להכריע מלחמה, הם נשק הרתעה ונמצא להם תשובה

כתבנו הצבאי, מוטי בסוק, יורם בר, קובי מנדל

גורמים בטחוניים בישראל מפקפקים במהימנות המידע של השבועון „ניוזוויק", שלפיו מתכוונת סין למכור לסוריה טילי קרקע־קרקע קצרי־טווח מדגם „אם 9", אך הגורמים הצבאיים העריכו, כי לא מן הנמנע שסין נכנסה למגע ומשא בלשונו לבחינת אפשרות כזו. המדובר בטילים משוכללים ונייידים לטווח 600 ק"מ.

ההערכה היא, כי כל דיון כזה הוא בחיתוליו והסיכוי למימושו קלוש, בהתחשב במדיניות השיווק הסינית, ותובעת תשלום מיידי, בשל הצורך הדחוף של סין להגדיל את מלאי מטבע החוץ שלה. ידוע, כי הסורים סובלים מקשיי נזילות, שלא יאפשרו תשלום במזומן בעד מערכות העולות כספי רב מאוד. צליפ׳

(המשך בעמוד 2)

הפסדי שי"א ל„הסנה" — תנאי הפרישה של המנכ"ל "יבדקו מחדש"

ההפסדים – 36 מיליון ש"ח ● חשש לתסמונת בל"ל בתשלומים לגולץ

כתבינו הכלכליים בת"א וירושלים

הפסדי שי"א נרשמו בשנת 1987 לחברת הביטוח „הסנה". הפסדים אלה הגיעו ל־36.4 מיליון שקל (23 מליון דולר) זאת לעומת 5 מליון דולר בשנת 1986. רוב ההפסדים הן תוצאה מרכישת חב' ביטוח אושיות. מנכ"ל הסנה אלפרד גולץ שחתם על המאזן, אינו מנהל בפועל את החברה מזה חמישה ימים והוא יצא לחופשה פרטית. הבוקר נכנס לתפקידו כמנכ"ל הסנה רו"ח אריה אומן, איש בנק הפועלים אשר ימלא בשלב ראשון את שני התפקידים במקביל. הדוחות הרשמיים יפורסמו רק ביום חמישי. מנתונים אלה עולה כי לחברה יש מחסור בהון על פי הנדרש על ידי המפקח על הביטוח בסכום של 4 מליון דולר, והוא עלול להגיע ל־28 מליון דולר.

מנכ"ל חברת העובדים דני רוזוליו הנחה אתמול את יו"ר מועצת המנהלים של הסנה לבחון מחדש את תנאי הפרישה של מנכ"ל לשעבר של חברת הביטוח אלפרד גולץ. נודע שבמועצת המנהלים של הסנה הובעה תרעומת קשה על תנאי הפרישה המשופרים אשר נקבעו לגולץ, ואתמול החליט רוזוליו להתערב בנעשה והורה ליו"ר המנהלים להשעות את החלטות של ועדת המשנה ולהביא את הנושא כולו לדיון מחודש. מקורות בחברת אמרו כי תנאי הפרישה דומים לאלו שנחשפו לאחרונה בבנק לאומי.

אח"מ / אשת הבוס

אוטוטו גירושין

אם היינו מסתפקים באיזכור שמה, ג'וליאן פיליפס, ומקצועה: שחקנית ודוגמנית (ואולי בסדר ההפוך), הרי שהרבה גבות היו מתרוממות בהשתאות. ג'וליאן מי? אבל יש לה „ייחוס", בתוקף נישואיה.

הבוס -- ברוס ספרינגסטין

למי שמכונה „הבוס", ברוס ספרינגסטין, עכשיו, גם אשת הבוס מפתחת לה קריירה עצמאית.

ג'וליאן הופיעה לאחרונה בשני סרטי קולנוע: „שקרים מתוקים" עם טריט ווילאמס ושבע שעות עד לפסק הדין", לצד בו בריג'ס, ברשעות מסוימת, ומה כולנו אם לא רשעים גמורים, אפשר לומר שהעובדה שהיא גברת ספרינגסטין, לא הזיקה לקריירה שלה. קודם לכן הופיעה רק בתשדירי־פרסומת בטלוויזיה.

היא והוא נפגשו לאחר הופעה שלו, ביוזמת ידיד משותף במאי, לפני שלוש שנים, ונישאו. „הייתי מתחתנת איתו גם אם היה סתם שרברב, „אומרת ג'וליאן. שרברב ישראלי, הכוונה, שמרוויח פחות או יותר כמו ספרינגסטין. הקריירות, שלה ושלו, נפרדות לחלוטין. היא אומרת שאינה מצטרפת לכל הופעה במסע ההופעות שלו ואינה מלווה אותו בהקלטותיו באולפן. הוא אינו טורח ובה לצילומי סרטיה. זה נשמע כמו רומן יפה. מערכת־נישואין אידיאלית. האמנם? לא בר וק. מיידעים אותנו, כי סיפור האהבה הזה נגמר ואיננו עוד. „אוטוטו ייחתמו מסמכי הגירושין. מי תחליף את ג'וליאן אצל הבוס? כאן יש בעיה, יש שתי מועמדות, שתיהן יפות. אחת, מייגן יוו, בת 18. האחרת, זמרת בלהקת הליווי של ספרינגסטין, פטי שיאפלה. כמי יבחר? קשה קשה מאוד.

עופר ניר

המשביר המרכזי

הוועידה הכ"ז

המשביר המרכזי אגודה שיתופית לאספקה בע"מ

מודיעה בזה כי הוועידה הכ"ז שנועדה להתכנס ביום 23.6.88 בקיבוץ שפיים

מתבטלת

עקב סיבות טכניות

המועד החדש לקיום הוועידה הנו 28.7.88

פרטים נוספים יפורסמו בהמשך

מועצת המשביר המרכזי

על המשמר

ספורטק / כדורסל ירושלמי

היוגוסלבים באים

ירושלים היא עיר קטנה. בניגוד לתל־אביב, כולם מכירים את כולם, וכולם יודעים את הכל על כולם. לפני כחודש נפל דבר בעיר. עמנואל זיסמן מינה את רוני שטייניץ ליו"ר קבוצת הכדורסל של הפועל. בכתריאליבקה קמה סערה. היאך הכיצד — הרי שטייניץ הוא איש מרכז חרות. הרי שטייניץ הוא סמנכ"ל שיכון ופיתוח על הטיקט של מחנה דוד לוי.

כאן המקום לעשות הכרה קצרצרה עם הנפשות הפועלות. עמנואל זיסמן, מקום 33 ברשימת המערך לכנסת הבאה ומרכז מחוז ירושלים של המפלגה. עסקן מפלגתי בכל רמ"ח אבריו ושס"ע גידיו. בלא כל שארירות. רוני שטייניץ נולד במשפחה ציונית כללית (היום ליברלים). הוא שיחק כדורסל במכבי (בימיה הגדולים), הפועל ובית"ר ירושלים. ב־10 השנים האחרונות הוא כיהן, למרות היותו ירושלמי, בהנהלה המצומצמת של מכבי תל־אביב כדורסל, ליד מזרחי, אבידן ושמלוק. שטייניץ מונה למספר אחד בהפועל, כיוון שלמפלגת העבודה אין עסקני ספורט ראויים לשמם. עובדה.

הצעד הראשון של שטייניץ היה ראוותני ומדהים. הוא החתים מאמן יוגוסלבי בכיר, פרוק קולאנוביץ', למאמנה של ירושלים בעונה הבאה. אחרי שני מאמנים אמריקנים במכבי תל־אביב, מאמן אמריקני בהפועל חולון, מדוע לא מאמן יוגוסלבי בירושלים?

עמנואל זיסמן — עקוף, עם רוני שטייניץ, מצד ימין

יוגוסלביה היא מעצמת כדורסל אדירה באירופה, הכדורסל והמנטליות שלה דומים לשלנו והעיקר, קולנוביץ' יעלה לקופת ירושלים חצי ואולי פחות מצביקה שרף, משה וינקרנץ, ואפילו רני כהנא. מאמן יוגוסלבי גם יגור בירושלים, בניגוד לכל המאמנים הקודמים של הקבוצה.

ולשטייניץ את קולנוביץ' יש הפתעה נוספת: שחקנים יוגוסלבים בירושלים. בעוד שנה נפתח השוק היוגוסלבי לכל רורש. מדוע להשקיע 60 אלף דולר בכדרים אריסון או ריקי בראון, אם אפשר תמורת 20 אלף דולר לרכוש „ילד" יוגוסלבי עם פוטנציאל אדיר?

מוטי בסוק

מלה בסלע / צנזורה

פרשת הערווה הנעלמת

אתמול נפתחה בתיאטרון ירושלים תערוכת הצייר הלנינגראדי־ירושלמי אלקסאנדר אוקון, ואחת התמונות הענקיות שבתערוכה לבטח תזכה להתעניינות הקהל.

ערכה האמנותי במקומה מונח, אך מחוץ לזה הפכה התמונה לנושא דיון בבית משפט השלום: „פרשת הערווה הנעלמת". כאשר לפני כשנה הציג אוקון את התמונה לראשונה, פרסמו כמה עיתונים

אלקסנדר אוקון ליד הערווה שנעלמה. בידו הקטע מעיתון „אליף"

את תצלום. כך עשה גם שבועון תל־אביבי ברוסית בשם „אל'ף".

אולם, לדברי אוקון, עורכי אל'ף, המקורבים לחסידי חב"ד, צנזרו את התמונה הנועזת ו„גילחו" את ערוות הדמות המצוירת בה „סופט אנד איזי זה כלב לעומתם" — התריס הצייר כנגד העורכים והגרפיקאים של „אל'ף". ובאמת, בתמונה בשבועון אי אפשר להבחין בכל סימני שיער או פות.

„עיתון אחר הדפיס אותה תמונה בלי ראש, והצייר שותק להם" — אמר עורך אל'ף. „דהיינו, הראש אינו חשוב. העיקר היא הערווה".

ובכן, בית המשפט בתל־אביב עשוי לפסוק, אם נעלמה הערווה בגין רשלנות כדרך אגב, או נמחקה בזדון. באי התערוכה בתיאטרון ירושלים יכולים לשפוט בעצמם, מה הייתה פגיעתם הרעה של איתני הדפוס.

אוקון ביקש מידאי השם לתקן את הטעון תיקון, ולהדפיס את התמונה כמות שהיא, בכל ערוותה. לאחר שלא נענה פנה לבית דין לתביעות קטנות, שם מתבררת עתה הפרשה במהירות הרגילה של מערכת עשיית הצדק.

עורך „אל'ף", ולדימיר חנליס, מכחיש שפעל בזדון. לדבריו, ההדפסה לא הייתה באיכות ראויה והערווה אבדה בדרך סטיכית תוכלתי מבוקרת.

ישראל שמיר

מדף / אמיל חביבי

אשם תמיד

אמיל חביבי, „אח'טייה"; הוצאת עם־עובד / סידרת פרוזה אחרת; יוני 1988; 161 עמודים. מערבית: אנטון שמאס;

אמיל חביבי וכתיבתו שייכים לתופעות שככל שתדון בהם לא תוכל לקטלג אותן. קומוניסט אדוק, מיליטנטי לעניין הפלסטיני, היוצר ספרות אותה ניתן לייחס רק לאינדיבידואליסט המושבע ביותר. ספרות מיוחדת במינה, מפתיעה, מפותלת, רבת פרצופים וז'אנרים, הכובשת אותך ונותרת לאחר סיום הקריאה בבחינת חידה בלתי פתורה. אחרי „האופסימיסט", שעיצב דמות שהיא תערובת של שוויק והרשלה פלסטיני, מוגש לקורא העברי ספר מורכב יותר. ראשיתו, סאטירה הבנויה על מטאפורה בסיסית המציגה את המצב הישראלי כפקק תנועה חיפני בשעת צהריים מיוזעת. סופו, סיפור לירי, גם הוא מטאפורי, על „יורד" פלסטיני החוזר לחפש אחר בת אבודה.

החוט המקשר בין הסאטירה והלירי היא האירוניה, המעדנת את הסאטירה ומעניקה ריחוק ללירי. האירוניה היא זו הפותחת פתח אל ההוויה הבלתי־אפשרית של הערבי הישראלי, שלעולם יהיה שייך ומנותק גם יחד לישראלים ולמדינתם, ולעולם ירגיש עצמו אשם.

מי שלא קרא את „אח'טייה", שירוץ לקרוא. מי שקרא, שיקרא פעם נוספת.

דוביק רוזנטל

עורך „עמודאחורי": אפי לנדאו

מאחורי מעטה סודיות — רבין נפגש עם פלשתינים בכירים

פנחס ענברי

תחת מעטה סמיך של חשאיות נועד שר הבטחון יצחק רבין עם קבוצה נוספת של אישים פלשתינים מן השטחים, ונמסר כי דנו בעניינים פוליטיים חשובים, וכי היו אלה אישים רמי מעלה. לא נמסר מי הם.

נראה כי קיום הפגישה, חרף האיומים, הוא מבחינה מסויימת הישג לשר הבטחון, אבל חוסר האפשרות לפרסם את שמות האישים מעורר ספק בערך הפוליטי של המפגשים.

פרס: הטיסות הישירות אינן פוגעות בחופש הפרט

הבית הלבן: אנו נגד הגבלת ההגירה

דני בירן, דליה רסאל (ארה"ב)

בסיום יום הדיונים השני של מושב הוועד הפועל הציוני, אמר אתמול ממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, כי ליהודי בריה"מ יש כיום יותר מרחב בתחום הדתי ועל ישראל לנצל זאת. „צריך לפתוח שם יותר בתי־כנסת ולארגן לימודי דת יהודיים", אמר פרס.

שר החוץ גילה, כי קבוצה של 400 תיירים יהודיים מבריה"מ מבקרת עתה בישראל ויש לקוות שיהיה לכך המשך. הוא ציין, כי יש להתכונן לקראת עלייה גדולה מבריה"מ שמחציתה תהיה אקדמאים, ולהכין את קליטתה. פרס אמר עוד, כי עניין הטיסות הישירות מבריה"מ אינו מהווה פגיעה בזכויות הפרט, וכי מישראל יוכל כל אדם לצאת לכל מקום שיבחר בו. „אם העולה מקבל אשרה לישראל, עליו למלא את תנאי האשרה," ציין. הוא הדגיש, שכל אסירי־ציון בבריה"מ כבר שוחררו מכלאם.

דובר הבית הלבן, מרלין פיצווטר, אמר אתמול בטורונטו, כי ארה"ב מאמינה בחופש תנועה ובריצון, שאנשים צריכים להיות מסוגלים להגר לכל מקום שהם רוצים. בתגובה לשאלה על החלטת הממשלה בדבר טיסות ישירות של יהודי בריה"מ לישראל, הוסיף הדובר, כי יש לאפשר ליהודים היוצאים מבריה"מ להחליט בעצמם לאן ברצונם ללכת. „זה אישי" אמר. משרד החוץ האמריקני פרסם הודעה דומה.

(סוף מעמוד ראשון)

גורמי בטחון מפקפקים

הערכות בישראל, הכדאיות הכלכלית היא הסיבה היחידה לגישושים סיניים אחר שווקים נרחבים למוצרים בטחוניים, ולא הגיוני כי ימצאו בסוריה בת־זוג הולמת, דוגמת סעודיה, שעימה תתמו על הסכם להספקת אמצעי־לחימה כאלה במחיר גבוה ובמזומן.

האמריקנים טירפדו

נראה, כי האמריקנים ביקשו לטרפד מגעים ראשוניים, אם אמנם התקיימו, בין הסינים לסורים. בישראל הובעה הערכה זהירה, כי ההדלפה אכן נבעה מהאמריקנים.

שמיר: דבר חמור

נושא הטילים נדון אתמול בוועדת החוץ והבטחון, בישיבה עם ראש הממשלה יצחק שמיר, שהעדיף לא להגיב וטען, שאין זה לטובת ישראל להעלות את הנושא. אך בצאתו מהוועדה, אמר שמיר לעתונאים, כי חמור הדבר שסוריה מצטיידת בנשק כזה. הדברים נאמרו בתגובה על המתקפה של ח"כ מיכה חריש (מערך), שאמר, כי הוא נדהם שאין לראש הממשלה מה לומר בנושא הטילים הסיניים, למרות שמדובר באחת הבעיות החמורות ביותר הניצבות לפני ישראל.

הרמטכ"ל: לא נשק הכרעה

הרמטכ"ל רב־אלוף דן שומרון אמר אתמול בחיפה, כי טילי קרקע־קרקע אינם נשק הכרעה בשדה־הקרב, אלא נשק הרתעה, שיש בו כדי לגרום נזקים, אך לא להכריע את המלחמה.

בטקס הענקת תארים ל־1,501 בוגרים מוסמכים ודוקטורנטים באוניברסיטת חיפה, אמר הרמטכ"ל, כי נשק כזה בידי מדינות ערב, במיוחד בידי סוריה, נועד קודם כל להרתיע את ישראל מלחימה שתביא להתמוטטות הצבא הסורי ובכך לשרת את התפיסה האופרטיבית ההגנתית, שלא לאפשר לישראל להגיע לידי סיום המלחמה. עם זאת ציין, כי השימוש בטילים נושאי ראש קרבי כימי עלולים לגרום נזקים גדולים יותר.

הרמטכ"ל ציין, כי תשובותיה של ישראל למערך טילי הקרקע־קרקע יהיו בתחומים שונים, גם בתחום ההתקפי, המסוגל לפגוע בטילים ובמשגרים, וגם בכושר הספיגה בתוך היישוב בעורף, במטרה להקטין את הנזקים. בין שתי התשובות האלה — אמר הרמטכ"ל — מתמקדת ישראל גם ביכולת ובפיתוח של אמצעים המסוגלים ליירט טילי קרקע־קרקע במעופם מנקודת־השיגור ועד למטרה.

חזן במועצת ת"א־יפו: שלום ניתן להשיג רק בפשרה טריטוריאלית

עתים

„שני עמים נאבקים למען הארץ הזו: העם היהודי השב לארצו והעם הערבי הקיים פה. שלום ניתן איפוא להשיג רק בפשרה טריטוריאלית, עם כל הצער והכאב — חלק גדול של יהודה ושומרון לא יהיה לנו, אך השלום בוא יבוא וזה הדבר העיקרי, עליו אנו לוחמים וכל שדרות העם מלוכדים ברצון העז להשיגו". זאת אמר יעקב חזן — ממנהיגי תנועת העבודה ומוותיקי ראשי מפ"ם, במליאת מועצת פועלי תל־אביב־יפו, שהתקיימה אמש והוקדשה להוצאת ספרו של חזן: „ראשית תרשה".

מזכיר מועצת פועלי תל־אביב־יפו, תדי קאופמן, שניהל את ישיבת המליאה, אמר כי טוב להיווכח שחי בתוכנו מנהיג שבלי מגילגלות של גיל ותוך התעלמות מסרקזם וציניות, האופייניים לתקופתנו, חיבר ספר מלא אמונה על הדרך בה הטביע חותמו — דרך של ציונות, סוציאליזם וערכי תנועת העבודה.

צבי נתנזון דיבר על דמותו של יעקב חזן כמנהיג פועלים וחיים סרור העלה על נס ציוני דרך בחייו של חזן.

כרוז בשטחים תוקף ערפאת על דרכו בניהול האינתיפאדה

פנחס ענברי

כרוז נוסף של תומכי אבו־ג'יהד הופץ בגדה המערבית, והוא תוקף ברמז את ערפאת על הדרך שבה הוא מנהל את האינתיפאדה בשטחים. הכרוז דורש גם למנות את אלמנת אבו־ג'יהד, אום ג'יהד, לתפקיד מתאים. הכרוז מאשים את הנהגת אש"ף בפרוטקציוניזם ובמפלגתיות הסוטה מדרכו של אבו־ג'יהד, שהיתה ישרה ודאג לכל הקבוצות באש"ף במידה שווה.

מזכירות הקבה"א לא קיבלה החלטה

מזכירות הקבה"א, בישיבתה השבוע, שמעה דיווח על מהלכי בחירת מועמדי מפ"ם לכנסת ה־12. על פי הנוהלים המקובלים, המזכירות אינה מקבלת החלטות בעניינים הקשורים לבחירות במפ"ם.

לפי אותם נוהלים, ועדת המינויים של הקיבוץ הארצי, ורק היא, ממליצה על מועמדותם של חברי הקבה"א ומעבירה את המלצתה לשיקול דעת מוסדות מפ"ם המתאימים.

מזכירי הקיבוץ הארצי הביעו צער על הפירסום המטעה, אתמול ב„על המשמר", שיש בו משום שיבוש לנוהלי העבודה המקובלים.

כמו כן מקווים המזכירים כי תמשיך לשרור הרוח הטובה המלווה את תהליך הבחירות במפלגה.

אמנון גולין
דובר הקיבוץ הארצי

צלצול מהיר — אלישבע איילון

עו"ד אבי וליץ, על תביעת חולי סרטן נגד "דובק"

המעשנים לוקחים על עצמם סיכון מרצון

מה הסיכוי של תביעת חולי סרטן, נגד חברת „דובק" על נזקי עישון, וזאת בעקבות פסקדין תקדימי בארה"ב?

לדעתי אין כל עילה לתביעה שכזאת. המעשנים לוקחים על עצמם סיכון מרצון. אם אנשים בחרו לעשן והם באים לתבוע על נזק שנגרם להם, סימן שהם התעלמו מהמציאות. נקודה שנייה קשורה לבעיית ההתיישנות. קשה לקבוע מתי בדיוק פורצת המחלה. בדרך כלל אנשים שלוקים בסרטן הריאות, הם אנשים שעישנו שנים רבות ואפשר שהסיבה למחלה נמצאת איי־שם בעבר והתביעה למעשה התיישנה. כזכור, חוק ההתיישנות עומד על שבע שנים. גם אם אנשים הפסיקו לעשן וחלו, יש להניח שהמחלה קיננה כבר קודם. בכל מקרה הפרסומים על כך שעישון סיגריות גורם לסרטן ידועים לפחות 20 שנה. מי שיטען ברצינות שלא ידע על כך יהיה מגוחך. אני לא סבור שיהיה איזה שופט שיקבל טיעון כזה. הרי באותה מידה אפשר לתבוע את יצרני האלכוהול, או יצרני הגבינות, שכידוע מכילות כולסטרול, הגורם גם הוא למחלות.

איך אתה מסביר את התקדים האמריקני?

ראשית, זה עדיין אינו בגדר תקדים. אולי החברה בינתיים ערערה. כל עוד לא נסתיימו ההליכים בערכאות אי־אפשר לדבר, גם לא על תקדים לכאורה.

שנית, זה לא חדש שעילות הדין המוכרות בבתי־הדין האמריקני רחבות יותר מאשר בבית־הדין הישראלי. כאן בישראל אני לא רואה לתביעה שכזאת כל סיכוי. שלישית, איני מכיר את פסקדין האמריקני לגופו, אבל אפשרי מקרה שאותה חברה נתבעת יצאה בפרסום האומר בין השאר שהסיגריות שלה לא מזיקות. במקרה כזה ניתן לומר שהפרסום גרם נזק בדיעבד.

אם יפנו אליך תובעים תייצג אותם?

לא, זה חסר סיכוי. על פניו נראה שכל העניין עולה כאן בארץ יותר כגימיק ואולי כנסיון לסחוט כסף מאשר כתביעה בעלת סיכוי ממשי.

יו"ר האגודה למניעת עישון, ד"ר לרר: מאות כבר פנו אלינו בעקבות התקדים בארה"ב

רונית מורגנשטרן

„התקדים בפסק הדין בארה"ב, הוא בכך שגם יורשים יכולים לתבוע את חברת הסיגריות ולא רק חולה הסרטן, כי אין מה שיפצה אותו", אומר ד"ר טוביה לרר, יו"ר האגודה הישראלית למניעת עישון.

בפסקדין ראשון מסוגו בארה"ב, נקבע כי חברת סיגריות אמריקנית חייבת לשלם $400,000 פיצויים ליורשי אשה שנפטרה מסרטן ריאות שנגרם מעישון. לדברי ד"ר לרר חיכו בכל העולם לתקדים בנושא ואם הוא נתקבל בארה"ב כנראה שיתקבל בכל העולם. היועץ המשפטי של האגודה נמצא בימים אלה בארה"ב, נפגש עם כל הנוגעים בדבר ויחזור בשבוע הבא.

נגיש תביעות

„אנחנו רוצים ללכת על בטוח" אומר ד"ר לרר ל„על־המשמר". „רבים כבר פנו אלינו בעקבות התקדים האמריקני, אנחנו מחכים בינתיים ליועץ המשפטי שלנו, אחר כך נתארגן ונגיש תביעות. יש מאות המעוניינים בתביעות וגם יורשים. נבחר בקפידה אנשים העומדים בכמה שיותר קריטריונים, כלומר אנשים שעישנו סוג אחד של סיגריות, שלא הוזהרו מסכנת העישון כלומר עישנו לפני 1983, שרק אז החלו להופיע אזהרות משרד הבריאות על חפיסות הסיגריות. האגודה מבטיחה סיוע משפטי חינם באמצעות טובי עורכי־הדין בארץ העושים מלאכתם בהתנדבות. „דובק' בצרה," ממשיך ואומר ד"ר לרר. „אנחנו נתבע אותם לא רק על סרטן אלא גם על ההתמכרות".

בימים אלה מתנהל משפט בו תובעת משפחת קצין בכיר במשטרה, שנפטר מסרטן ריאות כתוצאה מעישון, את המשטרה ואת הבטוח הלאומי באשמה שבגלל המתח בעבודתו לא יכול היה להגמל מהתמכרותו לסיגריות. בעניין זה מתכוננת האגודה ליזום הצעת חוק בדבר אחריות מקום העבודה למי שנפגע מעשן סיגריות בגלל תנאי עבודתו.

ב„דובק" אומרים, שפסק הדין האמריקני התייחס לתביעה ספציפית אחת ואינו מהווה תקדים, ובכל מקרה הם יתייחסו לכל תביעה משפטית אם תבוא לגופו של עניין.

סיני פתר נדון למאסר על סרובו לשרת בשטחים

שלמה סלוצקי

חבר נוסף בתנועת „יש גבול", סיני פתר, נידון אתמול למאסר עקב סירובו לשרת מעבר לקו הירוק. פתר עמד לסיים את תקופת המילואים שלו בתחומי הקו הירוק, כאשר קיבל פקודה לצאת לפעילות בגדה. בקשתו להשאירו בתחומי ישראל נענתה בסירוב והוא הועמד לדין ונשפט ל־28 ימי מאסר מתוכם 10 ימים בפועל ו־18 יום על תנאי למשך שנתיים.

פתר (34) הינו חבר הוועד המנהל של אמ"י (איגוד אומני ישראל) ופעיל בשנים האחרונות בפיתוח תיאטרון קהילתי בעיירות פיתוח ברחבי הארץ. במשפטו הצבאי אמר כי סירובו אינו מופנה כלפי מפקדו הצבאי הישיר, אלא מהווה מסר לדרג המדיני הכופה על חיילי צה"ל בשטח מדיניות בלתי־אנושית, בלתי־אפשרית והרסנית־תכלית.

בצאתו מהמשפט זכה סיני פתר לתגובות עידוד והזדהות מחבריו הוותיקים ליחידה. דובר „יש גבול" מוסר כי עם מאסרו של סיני פתר מגיע מספר חיילי המילואים שנידונו למאסר עקב סירובם לשרת בשטחים, מאז תחילת ההתקוממות, ל־23.

בית הזורע
מתאבל על מותו של חברנו היקר
זאב הלר (וילי)
ההלוויה תתקיים היום, יום שלישי, 21.6.88, בשעה 17.00

במלאת שנה
לפטירת חברנו היקר
יואב נחמני ז"ל
נעלה לקברו לגילוי המצבה
ביום חמישי 23.6.88 בשעה 16.00
המשפחה
וקיבוץ רוחמה

אבלים על פטירתו
של חברנו
שלמה פלינט
„הדפוס החדש"
ובית „על המשמר"

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו
מרדכי פרידמן ז"ל
נעלה לקברו לאזכרה ולגילוי מצבה
היום, יום שלישי, 21.6, בשעה 17.00
נפגשים בבית העלמין בחולון, ליד השער החדש
המשפחה

מפלגת הפועלים המאוחדת
המרכז — תזכורת
רשימת מועמדי מפ"ם לכנסת הי"ב
חברים ומועמדים הרוצים להגיש הצעות לרשימת מפ"ם לכנסת ה־12 מתבקשים להעביר הצעותיהם בצירוף הסכמת המועמד בכתב לידי רותי — מזכירת הוועדה הפרסונלית עד ליום ה' 23.6.88, שעה 12.00.
להזכירכם — הצגת מועמדות לבחירה במרכז ניתנת רק למי שהקדימו והודיעו על מועמדותם לוועדה הפרסונלית עד לתאריך הנ"ל.
הוועדה הפרסונלית

מפלגת הפועלים המאוחדת – המרכז
ישיבת מרכז מפ"ם לבחירת מועמדינו לכנסת הי"ב
תתקיים ביום שלישי, 28.6.88, בשעה 09.00
באולם „לימור", בפסז' „לונדון מיניסטור"
ליד „צוותא" תל־אביב
החברים מתבקשים להבטיח השתתפותם - ולדייק

„על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—45360—5
המען למכתבים: שירות שקדואר נמל ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור תדרים 102—121. טל' 233161—3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבונר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

פסגת טורונטו: על שתי המעצמות להמשיך בפירוק הנשק הגרעיני

שבע המדינות המתועשות החליטו להקל על נטל החובות של המדינות העניות

רויטר, סייץ

ועידת הפסגה בטורונטו של שבע המדינות התעשייתיות המערביות המובילות קראה אתמול לארה"ב ולבריה"מ להמשיך לפעול למען פירוק הנשק הגרעיני האסטרטגי ושיבחה את הפשרה שהושגה ביחסים בין המערב למזרח.

בהודעה מדינית משותפת, שפורסמה ביום השני של הוועידה נאמר: „למן פגישתנו האחרונה, הושגה התקדמות בין ארה"ב לבריה"מ על קיצוץ בנשק הגרעיני בצורה העולה בקנה אחד עם האינטרסים הבטחוניים של כל הארצות שלנו."

בדיונים הכלכליים הגיעה ועידת הפסגה להסכם עקרוני על הקלת נטל החובות הרובץ על המדינות העניות ביותר, במיוחד באפריקה.

דוברים של הפיסגה אמרו, כי תוענק עדיפות לשאלה של נקיטת צעדים, כדי להקשות על סוחרי סמים „להלבין" את כספיהם, וזאת עפ"י דרישת ארה"ב.

תחזיות שונות, לפיהן תחליט הפסגה על העלאת שערי הריבית, יצרה אתמול עצבנות בשוקי ההון וניירות הערך.

מנהיגי שבע המדינות המתועשות אתמול בטיול רגלי לפני ארוחת הערב (תצלום: אי.פי.)

רימוני יד הושלכו אל ישיבה בפאריס

ארנון יפה

שני רימוני־יד הושלכו ביום א' אל ישיבה באפוני, פרבר בצפון פאריס, בהתקפה אנטישמית נוספת בסדרה. איש לא נפגע. הרימונים התפוצצו על הכביש מחוץ לאולם הישיבה, בשעה שהמה מתפללים.

התוקפים החטיאו חלון, שבעדו זממו להשחיל את הרימונים פנימה.

ההתנקשות מיוחסת לפעילים במפלגה הפאשיסטית „החזית הלאומית", בהנהגת לה־פן. איש לא נתפש. באפוני זכה לה־פן ב־20% בבחירות לנשיאות.

המשטרה מסרה, כי היו אלה רימוני־הגנה, שנעטפו בגבס מלא מסמרים.

ישראל מוכנה להמשך עבודת הבוררים בתקופת הפישור

מוטי בסוק, ואורי הורוביץ

משרד החוץ מוכן לפישור עם מצרים בעניין טאבה גם אם הבוררים ימשיכו בעבודתם. משרד החוץ גיבש עמדה זו לאחר שמצרים הביעה כי היא מתנגדת להפסקת עבודת הבוררים. אחמד מאהר, הממונה על המחלקה המשפטית במשרד החוץ של מצרים, אמר אתמול בקאהיר, שריבונות מצרים בטאבה אינה ברת ויכוח.

עם זה הוא אמר, כי מצרים מוכנה לשמוע רעיונות של ישראל בארה"ב אולם יש להבטיח את הריבונות המצרית על שטח המריבה. עוד אמר מאהר כי הודעות מצירה של ישראל בעניין טאבה אינן יוצרות אוירה מתאימה לפגישה המוצעת בנושא זה.

ארה"ב, שתיווכה בין ישראל ומצרים, מודאגת מהשלכותיו של פסק הבוררות בעניין טאבה. הממשל חושש מתוצאות חד צדדיות של פסק הבוררות משום שהוא עלול להערים מכשולים על הקשרים בין שתי המדינות. היועץ המשפטי של הסטייט דיפרטמנט אברהם סופר ניסה עד כה בלא הצלחה להביא להסדר בין הצדדים שיבטל את הצורך בפסק הבוררות. אחמד מאהר אמר, כי ישראל הציעה את הפגישה הפעם כדי לדון בהסדר אפשרי. עוד הוסיף כי מצרים מודעת לכך שיש לה עמדה משפטית חזקה בעניין טאבה.

נביל אל ערבי מומחה מצרי בענייני טאבה השוהה בדיוני האו"ם בניו יורק אמר כי הוא מוכן להפגש עם נציגים ישראלים ואמריקנים לדון בהסדר במחלוקת בטאבה. כתבנו מעיר, כי בהתאם לכתב הסמכות של הבוררים רק מקצת הבעיות הקשורות בטאבה יפתרו עם הכרעת הבוררים. גם לאחר הפסיקה יוותרו בעיות רבות מהותיות בעניין זה בלא פתרון. פסק הבוררות אמור להינתן בג'נבה בחודש ספטמבר.

ח"כ גרנות בהצעה לסדר היום בעניין פגישת שמיר־שווארנדזה

הפלשתינים החזירו לעצמם את כבודם העצמי — יש לנצל זאת

ח"כ רן כהן אמר כי אנו מעמיקים בסרבנות ובאטימות לשלום □ ח"כ מילוא: אנו מתנגדים לוועידה בינ"ל מטעמים עקרוניים ומדיניים־מעשיים

בצלאל עמיקם

ח"כ אלעזר גרנות אמר אתמול כי על ממשלת ישראל להמשיך את המגעים עם ברית־המועצות במסגרת של שיחות מקיפות על מערכת היחסים הבילטרלית, פתרון בעייתם של יהודי בריה"מ וסיוע סובייטי למו"מ ישיר בין ישראל להנהגה הפלשתינית. בהצעה לסדר היום אמר ח"כ גרנות כי על ראש הממשלה להבין שהוא פועל במציאות פוליטית משתנה, מציאות של התקרבות בין בריה"מ ומציאות משתנה באזורנו.

לדבריו, ראש הממשלה חייב לנצל את הרגע שבו החזירו לעצמם הפלשתינים את כבודם העצמי עקב ההתקוממות, בדומה למצרים אחרי מלחמת יום כיפור, ולהביא לתחילתו של פתרון הבעייה המרכזית המונעת את השלום.

בעניין זה אמר רן כהן (רצ) כי הגלגל המדיני התהפך ובמקום סרבנות סובייטית וערבית מול גמישות ישראלית, אנו מעמיקים בסרבנות ובאטימות למו"מ ולשלום.

הלקח שניתן ללמוד מן הפגישה של רה"מ עם שר החוץ הסובייטי, הוא חוסר יכולת החיזוי המדיני של הממשלה, שהכשיל אותנו במלחמת יום הכיפורים, ביוזמת השלום של סאדאת ובפריצת „האינתיפאדה". סגן השר רוני מילוא שהשיב לבעלי ההצעות טען, כי „בכל הפגישות עם הרוסים אמרנו שהעדר קשרים דיפלומטיים הוא ביטוי לאפליה".

בשיחה עם שווארנדזה, שהתנהלה באווירה חופשית וידידותית, סיפר מילוא, כי התברר שהסובייטים צופים שינוי לטובה בכל מה שנוגע למצבם של יהודי בריה"מ, שולחן דתי וחינוך יהודי פרטי. באשר לזכות היציאה והעלייה לישראל, אין נכונות להסיר את המכשולים, אלא להתיר הרצועה עד גבול מסוים. עוד הוסיף כי ישראל תמשיך לתבוע חידוש הקשרים הדיפלומטיים המלאים בלי תנאי. „אנו מתנגדים לוועידה בינלאומית מטעמים עקרוניים ומדיניים־מעשיים. הוועידה היא דרך לעקוף משא־ומתן ישיר, צעד אחורה שירחיק אותנו מן השלום", סיכם מילוא.

טיול קיבוצים

הטיול המקיף למזרח הרחוק
בביצוע והדרכת נאות הככר
מתארגנת חבורה לטיול של 34 יום
למזרח הרחוק בתחילת נובמבר 1988,
במחיר מיוחד.
למידע נוסף: אריה קאופמן, קבוץ נגבה – 051-21716
ענת, נאות הככר תל־אביב 03-5463111
מיכל גולני, ארגוני חקלאות 03-435222

מזכירות דור המשך – מפ"ם
ישיבת מזכירות דור ההמשך
תתקיים ביום חמישי 23.6 בשעה 18.00
בבית המרכז
(ולא ביום רביעי – כפי שפורסם)
להתראות!
יוסי מרציאנו
רכז דור ההמשך במפ"ם

צבן: יש לדאוג שחולי נפש לא יהיו מקור לרווח

בצלאל עמיקם

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) אמר אתמול, כי יש לדאוג שעלות בתי החולים הפסיכיאטרים תהיה ריאלית מחר, אך לא תהפוך מאידך למקור לרווחים. צבן הזהיר מפני מחזות הזוועה שילוו את פינוי חולי הנפש מבתי החולים הפרטיים, מחזות שהיינו עדים להם כאשר פונו הקשישים הסיעודיים.

סכום של 29־43 שקל עבור יום אשפוז לחולה אינו עומד במבחן המציאות. אם בתי החולים יהיו מקור לרווחים, טען צבן, ייווצר מצב של הטבעת הכרוניות של המחלה, אשפוז מתמשך למטרות רווח, חיסכון וצמצום על חשבון החולה. צבן פנה לשרת הבריאות למצוא את כל הדרכים כדי שחולים אלה לא יופקרו.

שרת הבריאות הודתה שההקצבה למוסדות האישפוז דלה, אך האשימה את האוצר במדיניות יד קפוצה. באולם המליאה נכחו, לרבות הנואם, שני שרי בריאות בעבר ויו"ר הישיבה.

הליכוד מציע עסקה ליישוב ההדורים עם הדתיים

הליכוד יוותר על כוונתו לתמוך בהעלאת אחוז החסימה והדתיים יסוגו מתמיכתם בהצעה להפרדת הבחירות

יורם בר

הליכוד מנסה ליישב את ההדורים עם הסיעות הדתיות אחרי המשבר שפרץ ביניהן בעקבות ההצבעות בשבוע שעבר על חוק מיהו יהודי. בישיבת הנהלת הליכוד סוכם אתמול לתאם להבא את צעדיהם עם הסיעות הדתיות ולמנוע בכך משברים נוספים.

צעד ראשון להרגעת הרוחות בסיעות הדתיות יהיה „דיל", שמתבשל בין הליכוד לדתיים לפיו יוותר הליכוד על כוונתו להעביר הצעת חוק שתעלה את אחוז החסימה לשני אחוזים וחצי. הדתיים ייסוגו בתמורה מתמיכתם בהצעת המערך להפריד בין הבחירות לרשויות המקומיות והבחירות לכנסת.

בעניין זה התקיימה אמש ישיבה של מזכירות ש"ס, שנועדה לסכם עמדות בעניין קשרי הסיעה עם הליכוד. בישיבה טען השר פרץ שהליכוד בגד בדתיים ויש להסיק מסקנות.

בפגישה עם ד"ר ביילין נכנס שר־החוץ הפולני החדש אתמול לתפקידו

מוטי בסוק

60 דקות שוחחו אתמול בוורשה טראוש אולאחוטסקי, שר החוץ הפולני החדש, וד"ר יוסי ביילין, המנכ"ל המדיני של משרד החוץ. אולאחוטסקי נכנס אתמול לתפקידו במשרד החוץ ושיחתו עם ביילין היתה פגישתו המדינית הראשונה בתפקידו החדש. יצויין כי בעבר, כשגריר פולין במערב גרמניה, ניהל את השיחות עם ישראל על פתיחת משרדי אינטרסים בוורשה ובתל־אביב. בפגישה המדינית בוורשה בדרג מדיני בכיר, מאז 1967, נכחו גם מרדכי פלצור, הנציג הישראלי הבכיר בפולין, ואולג פיאטובסקי, ראש הנציגות הפולנית בתל־אביב. בשיחה עלו נושאים כלכליים וטכניים, ושני הצדדים הציגו רעיונות מעשיים להידוק היחסים בין שתי המדינות.

ד"ר ביילין קיים אתמול גם ישיבת עבודה של שלוש שעות עם סגן שר החוץ הפולני יאן מאייבסקי. בין הנושאים שעלו בשיחה — יחסי ברית־המועצות — ארצות־הברית, המצב במזרח התיכון, העולם השלישי ונושאים בילאטרליים.

כלי"ז חקלאיים הוחרמו בעונת הקציר ונמנע מזון מכפר אידנא

פנחס ענברי

תושבי הכפר אידנא, שבהר חברון, התלוננו על שורה של התנכלויות מצד שלטונות הבטחון במשך תקופה ארוכה בכפרם. בגילוי דעת שפירסמו הם מספרים כי צה"ל מנע הכנסת מזון לכפר וגרם למצוקה חמורה, החרים את הכלים החקלאיים דווקא בעונת הקציר, והטריד במשך לילות רבים את התושבים ב„חיפושי ביטחון". בגילוי הדעת נאמר כי התקופה הזאת גרמה לילדים הרבים נזק נפשי. מקורות ישראליים אמרו כי מדובר בתקופה שלפני שלושה שבועות, ובינתיים חזרו החיים בכפר לתיקנם. כתבנו מעיר כי הכפר אידנא היה מן הבולטים באינתיפאדה.

נסגרו משרדי האגודה ל„רווחת המשפחה"

המינהל האזרחי סגר את בניין המשרדים של אגודת הצדקה הגדולה בשטחים, ל„רווחת המשפחה", לאחר שנמצא בה חומר מסית. מדובר בקלטות וידאו בעלות גוון אנטישמי וסמלים פלשתיניים. כן נעשה חיפוש בבית סמיחה חליל, מנהלת המוסד. מוסדות של האגודה הזאת, שלא היו קשורים לפעילות המסיתה כמו גן הילדים, ימשיכו לתפקד.

גזבר הסוכנות, איש הליכוד בהופעה ראשונה בוועד הפועל הציוני

מאיר שטרית: יש להפנות כספי הסוכנות היהודית גם לשטחים

בתגובה אמר ראש המחלקה להתישבות בסוכנות היהודית כי הצרכים הדחופים ביותר נמצאים דווקא בתחומי הקו הירוק ☐ גם סיעת מפ"ם הסתייגה מדברי שטרית

דני בירן

גזבר ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית מאיר שיטרית קרא להשקיע מקצת מכספי המגבית היהודית המאוחדת גם בשטחים. בהופעתו הפומבית הראשונה עם פתיחת היום השני של מושב הוועד הפועל הציוני אמר שיטרית, כי אין שום חוק אמריקני, המגביל העברת כספי המגביות לישובים שמעבר לקו הירוק.

בתגובה אמר ראש המחלקה להתיישבות בסוכנות היהודית, ניסים זווילי כי הצרכים הדחופים ביותר נמצאים היום דווקא בתחום הקו הירוק, כמו חיזוק ישובי קו העימות בצפון, חילוץ ההתישבות החקלאית מהמשבר הפוקד אותה, הגברת מפעל התחדשות השכונות ופתוח הנגב והערבה.

גם סיעת מפ"ם בוועד הפועל הציוני הסתייגה מדבריו של שיטרית. „יש לראות בהצעה זו הפרה חמורה של הקונצנזוס שהיה קיים עד כה בסוכנות היהודית. דבריו של שיטרית עומדים בניגוד להחלטות הקונגרס הציוני האחרון ועצרת הסוכנות, שקבעו, כי אין להשתמש בכספי הסוכנות היהודית לפעולות התיישבות מעבר לקו הירוק.

שיטרית גם התריע נגד חחלוקה בשימוש בכספי המגבית וקרא למהפיכה בחלוקת העוגה התקציבית של המגבית. „אסור שהתנועה הציונית תעמוד כעניה בפתח. יש לפתוח ההסכמים עם המגבית או ללכת למגבית נפרדת", אמר מאיר שיטרית. הוא אף דרש להשקיע כספים רבים יותר בחינוך היהודי ציוני בגולה, שלדעתו חייב להיות משותף להסתדרות הציונית והסוכנות היהודית. כיום פועלת לדבריו רק ההסתדרות הציונית העולמית בתמיכה בחינוך היהודי בתפוצות.

רוצה להיות מוליך־על

שר־החוץ שמעון פרס ביקר אתמול באוניברסיטת תל־אביב. במהלך ביקורו עלו בעיות במחקר ובעידוד חוקרים צעירים, וקשיים בהוראה עקב מחסור בציוד מדעי ובספריות. בתמונה: הדגמה של מוליכות על בטמפרטורות נמוכותבמעבדתו של פרופ' אלכסנדר וורונל (מימין).
(כתבה: ורד לוי ,תצלום: יונתן סלינגר)

„מחנה אפרים" מתכונן לכבוש ראשות עריית חולון

אשר שילוני

אפרים קורן, סגן ראש עיריית חולון, שהיה המזכיר המדיני של מפ"ם, יעמוד בראש רשימה בלתי מפלגתית בבחירות המוניציפאליות הקרובות, ויתמודד על ראשות העיר חולון, שלא במסגרת המערך.

קורן, הממונה על ענייני השכונות ופרוייקט שיקום השכונות בחולון, הוא דמות דומיננטית ואהודה בחולון. הוא נהנה מתמיכה רחבה בקרב חוגים שונים. לאחרונה התכנסו כ־150 איש מכל גוני הקשת הציבורית בחולון, תחת הסיסמה „מחנה אפרים" והביעו רצונם לפעול ולסייע בער קורן במערכת הבחירות הקרובה.

סערה במפלגה הליברלית עקב הצעה להקים ועדה מסדרת

על־פי ההצעה יעמדו בראש הוועדה המסדרת השרים מודעי, ניסים ושריר ☐ השר משה ארנס ביקש מראשי המשקים והמושבים שלא לקבל רשימות שמות מוכתבות מראש

דורית גבן

השר יצחק מודעי יו"ר נשיאות המפלגה הליברלית החליט לבטל את ישיבת הנשיאות לאחר שידיעות מוקדמות על כוונת ראשי הליברלים ולהקים ועדה מסדרת גרמו לסערה במפלגה. ביום ה' יתקיימו הבחירות הפנימיות במפלגה הליברלית ו־60 חברי מפלגה יתמודדו על 15 מקומות ראשיים.

במפלגה הליברלית שורר מתח בין הסיעות השונות וכן בין המועמדים, המכהנים היום כחברי כנסת, לבין המועמדים החדשים. החוששים שוועדה מסדר בראשות מודעי שריר ונסים תקפח אותם. השר נסים הוא בין התומכים בוועדה מסדרת ואולם נודע, שהשר מודעי תומך בבחירות חשאיות, כפי שמחייב תקנון המפלגה. אמש הובע חשש שראשי המפלגה עלולים להביא לישיבת המועצה ביום ה' הצעה של הרגע האחרון לפיה יבוטל פנל של כ־30־20 מועמדים שידורגו אחר כך בידי שלושת השרים. המתנגדים לאפשרות זו ציינו אתמול, כי מדובר בהכנסת ועדה מסדרת בדלת האחורית.

אתמול תקפה האגודה לביטול חוק הגנת הדייר את אחד הכתבים של המפלגה הליברלית יהודה נוף, נציג הסוחרים, בטענה כי הוא מחק את עצמו מרשימת הראויים לייצג את המפלגה בכנסת ברגע שקבוצתו מעלה על נס את מלחמתה בזכותם של בעלי הבתים לקבל דמי שכירות ראויים.

איגוד העובדים הליברלים שינו החלטה קודמת והחליט להשתתף בבחירות ביום ה' מטעם הליברלים.

יו"ר מטה הבחירות של תנועת חרות השר משה ארנס נועד אתמול עם ראשי משקי ומושבי בית"ר וביקש מהם להודיע לכל החברים שלא לקבל הנחיות ורשימת שמות מוכתבות.

את היוזמה לפנות אל נציגי המושבים יזם מתי דרובלס, הידוע כמוקרב למחנה ארנס.

במרכז תנועת חרות יש כ־80 חברים מהמשקים ומהמושבים ורובם מזוהים עם מחנה שמיר־ארנס. פנייתו של ארנס לאנשי המשקים והמושבים עוררה זעם בעיקר במחנה דוד לוי.

המפד"ל החליטה לערוך מסע הסברה מקיף „כדי לפקוח את עיני הציבור ולהעמידו על הסכנה הטמונה לדמוקרטיה בהצעת החוק לשינוי שיטת הבחירות". ח"כ שאקי אמר, כי המפד"ל לא תוכל להשאר שותפה בקואליציה אם לא ימצא פתרון מידי למצוקת בתי החולים בארץ. עוד אמר, כי יש להעמיד בראש סדר העדיפויות הלאומי את המשבר במערכת הבריאות. לדבריו, על המפד"ל להודיע לממשלה כי לא תהיה חברה בה אם ימשך המצב כפי שהוא כיום.

המשכים

נרצח חבר שקף

(סוף מעמוד ראשון)

הסוכנות היהודית ניסים זווילי ויו"ר המועצה האיזורית לכיש חיים אבודרהם, הוחלט לא להעסיק יותר פועלים ערביים ולא לאפשר להם גישה אל המשק הנמצא כ־4 ק"מ מזרחית מקיבוץ אמציה, כמה מאות מטרים מהקו הירוק.

יחידות צה"ל חסמו בינתיים בסוללות עפר את הדרכים שהובילו משורה של כפרים מערבה בקירבת המושב שקף. עכשיו ייאלצו תושבי הכפרים שמדרום לחברון לנסוע צפונה עד לכביש בית גוברין חברון ומשם לקרית־גת ולאזור לכיש.

בכפרים הסמוכים למקום האירוע נמשך העוצר וצוות החקירה ממשיך באיסוף עדויות.

נרצח במוט ברזל

אליהו כהן, בן 33, יו"ר הנהלת האגודה של מושב שקף במזרח חבל לכיש, אב לשתי בנות קטנות, נרצח אור ליום אתמול ע"י אנשים שרוצצו את גולגולתו במוט ברזל בעת שעסק בריסוס הכרם שלו, כ־2 ק"מ מחוץ למושב, כ־20 ערבים נעצרו לחקירה.

חקירה בכל הכיוונים

ניצב משנה טוביה גולן, מפקד משטרת מרחב לכיש, מינה צוות חקירה מיוחד לבירור נסיבות הרצח. החקירה תיערך בכל הכיוונים, ובכללם פיגוע חבלני.

אלוף פיקוד המרכז, אלוף עמרם מצנע, שהגיע אתמול בבוקר לזירת הרצח, הביע את דעתו, על־פי הסימנים בשטח, כי מדובר ברצח חבלני.

חסמו כבישים לכפרים ערביים

אמש, חסמו חברי מושב שקף את הדרכים המובילות לכפרים ערביים באזורם והתנועה הופנתה לכביש בית־גוברין, שבו יש ביקורת של כוחות הבטחון. במושב, ששרר בו אבל כבד, התכנסה אסיפה סוערת של חברי המושב, שאיימו לנקום את דמו בכפרים הערביים הסמוכים, השוכנים מרחק של כמה מאות מטרים מעבר לקו הירוק, במורדות הרי חברון.

שרשרת של פיגועים

דוד אלינסקי, רכז הביטחון של המושב, אמר, כי בארבעת החודשים האחרונים היתה שרשרת פיגועים בלתי־פוסקת במושב, שהוקם לפני שבע שנים כיישוב מבודד על קו הגבול הישן, מול כ־14 יישובים כפריים ערביים, שבהם אוכלוסיה של 40 אלף תושבים. לפני כארבעה חודשים, חדרו למשק אלמונים, שעקבותיהם הוליכו לאותם כפרים, והרסו חלקת ירקות ומטע של עצי זית. אחר־כך הוצת חורש טבעי של 150 דונם ושוב נעקרו 25 עצי־זית, נפגעו חממות ונפרצה גדר־הביטחון.

הטרקטור פעל כל הלילה

חבריו של אליהו סיפרו, כי הוא יצא בערב, כמנהגו, לרסס את הכרם בשעות הלילה, כשאין הרוחות נושבות. רעייתו הרה ישנה עם שתי בנותיה ולא הבחינה בהיעדרו. אתמול, בשעה 6.30 בבוקר, הבחין חבר המושב, ג'קי לוי, בטרקטור של אליהו, שמנועו המשיך לפעול. בהתקרבו, מצא את גופתו. מסתבר, כי הרוצחים דקרו את כהן בגבו, הלמו בראשו ובזרועו השמאלית וגרמו לפציעות נוספות בגופו. חוקרי המשטרה וגששים התחקו אחר העקבות ועצרו 20 פלשתינים לחקירה. אלוף מצנע מסר, כי עוצר הוטל על שמונה כפרים ערביים סמוכים ונערכו חיפושים.

ביקורת על צה"ל

אלוף מצנע, ששמע ביקורת קשה מפי תושבי שקף, השיב באורך־רוח ואמר, כי צה"ל פעל רבות לתפיסת פורעים בכפרים הסמוכים למושב, אך נגזר עליו להתמודד בזירות רבות ובמצבים שונים. צר לו לומר, אך אליהו כהן אינו הקורבן האחרון, זו המציאות שלנו, אמר.

אליהו כהן יובא היום לקבורה בגבעת־עדה, מקום מגורי הוריו.

קופמן: להגלות 100 ערבים

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר אתמול בוועדת חוץ וביטחון של הכנסת, כי הרצח מחייב תגובה מתאימה. יו"ר סיעת הליכוד בכנסת חיים קופמן הציע „תגובה הולמת" על רצח יהודים: להגלות 100 ערבים מן הכפר שממנו יצא המחבל הרוצח. ח"כ מאיר כהן אבידוב הציע, שאם ייזרק בקבוק תבערה בקלקיליה, יועברו כל תושבי קלקיליה לאיזור יריחו.

דליקות ברמות מנשה ובשפלה

דליקה גדולה פרצה אתמול אחר־הצהרים באיזור רמות־מנשה וכילתה 300 דונם שלף. דובר רשות שמורות הטבע, עופר גרינשטיין, מסר, כי מדובר כנראה בהצתה.

דליקות בארבעה מוקדים שונים במרחב השפלה פרצו אמש סמוך לשעה 10. הכבאים הוזעקו והמשטרה פתחה בסריקות ובחקירה.

פיצריה ובית־אבות

(סוף מעמוד ראשון)

הפיצוץ אירע אתמול אחה"צ כתוצאה מדליפת כמות גדולה של גז במרתף הבניין, שבו מרוכזים בלוני גז רבים. הפיצוץ החריד את תושבי הסביבה וכעבור כמה דקות דמה האיזור לשדה קרב כשמסביב צעקות ואנחות של פצועים ששכבו מתחת להריסות, צפירות אמבולנסים ומאות סקרנים שהגיעו לכיכר.

חלונות ומכוניות

חלונות המסעדות ומכוניות שחנו באיזור, נופצו ונשרפו. כל הקירות של מסעדת „רימיני" קרסו והפצועים הראשונים שנפגעו היו יושבי בית הקפה, שישבו על המדרכה בחוץ וסועדים שישבו במסעדה בפנים. כוחות גדולים של משטרה שהגיעו למקום סגרו את השטח מחשש לפיצוצים נוספים. 4 אמבולנסים של מד"א, ניידת טיפול נמרץ ו־15 אנשי צוות של מד"א הגיעו והחלו לטפל בפצועים.

חילוץ בעזרת מנוף

בפיצוץ נפגע גם בית־אבות בשם „פאר השרון" שנמצא בקומה השנייה מעל לפיצריה „רימיני". הראשונים שחשו למקום והגישו עזרה לפצועים, היו אורחים, ועוברי אורח. אחד מאלה, יובל עילם, בוגר וינגייט, סיפר כי שמע פיצוץ עז וניפוץ זכוכיות בבניין. הוא חש למקום והחל בטיפול פצועים שהיו בתוך המסעדה. בינתיים נשמעו זעקות מבית־האבות שנמצא בקומה השנייה. התברר שקשה היה לחלץ את דיירי הבית דרך המדרגות כי הן נהרסו והיה צריך לחלצם בעזרת מנוף. אנשי מכבי־האש הביאו מנוף גדול והחלו להוריד את הקשישים ואחר כך את היתר.

אזרח שני, שחש לעזרה, היה קבלן בניין, סעיד אלגברה, מאום־אל־פחם שהגיע עם מכוניתו למקום, והחל להגיש עזרה לפצועים. כוחות משטרה רבים שהגיעו למקום סגרו את האיזור מחשש של פיצוץ יתר מיכלי הגז שנמצאו בסמוך.

החקירה במשטרה

מחקירה ראשונית של המשטרה נמסר כי אין בשלב זה כל עדויות שהפיצוץ אירע על רקע חבלני. ככל הנראה נגרמה דליפת הגאז עקב עומס יתר. יחד עם זאת החקירה נמצאת בשלבים ראשונים.

לוי: לא אשתבץ במשבצת עדתית

דורית גבן

השר דוד לוי נמנע אמש מלהגיב ישירות על הנסיון לקפח את נציגי המחנה שלו בבחירות לפנל שיהיו בשבוע הבא. בהופעה בכנס פעילים בבת־ים אמר לוי: „מי שחשב שבגלל היותי בן עדות המזרח אני צריך להיות במשבצת של עסקן אותנטי, שתמיד יפגין וירגיש עצמו מקופח, ושיוכיח שמעבר לזה אין לו שום שאיפות — אכזבה תהיה נחלתו." לוי שהתייחס להתארגנויות נגד המחנה שלו אמר: „אני קורא ושומע ויש דברים שנעשים בחדרי חדרים, אך אני מבליג. אני לא מגיב. אני לא צריך להציג תעודת ביקור, יש לי שורשים עמוקים מאד מאד בתנועה. מי שמנסה בימים אלה לשחק משחקים כאלה נושא באחריות כבדה." במהלך נאומו הארוך לגלג דוד לוי על הדמוקרטיזציה במפלגת העבודה ועל רשימת המועמדים החדשים שנבחרו שם.

הפיכה בהאיטי: הרמטכ"ל, גנרל נאמפי, הדיח את הנשיא מאניגאט

לאחר 4 חודשים בלבד של שלטון אזרחי ● הנשיא המודח יגורש

סי"ץ, רויטר

פורט או פרינס. — הרמטכ"ל של האיטי, גנרל הנרי נאמפי, חולל אתמול לפנות בוקר הפיכה ושם קץ לארבעה חודשי שלטון אזרחי במדינה.

הנשיא לסלי מאניגאט, שניסיונו להדיח את נאמפי, ביום ו' שעבר, היה המניע לקשר, נפצע כנראה בחילופי־ירי בארמון ואושפז בבית־חולים בעיר הבירה פורט־או־פרינס. מקורות של האיטי בניו־יורק, שקיימו קשר עם מולדתם, אמרו, כי מאניגאט איבד את ההכרה, אך הוא מתאושש עתה ובקרוב יגורש — כנראה לוונצואלה או לג'מייקה.

בידיעות מסויימות נמסר על הרוגים ופצועים אך לא נתקבל אישור לידיעות אלה.

„הכוחות המזוינים מאוחדים עם העם" — אמר נאמפי בנאום ששודר בטלוויזיה. „הכוחות המזוינים ינהלו את המדינה, בסדר ובמשמעת." רחובות הבירה היו נטושים, עוצר הוטל ברחבי המדינה ונמל־התעופה נסגר לתנועה. בידיעות מסוימות נמסר, כי נאמפי הקים ממשלה צבאית ומינה עצמו לנשיא.

הקשר העלה שוב לשלטון את הגנרלים של האיטי, המדינה העניה ביותר בחצי הכדור המערבי, ארבעה חודשים בלבד לאחר שנמסר השלטון לנשיא אזרחי, שנבחר בבחירות חוקיות.

היועץ לביטחון לאומי של הנשיא רייגן, קולין פואל, אמר, כי ארה"ב מודאגת מכך שהעם של האיטי איבד שוב את הנהגתו האזרחית, וארה"ב ממשיכה לתמוך במשטר האזרחי.

בכוח הכוח ובעוז העוזי – גנרל נאמפי בשידור טלוויזיה מיד לאחר ההפיכה, ובידו תת מקלע מוכר (צילום: אי.פי.)

התחדשו הקרבות בשאתילה

רויטר

ביירות.— קרבות פרצו שוב אתמול בין תומכי ערפאת למתנגדיו במחנה הפליטים שאתילה שבדרום ביירות. הקרבות התנהלו בתותחים, מרגמות ומטולי־רימונים בסימטאות הצרות של מחנה הפליטים ההרוס.

המשטרה מסרה כי אנשי אבו־מוסה, הנתמכים ע"י סוריה, תקפו מוצבים של נאמני ערפאת, בניסיון לשוב ולכבוש טריטוריה אותה איבדו בקרבות קודמים.

שני סנאטורים: הודענו לויינברגר ומיז על מחדלים ושחיתות בפנטאגון

אך למרות האזהרות, כבר לפני שלוש שנים, לא נעשה דבר

רויטר, סי"ץ

וושינגטון.— שר המשפטים האמריקני, אדווין מיז, ומי שהיה שר ההגנה, קספר וויינברגר, קיבלו אזהרה על המחדלים במחלקות החימוש והאפסנאות בפנטאגון לפני שלוש שנים, אולם לא נקטו פעולה בעניין — טענו שני אנשי קונגרס ביום ראשון.

סנאטור צ'ארלס ראסלי וציר הקונגרס ג'ון דינגל, חברי ועדת המשנה שדנה במעילה בפנטאגון, אמרו דברים אלה בראיון בטלוויזיה.

השערוריה נחשפה בשבוע שעבר, לאחר שסוכני האפ.בי.איי. ערכו חיפושים בבתים ובמשרדים של מספר בכירים בפנטאגון ואצל מספר מנהלים בתעשיות ביטחוניות.

הסנאטור גראסלי אמר, כי באפריל 1985 הוא כתב למיז על עדויות בדבר שימוש שלא כחוק במסמכים המתייחסים למכרזים במערך ההגנה, וכי 25 חברות מעורבות בחשדות אלה, אך למרות האזהרה, העניין לא נחקר.

ציר הקונגרס סינגל אמר, כי הזהיר את וויינברגר בכתב על ריגול תעשייתי, גניבת מסמכים ומעילות בכל הקשור לחוזי אספקת נשק וציוד צבאי.

חגיגת ניצחון למחתרת באיראן

מטוסי חיל האוויר האיראני הפציצו אתמול את יחידות הגרילה האיראניות הנלחמות נגד משטרו של חומייני, אשר לטענת עיראק, כבשו ביום א' את העיר מהראן, בחזית המרכזית.

בדיווח האיראני על ההפצצה לא הוזכר כי העיר נכבשה על ידי ה„מוג'אהדין". הכוח האיראני הנאבק נגד משטר חומייני הוקם ב־1987, והוא מונה, לפי הערכת מקורות מערביים, 15,000 חייל.

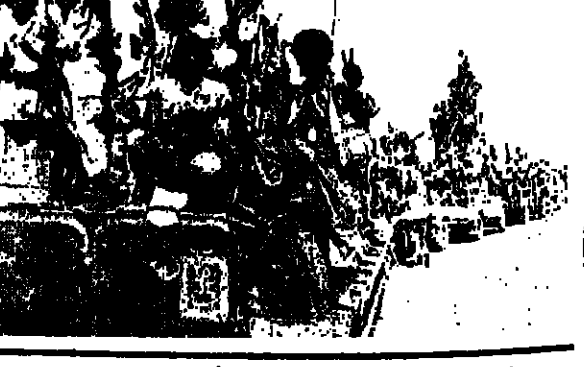

בתמונה: הם נראים במצעד ניצחון ברחובות מהראן
(רויטר, סי"ץ, צילום: אי.פי.)

צרפתים יתארחו בתחנת החלל הסובייטית

רויטר, סי"ץ

מוסקווה. צוות קוסמונאוטים סובייטי־צרפתי משותף ייצא בדצמבר לתחנת החלל „מיר" הנמצאת במסלול סביב כדור הארץ — מסר אתמול רדיו מוסקווה.

המשלחת תהיה המשלחת הסובייטית־הבינלאומית השלישית לתחנת החלל „מיר" השנה. ביום שישי שעבר חזרה מהחלל משלחת סובייטית־בולגרית, וצוות חלל סובייטי־אפגאני ישוגר לחלל באוגוסט.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 20.6.1988

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
	היחידה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7074	1:7287	1.7183
דולר אמריקני	1	1.55	1.62	1.5861	1.6059	1.5960
מרק גרמני	1	0.89	0.93	0.9053	0.9166	0.9104
לירה סטרלינג	1	2.78	2.92	2.8336	2.8689	2.8548
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2681	0.2715	0.2700
ין יפאני	100	1.23	1.29	1.2563	1.2720	1.2656
גילדן הולנדי	1	0.79	0.83	0.8051	0.8152	0.8097
פרנק שוויצרי	1	1.07	1.12	1.0879	1.1014	1.0965
כתר שבדי	1	0.25	0,27	0.2610	0.2643	0.2512
כתר נורווגי	1	0.25	0.26	0.2496	0.2528	0.2512
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2377	0.2407	0.2392
מרק פיני	1	0.37	0.39	0.3819	0.3866	0.3843
דולר קנדי	1	1.29	1.35	1.3094	1.3258	1.3182
דולר אוסטרלי	1	1.26	1.35	1.3050	1.3213	1.3115
ראנד דרום אפריקני	1	0.42	0.58	0.6936	0.7023	0.6979
פרנק בלגי	10	0.42	0.45	0.4325	0.4379	0.4352
שילינג אוסטרי	10	1.26	1.33	1.2871	1.3032	1.2946
לירה איטלקית	1.000	1.20	1.27	1.2203	1.2355	1.2264

מפלה לשלטון בפולין: מחצית הבוחרים לא הצביעו

רויטר, סי"ץ

ורשה. — קרוב למחצית מספר בעלי זכות הבחירה בפולין התעלמו מן הבחירות לפרלמנט ולמועצות המקומיות שהתקיימו בסוף השבוע. הדבר נחשב למפלה הגדולה ביותר של השלטון הקומוניסטי בפולין מאז תחילתו ב־1944.

רק 56 אחוז מתוך 26 מיליון בעלי זכות הבחירה הצביעו בבחירות הכלליות — הראו סיכומים רשמיים שראו אור, אתמול.

שיעור ההצבעה היה המודד היחידי לכשלון או הצלחת הבחירות. כל המושבים בפרלמנט ובמועצות המקומיות נסגרו קודם לכן ונאסרה גם התמודדות בין מתחרים על אותם מושבים.

מורדי אפגניסטאן לא יתקפו הסובייטים הנסוגים

רויטר, סי"ץ

איסלמבאד. — המורדים האפגאנים הקימו ממשלה גולה והבטיחו שלא לתקוף יותר את יחידות הצבא הסובייטי הנסוגות מאפגאניסטן.

ברית כוחות הגרילה הקימה ממשלת מעבר, שנטלה על עצמה את התפקיד להחליף את ממשלת הנשיא נג'יבוללה, מיד לאחר הפינוי הסובייטי. „עתה, כאשר הצבא הסובייטי נסוג מאפגאניסטן בעקבות מעשי הגבורה של הלוחמים המוסלמים, אנו נימנע מפעולות שיעכבו את תהליך הנסיגה הסובייטית", הודיע אתמול מנהיג ברית ארגוני המורדים, סייד אחמד גיילאני.

הוא אמר את הדברים בעיר פאשוואר בצפון מערב פקיסטאן, שם הכריז על הקמת הממשלה הזמנית.

האלכוהול הרג שניים, וצירף אליהם 8 ממשתתפי ההלוויה

רויטר

מוסקווה. — אזכרה למת לאחר הלוויה באוקראינה הפכה להילולת שיכורים שהסתיימה באסון. האבלים שתו ככל הנראה משקה אלכוהולי מורעל. שמונה מהם מתו, ו־80 אושפזו.

התברר כי הנוכחים שתו אלכוהול תעשייתי שנקנה בשוק השחור. מסיבת ההלוויה נערכה בכפר זאבולוטי ליד גבול פולין־ברה"מ.

הפרשה החלה כאשר מורה מקומי וטכנאי של מכונות חקלאיות קיבלו רהיטים חדשים, חגגו והשתכרו כהוגן. הטכנאי מת למחרת, והמורה חלה ומת כמה ימים לאחר מכן.

חקירה העלתה, כי המורה שאותו ליוו למנוחות, וכן גם הטכנאי שמת לפניו נפגעו מאותו האלכוהול התעשייתי שגרם למותם של השמונה.

שביתה של 60 אלף שחורים שיתקה המכרות בנאמיביה

רויטר, סי"ץ

וינדהוק, נאמיביה. — אלפי שחורים פתחו אתמול בשביתה כללית בת יומיים בנאמיביה, וגרמו להפסקת הייצור במכרות היהלומים והאורניום המנוהלים על ידי דרום אפריקה.

הפועלים שבתו לאות סולידריות עם התלמידים בבתי הספר, שהחרימו את הלימודים במחאה על הקמת מחנות צבא ליד בתי הספר בצפון הטריטוריה.

השביתה הכללית פרצה על רקע מאמצים בזירה הבינלאומית לפתור את בעיית מתן עצמאות לנאמיביה, ביחד עם הוצאת הכוחות הקובאנים מאנגולה השכנה. לפי ידיעות ראשונות נטלו חלק בשביתה קרוב ל־60 אלף עובדים, למרות מאמצי השלטונות לשכנע אותם לעבוד כרגיל.

ועדה של האו"ם: מותר לאכול מונוסודיום גלוטאמאט

וושינגטון. — ועדה מדעית מטעם האו"ם הגיעה למסקנה, כי החומר מונוסודיום גלוטאמאט כשיר ובטוח למאכל אדם. לאחר שהוועדה המשותפת לתוספות מזון, אף היא ועדה של האו"ם בחנה את הדו"ח, היא החליטה להסיר את ההגבלות שהוטלו על השימוש במונוסודיום גלוטאמאט בתעשיית המזון. לפי הגבלות אלה אדם אינו רשאי לצרוך יותר מ־20 מיליגרם חומצה גלוטאמטית לקילוגרם אחד ממשקל גופו, ליום. הוועדה ציטטה מסקנות של יותר מ־230 מחקרים מדעיים, והגיעה למסקנה כי המונוסודיום גלוטאמאט בטוח לשימוש כל בני האדם, לרבות תינוקות. מונוסודיום גלוטאמאט הוא מרכיב חשוב בתעשיית המזון ומככב בתפריטים של אוכל סיני.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו בקשה ליתן אשור לשימוש חורג ממשרדי בנק למרפאת עיניים לתקופה של 5 שנים, ברחוב ברנדיס מס' 17 גוש 6212 חלקה 552.
תיק בנין 1/500־017
בקשת מס' 880544
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והוצגה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
ל. בסטי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מבוא העמקים
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965.
כי הוגשה למשרד הועדה המקומית „מבוא העמקים" נצרת עילית בקשה להקלה בתיק מס' 48/88.
מוגש ע"י מר פרג עואוד מישוב כ. כנא שטח בנוי מהות ההקלה. מס' קומות מעל למותר ושטח בסיס בקומה מעל למותר את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית רח' כרמל 2/5 נצרת עילית, תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
ישראל קניג
יו"ר הועדה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
קריות
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להוספת מבנה אחורי בן 2 קומות, ויציאה לגג מחובר ע"י חניה מקורה ברח' קק"ל 53 קרית מוצקין גוש 11157 חלקה 18.
מהות הסטיה: הקלה בגובה מבנה היציאה לגג.
כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית רח' הגדוד העברי 4 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
ע. לוי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
נמסרת תכנון מקומי
קריות
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה לאישור סטיה מקו בנין קדמי ברח' אושן 19 ק. מוצקין גוש 11562 חלקה 60.
מהות הסטיה: חריגה של 0.42 מ' מקו בנין קדמי בהתאם לקו בנין קודם שלפיו נבנו רוב הבניינים ברחוב.
כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית רח' הגדוד העברי 4 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
ע. לוי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

קול־יכול הולך הביתה

אולי אמרו לו שאנשים ישכבו מתחת לגלגלי מכוניתו של אורי פורת, אמר בכיר בחטיבת החדשות על התפטרותו של גדעון לב־ארי מתפקיד מנהל הרדיו, אך עזיבתו לוותה מצד מנהלי החטיבות ברדיו בדממת אלחוט ■ ההרגשה היא כמו לצאת ממחנה ריכוז – להשתחרר, אמר עובד ותיק אחר בתגובה

טובית בעקנר

ממכשירי הקשר, המותקנים בכל אחד מחדרי המערכת של חטיבת החדשות ב„קול ישראל", לא בקעו השבוע נערותיו של מנהל הרדיו המתפטר, גדעון לב־ארי, שנהג להעיר לעובדיו על שגיאותיהם עוד בטרם הסתיים השידור. אם תרצו, תרגיל פטריאוטוני בשמיעתן וספיגתן של הערות וגערות צעקניות יחד עם שידור ראיונות ו/או הגשת חדשות.

קול הבאס העמוק של גדעון לב־ארי — שעורך „הארץ", גרשום שוקן, דימה אותו לפתיחת שער הרפת — שוב לא ירעים על העובדים — המפוחדים משהו — של חטיבת החדשות. בחטיבת החדשות מתקשים להבין מה הניע את גדעון לב־ארי להגיש את התפטרותו. ברור לכל, כי לב־ארי חש מאויים לנוכח השפעתו הגוברת של מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, על הנעשה ב„קול ישראל". לב־ארי חש במידה רבה של צדק כי המנכ"ל מוריד עליו „הנחתות", כלשונו.

פורת לא אישר את יציאת כתב הרדיו, שמעון שיפר, לכיסוי פסגת רייגן גורבצ'וב במוסקווה. מקורביו של לב־ארי, שכידוע מקפיד שלא להעניק ראיונות לאמצעי התקשורת, יודעים לספר כי נימוקו של פורת היה, כי אין טעם בשליחות איש הרדיו למוסקווה, מכיוון שלא בטוח אם הנשיא האמריקני יפגש עם פעילי עליה יהודים. למחרת הסירוב התברר לאנשי הרדיו, כי כתב הטלוויזיה, ניסים משעל, כבר הגיע למוסקווה. לב־ארי גם כעס על כך, שלפתע וללא התייעצות עמו הורה פורת להפסיק את שידור התוכניות בעלות הגוון הפוליטי. כך לא נשמע מעל גלי האתר כ־150 הימים הקודמים לבחירות את קולם של יצחק ליבני (בין שישי לשבת) טומי לפיד (השבוע שלי), גבי גזית ושלום קיטל (עושים עניין).

הוראתו של אורי פורת, בשבוע שעבר, להפסיק לאלתר את עבודתם של 25 עובדים מחטיבת החדשות בהפקת שידורי החדשות במסגרת ה„טלטקסט" של הטלוויזיה הלימודית, הביאה להתפטרותם של שניים מנאמניו ועושי דברו של לב־ארי — מזכיר מערכת החדשות, שלום קיטל, וראש חטיבת החדשות בתל־אביב, דוד מרגלית. השניים זעמו על כך, שבעקבות הוראת מנכ"ל רשות השידור תימנע מהעובדים תוספת שכר משמעותית. פחות מ־24 שעות לאחר התפטרותם של קיטל ומרגלית, הפתיע גדעון לב־ארי בהגשת התפטרותו. סביר להניח, כי התפטרותם של שני נאמניו והתפטרותו שלו עצמו היו מתוכננים ומתואמים ונועדו להוות שלב שיא במאבקו של לב־ארי על שמירת עצמאותו ב„קול ישראל", אותה הוא ראה כחלקת האלוהים הפרטית שלו. לב־ארי ודאי לא האמין, כי בעקבות צעדו זה הוא ימצא עצמו מהר מאוד מחוץ ללשכת מנהל „קול ישראל". אהרון הראל, יו"ר הוועד המנהל, לא נתן לו את התמיכה המבוקשת והוועד המנהל, הגם שלא נענה לבקשתו של פורת לפטר לאלתר את לב־ארי מעבודתו ברשות השידור, קיבל את התפטרותו של מנהל הרדיו.

„יתכן", אמר השבוע עובד בכיר בחטיבת החדשות, „ששכנעו אותו שעובדי הרדיו לא יתנו לו ללכת, אולי אמרו לו שאנשים ישכבו מתחת לגלגלי מכוניתו של אורי פורת ולא יניחו לו להתפטר. אני לא אתפלא, אם אלה היו העצות שהוא קיבל מערת החנפנים אותה הוא הקים סביבו במשך השנים כהן הוא שמש בתפקיד". לב־ארי, שקיווה לראות את מנהלי החטיבות ברדיו מתייצבים לימינו במאבקו האישי נגד אורי פורת, נתקל מצידם בדממת אלחוט. עזיבתו של לב־ארי העניקה לחטיבת החדשות, כעדות לא מעט עובדים, תחושה של הקלה. עורך חדשות ותיק אף התבטא: „טוב שהוא הלך. אני מקווה שעכשיו העבודה ברדיו שוב תהיה עניין של כיף". קריין חדשות, שדווקא נחשב לאנשי שלומו של לב־ארי התבטא בצורה קיצונית יותר: „ההרגשה היא כמו לצאת ממחנה ריכוז, ממש תחושה של שחרור".

חיה נרדפת

אין זה סוד, כי חטיבת החדשות ב„קול ישראל" שרויה בשנים האחרונות במשבר עמוק. בין הסיבות לדמורליזציה הורסת מונים את אישיותו השנויה במחלוקת של המנהל המתפטר גדעון לב־ארי. דיקטטור, רודן, עריץ וטירן הם רק חלק מהתארים בהם משתמשים עובדים מחטיבת החדשות, כאשר הם מתבקשים לתאר את דרכי עבודתו של מנהל „קול ישראל" הפורש.

כתב בכיר ב„קול ישראל" מתאר את מערכת היחסים בין המנהל לעובדיו: „ככל שאני מנסה יותר ויותר להבין את מניעיו של האיש אינני יכול שלא להגיע למסקנה, כי האיש מרגיש — באמת ובתמים — כחיה נרדפת. כל מי שהוא לא ידידו הוא בהכרח אויבו, וכל שיקול מקצועי נדחק לצד, כאשר יש לפעול נגד האויב". רזי ברקאי, אחד הכתבים היותר מוכשרים במערכת, יכול לשמש כדוגמה לחיותו קורבן לשרירות ליבו של לב־ארי. ברקאי העז למחות על כך, שהכתבים אינם מתוגמלים על שעות עבודה נוספות. לב־ארי, בתגובה, הורה לכל הנוגעים בדבר להאזין היטב לכתבותיו של ברקאי לפני שידורן. בשיחה שקיים ברקאי עם לב־ארי לא הכחיש האחרון, כי הוא אכן פוקח את עינו עליו באופן מיוחד.

לב־ארי. חלקת אלוהים הפרטית

פורת. הנחתות

משכנה החדש של חטיבת החדשות מכונה „המתקן". לב־ארי, שהקמת המקום המפואר נזקפת לזכותו, ראה במקום את קודש הקודשים ואסר על כל מי שאינו נמנה עם המחלקה להניח את כף רגלו במקום. עובדת רדיו ותיקה הביאה ל„מתקן" את שניים מילדיה. לב־ארי המזועזע לא התבלבל ולעיני ילדיה של העובדת העלה ממעמקי גרונו שפע של צלילי באס שתורגמו לשאגות רימון. לב־ארי לא הבין כיצד העובדת הוותיקה מסוגלת להביא למקום את ילדיה. „אפילו אני לא מביא לכאן את הילדים שלי", הרעים עליה בקולו. העובדת המושפלת כמעט ופרצה בבכי לעיני ילדיה המבוהלים.

במקרה אחר הגיע ל„מתקן" הרמטכ"ל לשעבר, משה לוי. לאחר שנערך לו במקום סיור התקיימה פגישה בינו לבין רכזי החדשות הבכירים. למקום נקלעה בטעות עורכת חדשות, שחשבה שפגישה זו מיועדת גם לה. לב־ארי הבחין מייד כי מדובר ב„פולשת זרה" והורה לה בצורה בוטה לעזוב מייד את החדר. הרמטכ"ל סיפר אחר־כך לידידיו, כי למראה העובדת המבויישת הוא עצמו חש בושה עמוקה.

כשלון השביתה האחרונה היווה ללא כל צל של ספק קטליזטור שהביא לפרישת עובדים מ„קול ישראל". אבל יאמר מייד, כי גורם זה רק התוסף לתחושת התסכול של העובדים שבגעה מתחושה, כי הם שרויים במשטר ניהולי המתבסס על כוחניות והפחדה. בין הפורשים: ד"ר יצחק רועה שעם התפטרותו של לב־ארי מוכר כמועמד לשוב לעבודה, יורם אבגר ומרדכי חיימוביץ העובדים כיום ב„מעריב", ישראלה גולדבלום, אסנת לנדר, משה שרון, שמואל טל העובד היום ב„חדשות", משה נגבי, טל רבינא ואבי וינברג.

בזמן השביתה ברשות השידור ניסה לב־ארי להיות „צדיק" יותר מאורי פורת, והתנהגותו זו קוממה נגדו רבים מהעובדים, כזכור הורה לב־ארי לנעול את חדרי ה„מתקן" בפני העובדים. הכניסה למקום הותרה רק בליווי אחד מנוטרים החמושים העומדים בפתח. העובדים חשו עצמם מושפלים, ולב־ארי ניסה להסביר את הוראותיו במחויבותו לגלות נאמנות לבוס, אורי פורת. בשלב מאוחר יותר, כאשר העובדים שבו לעבודה, ניסה לב־ארי לפייס את עובדיו הפגועים. בלוויית שני נאמניו, יגאל רום ושלום קיטל, ערך סיור נדיר ב„מתקן" וניסה להפגין בצורה מגוחכת „סחבקיות" עם עובדיו. מהר מאוד הוא חזר ללשכתו.

גם מתנגדיו הקשים ביותר אינם יכולים שלא לפרגן לו על צניעותו הסגפנית משהו. לב־ארי לא ראה בתפקידו אמצעי לקידום מטרות אישיות והוא סלד מכל טובת הנאה שהיא. לצד הימנעותו מנסיעות לחו"ל על חשבון רשות השידור, הוא גילה מסירות יוצאת דופן לתפקידו. כשלונו הגדול אם כן טמון במערכת יחסי העבודה שאפיינה את שנות עבודתו. „הסגנונות שלו", אמר אחד העובדים, „לא חיפתה על אווירת הטרור".

לב־ארי הושפל על־ידי אורי פורת, כאשר זה נופף כנגדו בשכר הדירה הגבוה שרשות השידור משלמת עבור דירתו בגילה. הרמיזות מצד ההנהלה, כאילו התפטרותו של לב־ארי מתפקידו נובעת משום כעסו על כך שהרשות אינה מוכנה לממן יותר את שכר הדירה, הן יותר מאשר מרושעות. אחרי הכל לב־ארי התגורר בגילה, אחת השכונות היותר צנועות בעיר.

אחד ממקורביו של לב־ארי השתמש השבוע בפראפרזה ידועה של אורי דן: „מי שלא רצה את לב־ארי במנהל „קול ישראל", יקבל אותו כמנכ"ל רשות השידור". יריביו מאחלים לו, כי יתמנה לעורך תוכנית רדיו ברשת א', „שם", כמו שאומר אחד מהם, „הוא יבוא על עונשו, כאשר יעבוד תחת פיקודו של יצחק אלון, הגולם שהוא בעצמו הקים". אבל זה כבר סיפור אחר.

הרוגים — במקום השני

[illegible]

למה גלי־צה"ל כל הזמן

מיכה פרידמן, המגיש יחד עם אילנה דיין את „בוקר טוב ישראל", יומן החדשות של גלי צה"ל, חש על בשרו עד כמה ארוכה ידו של גדעון לב־ארי, כאשר זה מבקש לחסל חשבונות ישנים.

באולפני „טלעד" הפיקו תוכנית מיוחדת לכבוד שנת ה־40. התוכנית היתה מיועדת לשידור מדי יום ביומו, כאשר מיכה פרידמן ואבי בטלהיים („מעריב") היו אמורים להגיש אותה לסירוגין. לב־ארי, שפרידמן היה לפני שנים בן־טיפוחיו ב„קול ישראל", התערב והפעיל את השפעתו כדי שפרידמן יסולק. מנהל הטלוויזיה, חיים יבין, הודיע למפיקת התוכנית, כי השתתפותו של פרידמן בתוכנית — שלא יצאה לבסוף אל הפועל — היא בבחינת טאבו ברשות השידור. עד היום, חמש שנים לאחר שעזב את רשות השידור, לא מסוגל פרידמן להבין מדוע סר חינו בעיניו של האיש שהיה כל־יכול ב„קול ישראל", התערב והפעיל את השפעתו כדי שפרידמן יסולק. מנהל הטלוויזיה, חיים יבין, הודיע למפיקת התוכנית, כי השתתפותו של פרידמן בתוכנית — שלא יצאה לבסוף אל הפועל — היא בבחינת טאבו ברשות השידור. עד היום, חמש שנים לאחר שעזב את רשות השידור, לא מסוגל פרידמן להבין מדוע סר חינו בעיניו של האיש שהיה כל־יכול ב„קול ישראל". פרידמן, כמו עובדים אחרים בחטיבת החדשות, שב ומתאר תמונה קודרת בה מנהל הרדיו ניזון מרכילויות לא מבוססות. „הדעה אותה הוא מגבש לעצמו עליך, אינה ניתנת לשינוי", אומר פרידמן.

על ההבדלים בין גלי צה"ל לבין „קול ישראל", אומר פרידמן: „למרות שגלי־צה"ל שייכת למשרד הבטחון, ולמרות ש„קול ישראל" שייך לרשות ממלכתית, לא הייתי אומר שיש בכוחה של עובדה זו לגרום לכך שגלי צה"ל תהיה תחנת שידור מטעם ואילו „קול ישראל" יהיה משוחרר מלחצים פוליטיים. לדעתי, בגלי צה"ל יש מרחב גדול יותר, והטאבו הוא ברמה פחותה מאשר ב„קול ישראל". אנחנו פחות חשופים ומושפעים מלחצים".

פרידמן על „קול ישראל" בעידן גדעון לב־ארי: „אני חושב שלגדעון היתה הזדמנות בלתי־רגילה להפוך את „קול ישראל" לתחנת רדיו מעולה. „הוא אדם מאוד סמכותי ובעל כושר עבודה בלתי־רגיל, הוא נעדר זהות פוליטית, ואף פעם לא תפסו אותו „על חם" בנושא זה. הבעיה שלו טמונה באופיו — תוך תקופה קצרה, תוך שהוא נוקט שיטת הפרד ומשול — הוא רכש לעצמו שונאים גדולים מצד אחד ועבדים נרצעים מצד שני. למעשה, נוצרה שם אווירה קשה של עבודה תחת אימה וטרור. כתוצאה מכך, כוח העבודה המצויין שעמד לרשותו לא נוצל, וגלי צה"ל, הבן־דוד הקטן של „קול ישראל", שיש לו פחות משאבים כספיים וכוח אדם פחות מיומן, מצליח להגיע לציבור בצורה טובה. אצלנו לא יושבים במגדל השן ואין אצלנו תחושה של התנשאות — אצלנו אנשים עושים חדשות למען אנשים.

אני שמח שגדעון לב־ארי עוזב את הרדיו ואני שמח שיותר לא ישמיעו שם אנקות תחת עולו של הנוגש הפרעוני. כדי להיות טובים יותר, אנחנו בגלי צה"ל, זקוקים למתחרים טובים יותר ואני מאמין שעזיבתו של גדעון לב־ארי תעלה אותם על דרך המלך".

מיכה פרידמן. תמונה קודרת

כ״-כ״ח תמוז תשמ״ח - 5״13.7.88

ישראל 40 ISRAEL

אל הנגב

מנסים להפריח את תיירות הנגב – גם בעלונים וכרזות פרסום

תיירות השממה

חיים מרגלית

„הפרויקט אל הנגב — מטרתו הרעיונית היא לנער את סורי הקרימיות ולהסנות את העין, האוזן והלב לנגב, על־ידי יצירת גירויים תרבותיים, חברתיים וכלכליים" — אומר בנימין (בנג'ילה) יסעור, ראש מטה „אל הנגב". יסעור עושה מאמצים כבירים ולהראות לאנשים דברים, שלא העלו בדעתם כי הם קיימים, קרוב אליהם.

לנגב יש פוטנציאל תיירותי כביר — מוסיף יסעור ומסביר, כי מדובר בתיירות אחרת, לא קונוונציונאלית. כוונתו ל„תיירות מדבר": מכתש רמון, על אוצרותיו וצפונותיו, הוא אתר שכמעט שאין דומה לו בעולם. מבחינת תופעות הטבע משתווה המכתש לקניונים הגדולים שבארצות־הברית. ים המלח הוא אתר ל„תיירות מרפא". שהרי, ניתן לומר עליו, כי הוא מיישר כפופים ומצעיר קשישים, והופך עור קמוט לגמיש ובריא.

על אילת יודעים רבים, כדי לפרסמה יותר יש צורך בביצוע התכניות, שעליהן שקד יסעור, כשניהל את המועצה לפיתוח הנגב. המועצה הכינה תוכניות להעתקת נמל אילת למקום חדש ולהפיכתו לנמל „עמוק" וגדול — נמל־אוויר חדש ומודרני, ולרכבת המהירה. לדברי יסעור, צריכה אילת להפוך ליחידת־תיירות שלמה. לשם כך יש לבנות עוד 5000 חדרים, בנוסף ל־5000 הקיימים, היינו: יחידה של 10,000 חדרים כמיגוון „כוכבים": מרמה עממית של „שני כוכבים" ו„שלושה כוכבים" ועד „חמישה כוכבים".

בנימין יסעור מרגיש את המלה „תעשייה". הנגב הוא האיזור היחיד בארץ שנשאר פתוח, ושאין בו בעיות אוכלוסיות ופגיעה באוכלוסייה. זהו האיזור היחיד — הוא מוסיף — שיש בו אנרגיה ואוצרות טבע, כמו פוספטים, אשלג, מלחים, פצלי שמן, גז טבעי, וייתכן שגם נפט. אוצרות הטבע הקיימים מאפשרים שימוש ברמה הראשונית — חציבה ושינוע. זהו צעד ראשון, שלאחריו באים נוספים, כגון ייצור תרכובות למיניהן — מוצרים מעשירים וחדשים. כל תוספת מביאה להגדלת הערך הנוסף, שבצידה תמורה כספית גבוהה יותר. מפעלי הברום הם דוגמה של שיכלול „הדמה הראשונית" לפיתוחים מורכבים.

מרכז רביעי

יסעור אמנם נזהר מקביעות פסקניות, אך אומר שהמדינה אינה יכולה להשאיר את הנגב בריקנותו. בשני שלישים משטח המדינה, בנגב, צפיפות האוכלוסין לקמ"ר הוא 27 איש. לעומת גוש דן, שבו הצפיפות היא 1900 איש לקמ"ר, או איזור חיפה — 1300 איש לקמ"ר, שלא לדבר על רצועת עזה — 2000 איש לקמ"ר. רצועת עזה היא החשובה במקרה זה. אם ימשיך הנגב בריקנותו — הוא ימשוך, אם ירצו או לא ירצו, את תושבי רצועת עזה.

יש להשקיע מאמץ, כדי שבאר־שבע תהפוך מטרופולין רביעי — לצד ירושלים, תל־אביב וחיפה. באר־שבע — מוסיף יסעור — היא מרכז הארץ מבחינה גיאוגרפית. כבישים מתאימים יכולים להפוך אותה למרכז. כבר היום יש בה אלמנטים כלכליים, תרבותיים וחברתיים.

לנגב פוטנציאל תיירותי גדול ומיוחד במינו. מטה „אל הנגב", בראשותו של בנימין יסעור, נערך עתה לפעילות תרבותית עניפה — אות פתיחה למשיכת אנשים לדרום הארץ

ועוד: עד שנת 2000 תגדל האוכלוסיה בכמיליון נפש. אם לא יושקעו מאמצים בכיוון הנגב — יש סכנה ש„התוספת" תישאר בגוש דן. נימוק חשוב לצורך בהערפה השקעות בנגב הוא יוקר הבניה והקמת התשתיות בגוש דן: עלות דירה בגוש דן היא פי שלוש מאשר בבאר־שבע. הדבר דומה גם באשר לסלילת כבישים ובניית מסילת־רכבת.

מטה „אל הנגב" הכין שורה של פעילויות תרבותיות וחברתיות, כדי להפוך את הנגב למוקד־משיכה. הפתיחה הרשמית היא ב־5 ביולי. שם תאורע „לך לך למדבר" — עבר ועתיד של הנגב", היא תיערך ליד אנדרטת „חטיבת הנגב" בבאר־שבע. כמו כן יישמעו שם קולות מן העולם בפארק אשכול, שליד אופקים — חמישה ימי מוסיקה מאמריקה הצרפתית הדרומית, אסיה ואפריקה, ולהקות הידועות והחשובות ביותר — מג'מייקה, בוליביה, ארגנטינה, קמרון, סנגל וחוף השנהב, אתיופיה, סרי־לנקה, הודו ועוד. ב־9 ביולי. „פורח במדבר", תחרות בינלאומית להטסת כדורים פורחים, תיערך ב־9 ביולי. כמו כן תיערך חגיגת זמר תערבי בעדיד — חגיגת־זמר אדירה, שהפכה כבר מסורת, וחיזיון אור־קולי במצדה (9־11 ביולי). ועוד: „ידי רמון", במצפה רמון, שבה יציגו פסלים וציירים. הלל מכינים כבר עתה את הבסיס לגן פסלים. ב־8 ביולי יתקיים במצפה רמון מסע תיאטרון מדברי, שיעבור דרך 12 גשרות על גבול המכתש. הינה סיבות טובות לקבת „אל הנגב".

דע את זכויותיך

בימים אלה רואה אור חוברת הדרכה לקורבנות־עבירה ולעדי־תביעה, המפרטת את זכויותיהם וחובותיהם, ושמטרתה להקל עליהם בסיוע למערכת המשפט

בצלאל עמיקם

דמות המפתח בכל משפט הינה העד. עדותו היא חלק ממסכת הראיות של התביעה, ולא פעם גורל המשפט תלוי בנכונותו להעיד. מסתבר, כי האנשים אינם ששים למסור עדותם מדובן העדים בבית־המשפט. הם נרתעים מהחשיפה הפומבית, מודאגים מפני ניסיון להטריד אותם, או להדיח אותם, כדי שלא ימסרו הודאה מפלילה ומבכרים להעלם מזירת האירוע.

לא אחת נמצא בחוץ אולם בית־המשפט אדם, שנוכחותו נועדה להרתיע את העד מלהעיד עדות חופשית. עדים קובלים, שאין מתייחסים אליהם בכבוד, שפוגעים בהם ומזלזלים בהופעתם. ישנם גם קורבנות־עבירה, אשר הדיון בבית־המשפט הופך אותם לקורבן פעם נוספת. שוב עליהם לגולל את אשר נעשה להם, הפעם קבל עם ועדה — הדבר הגורם להם מצוקה נפשית קשה.

בדרך־כלל אין הקורבן יודע מאומה על התפתחות החקירה והמשפט. הוא עלול להגיע למסקנה, כי מערכת המשפט־הפלילי נועדה לשרת שוטרים, פרקליטים, סניגורים ושופטים, בביכול, לא נועדה מערכת זו לדאוג לקורבן־עבירה ולאינטרס שלו.

פרקליט המדינה, יונה בלטמן, ושניים מבכירי משרד המשפטים, ד"ר יוסף בן אור ויהודית קרפ, מודעים היטב לקשיים שבאכיפת החוק. הם החליטו למצוא דרך לסייע לקורבנות־עבירה ולעדי־תביעה, כדי לשחררם מהמבוכה ולהניאם למלא את חובתם האזרחית. פרקליט המדינה מסביר זאת כך: „אנשי מערכת המשפט מורגלים למלא תפקידם, תוך הקפדה על כבוד המערכת המשפטית וכבודם של הנאשמים. לעתים נוצר רושם, כאילו קורבן־העבירה ניצב מהצד ואינו מעורב בהליכים הפליליים כלל, או שהוא מעורב בהם באופן חלקי בלבד".

בימים אלה ראתה־אור דפרפת, שהוכנה במשותף על־ידי מרכז ההסברה ומשרד המשפטים. עניינה — הדרכה לקורבן־עבירה ולעד־תביעה. בעלון מופיעים מושגי־יסוד בהליכי בית־המשפט, תוך שימת הדגש על החובות והזכויות כעד־תביעה וכקורבן־עבירה. כך, למשל, מובטחת לעד הגנה בפני הרחה והטרדה. עונש חמור במיוחד נקבע למי שעושה מאמץ להטות עדות ומאיים על עדים. מי שנפגע בנזקי גוף או ברכוש, כתוצאה משיתוף־פעולה עם רשויות המשפט, זכאי לפיצויים.

בדרך־כלל קורבנות־עבירה אינם מודעים לזכויותיהם. דוגמה בולטת היא אדם, שעשה מעשה להצלת חייו או רכושו של הזולת, ונפגע. המוסד לביטוח לאומי חייב לפצותו בגין זה. ישנם כאלה הנפגעים מאלימות, עקב סיוע באכיפת החוק. לא פעם מותקף עובד־מדינה ונפגע, ואין הוא מודע כלל לזכותו לפיצויים. פרקליטי המדינה קיבלו בימים אלה הנחיות מפורטות, כיצד לתדרך את העדים והקרבנות — לסייע בידם להתמודד עם המשימה הקשה, שבלעדיה לא ניתן לשפוט עבריינים ולהענישם כדין.

קורבנות־אונס או עבירות מיניות מהססים לא אחת להתלונן במשטרה ולהגיע לבית־המשפט. הדיון הפומבי בנושא כה רגיש של פגיעה בגופם ובנפשם — מרתיע. מי ירצה לחשוף מצעיו באוזני קהל סקרנים ועיתונאים בבית־המשפט.

לא רבים מ„בעלי העניין" מודעים לכך, שכותם לבקש דיון בדלתיים סגורים. זאת, מאחר שדיון פומבי עלול להרתיע ממתן עדות חופשית. אם לשם הגנה על בטחון העד, יש צורך לאסור כל פרסום בקשר לדיוני בית־המשפט — ניתן להשיג הסכמה כזו בעצה אחת עם הפרקליט.

קטינים שטרם מלאו להם 18 — זכאים להגנה. אסור לפרסם בלי רשות בית־המשפט שמו של קטין, תמונתו, מענו, או פרטים אחרים העשויים להביא לזיהויו. פרקליטי המדינה יופקדו מעתה על שמירת זכויות האזרח. מהגנה זו יצא נשכר הציבור כולו.

השקר ההרסני

המדינה מצליחה להציג את תושבי 40 הכפרים הדורשים הכרה כעבריינים ופועלת במרץ להריסת בתיהם, אך אגודת ה־40 מבקשת בעזרת תוכניות פעולה מיומנות להשיב מאבק

קאסם זייד

עבודתה של האגודה למען ההכרה ב־40 הכפרים הערביים הלא מוכרים ראויה במישנה סדורה. מתנהלת בצורה מקצועית ומחקרית, בצורה מסודרת. כל מי שמכיר מקרוב את דרכי הפעולה של „אגודת הארבעים" יסכים, שאין הרבה גופים ציבוריים הפועלים במיומנות ובאומן מדעי במטה.

האגודה, שהוקמה בינואר '88 על־ידי תושבי הכפרים הערביים הלא מוכרים, מאגדת בתוכה אישי ציבור יהודים וערבים, ופועלת למען הכרה ביותר מ־40 כפרים באיזורי שיפה, הגליל והמשולש.

מנתונים שהכינה האגודה מתברר, שמספר תושבי הכפרים הערביים הלא מוכרים מגיע ל־10,000 תושבים ושלכאורה נשללה מהם כל זכות אלמנטרית למרות היותם אזרחי המדינה. במגילת היסוד של האגודה נאמר, שבמשך 40 שנה מסרבת המדינה להכיר ב־40 כפרים ומשמעות אי־ההכרה היא שתושבי הכפרים הנ"ל משוללים תנאים בסיסיים, כגון: חשמל, מים, שירותים רפואיים, דרכי גישה, תקשורת אל העולם החיצוני ותנאים מהותיים אחרים הנשללים במכוון על־ידי ממשלת ישראל ומשרד הפנים. עוד נאמר, שתושבי כפרים אלה אינם מורשים על־ידי השלטונות לבנות לעצמם שירותים בסיסיים, דבר המנציח השפלה מתמדת.

מתוך הכרה שאי־אפשר להמשיך ולחיות חיים של תת־תנאים, החליטו תושבי הכפרים להתאגד ולהיאבק עד הכרה רשמית בכפריהם. מאבקם של התושבים זוכה לתמיכה רחבה במיגזר הערבי ובין החוגים הדמוקרטיים היהודיים. בין היתר, זוכה מאבקה של „אגודת הארבעים" בתמיכה של ועדת המעקב הערבית העליונה, האגודה לזכויות האזרח, המרכז הבינלאומי לשלום וגופים ציבוריים ומפלגתיים אחרים.

פעילות האגודה

האגודה מגישה סיוע משפטי לתושבי הכפרים בנושא צווי ההריסה. היא גייסה משרד עורכי־דין שמטפל בתלונות התושבים הניזוקים. האגודה גם גייסה עורך־דין צמוד לליווי פעילותה בתחומי ההכרה בכפרים ואישור תוכניות מוצעות.

בין הכנות האגודה: תוכנית מיתאר ארצית שתשלב בה את כל הכפרים הלא מוכרים, והגשתה לשלטונות ודרישת אישורה, כדי להביא להכרה רשמית בכפרים לצורך הוצאת היתרי בניה לתושבים, הכנת תוכניות מפורטות איזוריות לכל כפר והגשתן למוסדות המתאימים. זה לטווח הארוך; ואילו לטווח הקצר, האגודה פועלת להפסיק לאלתר את התביעות המשפטיות הרטרואקטיביות הסיטונאיות להריסת בתים שניבנו לפני הרבה שנים. וכן להקפאה ועיכוב הליכים משפטיים הזורים להריסת בתים, שבעליהם נשפטים זה שנים ונידונים למאסרים בפועל למרות היותם חפים מפשע; ולביטול ההמלצות הדרקוניות של דו"ח ועדת מרקוביץ', המתייחס לכפרים ולפעול למציאת פתרון הוגן לבעיה.

אגודת הארבעים גם פועלת להקמת ועדות ממלכתיות בשיתוף עם אנשי הכפרים לפתרון הבעיה ולהכרה רשמית בהם למען שיפור תנאי המחיה וגיוס שירותים בסיסיים לכפרים, כגון: מים, שירותי רפואה, חינוך, חשמל וכו'.

עובדות חותכות

מתוך רקע ומנתונים הנמצאים בידי „אגודת הארבעים" עולה, שמספר גדול מהכפרים הלא מוכרים הוקם לפני קום המדינה וישנם בתים שנבנו לפני מאות שנים ולמרות זאת השלטונות מסרבים להכיר בהם, בעוד שהם פועלים השכם והערב להריסת הבתים ועקירת התושבים. עוד עולה, שישנם כפרים שיש בהם בתים שנבנו לפי רשיונות בנייה ישראליים, אך למרות זאת השלטונות

(סוף בעמוד 8)

על הפרץ

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב. עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמות אנטר

קלקלה נכונה

חוק החינוך המיוחד, הנמצא בימים אלו בטיפול ועדת החינוך, עומד להיפסל משיקולים כלכליים של האוצר

עד תום כהונתה של הכנסת הנוכחית נותרו עוד כארבעים יום, וזה די זמן כדי שהאוצר יוכל לטרפד את הצעת חוק החינוך המיוחד, הנידון עתה בוועדת החינוך.

לפני ימים אחדים שלח הממונה על התקציבים באוצר, דוד בועז, מכתב לחברי ועדת החינוך, בו הוא אומר את ההוצאה הדרושה למימוש הצעת החוק של אמירה סרטני ב־175 מיליון שקלים, כהוצאה שנתית, ועוד 63 מיליון שקלים כהוצאה חד־פעמית, המיועדת לבינוי כיתות חסרות. נוכח העובדה, שאיש אינו מציע מקורות למימון הוצאה כבדה זאת, מביע האוצר התנגדות לחוק החינוך המיוחד.

כיום מקיפה אוכלוסיית החינוך המיוחד 52,000 חריגים מסוגים שונים כמו מפגרים ומופרעים קשה, חירשים ועיוורים, משותקים ואוטיסטים. ההוצאה הישירה של משרד החינוך לאחזקתם של ילדים אלה היא 162 מיליון שקלים. ואולם הוצאה זו איננה כוללת עלות הסעות, שירותי עזר רפואיים ופסיכולוגיים, הכשרת מורים והשתלמותם. ברור, שאין היא גם כוללת חינוך משלים, שיעורי עזר, יום לימודים ארוך, הזנה וקייטנות.

המסמך של האוצר מתעלם משני יסודות חשובים בחוק: א) אמירה סרטני מציעה הצעה מינהלית בעלת חשיבות גדולה לסדר הציבורי התקין. היא מציעה שלא שלושה שרים, חינוך, רווחה ובריאות יטפלו בילד החריג, אלא שר אחד, שר החינוך, יהיה ממונה על כל הנושא. אפילו תאשר הכנסת את הצעת החוק, ללא תוספת של שקל אחד, הרי שכל מלאכת החקיקה כדאית רק למען הסעיף הזה. ב) האוצר מתעלם מכך שהסדרת התקנים לבעלי המקצועות הפרה־רפואיים כמו פיזיותרפיסטים, מרפאות בדיבור ובמוסיקה תחסוך כספים.

הממונה על התקציבים יצא מתוך הנחה של „הכל או לא כלום". בין שתי אפשרויות אלה ישנה אפשרות נוספת, והמופיעה גם היא בהצעת החוק: ניתן לממש את ההצעות בהדרגה. אמירה סרטני מציעה להוסיף לתחולת חוק לימוד חובה, כיום, לילדים חריגים בלבד, עוד חמישה שנתונים: את גילאי 3־5, ואת גילאי 18־21. כן היא מציעה להאריך את שנת הלימודים על חשבון החופשות. אבל בנוסח החוק איננו מחייב את השר הממונה אלא קובע: „השר רשאי לקבוע יום לימודים ארוך במוסדות לחינוך מיוחד".

מה אכפת לאוצר לקבוע מסגרת של הרשאות לשר החינוך, אשר תתיר לו להאריך את יום הלימודים? והרי ממילא כפוף שר החינוך למסגרת חוק התקציב, ואם לא יהיו בידיו כספים להארכת יום הלימודים לילדי החינוך המיוחד, לא תועיל „ההרשאה" הכללית המובטחת לו בחוק סרטני.

גם אם לא ניכנס לוויכוח הערכי בדבר מיקום החריגים בחברה, הרי שדבר אחד ברור: תחשיבי האוצר מצביעים על הקיפוח העמוק של החלשים ביותר במערכת החינוך. אפילו תבוצע הצעת החוק של סרטני ככתבה וכלשונה, עדיין איש לא יוכל להחזיר לילד חירש את שמיעתו ולעיוור את ראייתו.

לדעתי, יכול וצריך האוצר להגיע לפשרה עם ועדת החינוך בדבר ביצוע מדורג ואיטי יותר של החוק החינוך המיוחד, ולא לפסילתו הטוטאלית.

שלגיה בשחור

החשש שמא אגדות הילדים הן אכזריות מדי לילדים ויש הכרח לרככן – בטל. האגדה, ולו המפחידה ביותר, של האחים גרים היא פחות אכזרית מן המציאות

בערב חג המולד, 1813, הופיע בגרמניה הכרך הראשון של „מעשיות לילד ולבית", פרים של האחים יעקב ווילהלם גרים. אוריאל אופק המנוח, שעסק בתולדות ספרות הילדים (משלגיה ועד אמיל, מסדה, תשכ"ו), מספר, כי שני האחים רשמו מעשיות אלה מפיהם של איכרים וריינים, סבתות ואומנות. עד אמצע המאה הקודמת אספו ופרסמו שני האחים מאתיים ועשר אגדות.

בעברית לא ראו אור מעולם כל האגדות. כמה הוצאות, כמו יבנה וליקובית, פרסמו לכל היותר חמישים אגדות, שהן מעט מסיפורי האחים גרים. לפני שמונה שנים ראו אור, בהוצאת שרברק, שני כרכים בתרגומה ובעיבודה של דבורה עומר, ובהם עשרים אגדות בלבד. פה ושם יוצאים לאור סיפורים בודדים, מעובדים ומשופצים, אבל עיבודיה של דבורה עומר הם הקבצים הזמינים היחידים בשוק הספרים. לפי עדותה, השתדלה דבורה עומר ללקט את „היפה והנכון" מבין האגדות, אשר מתאימות לגיל הגן ומעלה. היא השתדלה לשמור על נאמנות למקור, „ככל שהרשה לה מצפונה האמיתי, אך ויתרה, כדבריה בפתח הספר, „על תיאורים של אכזריות יתר, והרגישה מוטיבים חיוביים".

המכשפה בתנור לוהט

ואולם, ההחלטה לוותר על תיאורים של אכזריות־יתר לא עמדה לה, כאשר הגיעה לכיפה אדומה, שבה מתחפש הזאב לסבתא, ובולע את הילדה הקטנה בכת אחת. גם מצוותה של האם החורגת, להרוג את שלגיה, לא נראתה לדבורה עומר אכזרית די הצורך כדי לצנזרה. או אולי חשבה שהם מכירים את שלגיה, סינדרלה, או הנסיך צפרדע, ולכן, פגישתם הספרותית עם מעשי האכזריות של נטישת ילדים ואיבה תהומית בין הורים וילדים, היא פגישה ראשונה. ועשיה הבריאים של דבורה עומר הורו לה, ובצדק, לא לצנזר את עוינותה של האם, האמיתית, להנזל וגרטל. זהו אחד הסיפורים האכזריים ביותר של האחים גרים. בסופו, דוחפת גרטל את המכשפה לתוך תנור לוהט ומגיפה את הדלת אחריה.

בספרה „השנים המופלאות" (ספריית פועלים) מתארת סלמה ס. פרייברג, זוג הורים, אשר ניסה לגדל ילד משוחרר מפחדים. סיפורי מעשיות ושירים לילדים נבדקו ותוקנו. באותם סיפורים סערו המפלצות את ליבן במעדני מלכים ולא בבשר אדם. המכשפות ביצעו להטים כשרים ותמימים, וגורשו על־ידי השמעת פסוק, או גערה של מה בכך. איש לא שבק חיים בסיפורי המעשיות, ואף לא בחרוזי של אותו ילד, דני שמו. כאשר לקה התוכי שלו במחלה קשה ומת הרחיקו ההורים את הגופה מן החדר ובאותו יום הביאו ממלא מקום. ואף על פי כן נתקף דני בפחדים. בגיל שבו חולמים ילדים אחרים חלומות בלהות, חלם גם דני. הוא נרדף על־ידי ענק, שרצה לטרוף אותו. חרף הטיפול האוהד של ההורים במפלצות, הרי שדני טיפל בהן בדרכו שלו בסיפורים שהמציא בעצמו והוא התיז את ראשן. סלמה פרייברג מגיעה איפוא למסקנה הבלתי־נמנעת, שאי־אפשר לחנך ילדים בלא שיתנסו בפחדים. יתר על כן, שמירתם מפני רוחות ושדים, מפלצות ופגרי־ציפורים, אינה מסייעת לבריאותם הנפשית. כמובן, אין גם לגרום בכוונה להתנסות מבהילה, ואין גם צורך שההורים יתנהגו כמפלצות כדי לחסן את הילדה. אבל אם המפלצות, השדים ופגרי הציפורים יופיעו בעצמם, מוטב לטפל בהם בגלוי.

לא הפחד מפני החיות והענקים ולא הולדתו הבלתי־רצויה של האח או האחות יוצרים נבכרוה. בריאותו הנפשית של הילד איננה תלויה במציאותן או בהיעדרן של מפלצות ברמיונו. אלא באופן שבו הוא פותר את בעיית המפלצות, כלומר, בדרך שבה הוא מתגבר על פחדיו האי־רציונליים. דיאטה רוחנית היא אולי מזינה, אך אינה מגרה את התיאבון. הפחד הוא אחד המניעים להתפתחות המצפון, שכן הילד חושש מפני גינויים של בני האדם האהובים עליו. הפחד מפני מצפונו של ומביא אותו להתנהגות מוסרית.

המעשייה העממית או האגדה, נוסח האחים גרים, עברה מדור לדור משום שסיפקה צרכים מודעים ובלתי־מודעים של בני האדם. האגדה, כותב פרופ' ברונו בטלהיים ב„קסמן של אגדות" (הוצאת רשפים), היא משעשעת ומלמדת בעת ובעונה אחת. היא מסבירה לילד את עצמו, ומעניקה משמעות לחייו ברמות שונות. האגדות מובילות את הילד לעימות ישיר עם המצוקות האנושיות הבסיסיות, לשאלות של טוב ורע, חוכמה וטיפשות, עוני ועושר, יחסי הורים וילדים. רבים מסיפורי האחים גרים מפצלים את הדמות האנושית הרגילה לשתיים: לרעה ולטובה. סינדרלה היא הטובה, היפה והחרוצה. אחיותיה החורגות הן הרעות, המכוערות והעצלות. האם החורגת היא, באורח בלתי־מודע, גם האם האמיתית, שאיתה הילד רב, וממנה הוא מבקש להימלט כדי להבטיח את עצמאותו. במציאות, שלא כמו באגדות, האחות „החורגת" היא האחות האמיתית, שאיתה מתקוטטים ואותה אוהבים. ואולם ילדים מתקשים לחיות עם תופעות דו־ערכיות. האגדה מעניקה להם, באורח בלתי־מודע, את הליגיטימציה לדו־ערכיות שבחיים.

ללא כל עיבוד ושיפוץ

אחרי גיל חמש בערך, כותב בטלהיים, הילד כבר אינו מתייחס לאגדה כאל אספקלריה של המציאות. הוא שוהה זמן מה בעולמן הקסום של האגדות, אך מסוגל להתנער מיד ולהתייצב על קרקע המציאות. אדרבא: דווקא כאשר הורים מספרים לילדיהם את אגדות האחים גרים, הרחוקות בזמן ובמקום, הם מעניקים לגיטימציה לעולם הדמיון העשיר של הילד, ולפחדים הבלתי־הגיוניים מפני הענקים.

אינני חולק על זכותם של סופרים לעבד אגדות ולהתאימן לצורכי זמנם. כך עשה טולסטוי, כך עשה לוין קיפניס, וכך עשתה דבורה עומר. אלא שעיבוד בלבד איננו מספיק. כשם ש„מסדה" הוציאה לאור ח"י אגדות של אנדרסן, ללא כל עיבוד ושיפוץ, כך מן הראוי היה, שהוצאת ספרים רצינית תשחרר אותנו מעיבודיה של דבורה עומר, ששמרה על נאמנות למקור כל עוד הרשה לה זאת מצפונה האימהי. ילד שחי בסופה של המאה העשרים חשוף לאימי ההיסטוריה החדישה בטלוויזיה, סרטי המתח והמורא. הללו מבהילים ומפחידים הרבה יותר מן האגדה האכזרית ביותר של האחים גרים.

תגובה

[illegible] 31.5.88 [illegible]

יצחק שור

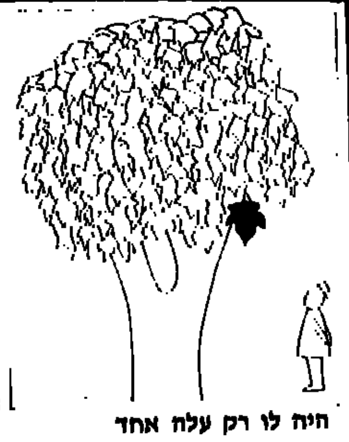

היה לו רק עלה אחד
שהיה רק שלו

כל אדם או שום איש

השלקט מאת יורם עבר הדני. איורים, נעמה גולומב. ספריית פועלים. סדרת פשוש. 1988

בארץ רחוקה מאוד חי שלקט, מספר לנו יורם עבר הדני בספר לקטנים, שראה אור זה עתה בספריית פועלים. האיור מסביר לנו היטב ששלקט הוא כל אדם, אבל אולי גם שום איש. זה שהוא חובש מגבעת לא מפריע לו להיות בובה, שמותר לייחס לה את כל התכונות, דווקא משום שהיא מצטיינת בתכונה אחת — לשמוח בחלקה.

השלקט יודע, כי לא יוכל לטפל בעץ כולו ולכן בחר לטפל בעלה אחד. יום אחד גילה כי העלה מתחיל להצהיב, ואחר־כך נותק והחל לנשור ולרדוף אט־אט באוויר.

זהו ספר פיוטי, תמציתי ומרוכז, המעביר לקורא תחושה של נקיון דעת. איוריה של נעמה גולומב הם חסכוניים ומותירים מקום לדמיון. ספר נפלא, לגיל הרך ולכל גיל.

כד חלב תמורת זנב

מעשה בעכבר מאת מרים רות. ציורים הלה חבקין. ספריית פועלים. סדרת פשוש. 1988

החתול היה מוכן להחזיר לעכבר את זנבו, בתנאי שיביא לו כד חלב. הפרה הסכימה לתת לעכבר כד חלב בתנאי שיביא לה תלתן מתוק. הקוצר הסכים לתת תלתן לעכבר בתנאי שיביא לו כריך בשר. הטבחית מוכנה לתת לעכבר כריך בשר, אם יביא לה שק אגוזים. העכבר ניער את עץ האגוזים, חטף בראשו אגוז גדול וכל כך שמח על כי ראשו עדיין שלם, עד כי ויתר על זנבו.

זהו סיפור נתרוזים, המציב במרכז עלילה בנויה על רתמים קבועים ועל פזמון חוזר. השינויים בפזמון החוזר הם המקדמים את העלילה לקראת פתרונה. הילד מזדהה עם העכבר, הקטן והחלש, שהגדולים חוטפים ממנו את רכושו, אבל העכבר אינו רק קטן וחלש, אלא גם מי שמסוגל לנהל מו"מ עם הגדולים, כשווה בין שווים. כשלונו בהשגת המטרה נמסר במגנון הומוריסטי, ולכן יש בו כדי לרכך את הנפילה.

החרוזים הם פשוטים וקליטים: „זהר־מוהר, פרה־אמרה, ירוק־מתוק. השימוש החוזר בצירופים אלה מחדד את תפיסתו הלשונית והספרותית של הפעוט. בפשטותם, חיוניותם וצבעיהם הרכים מהווים ציוריה של הלה חבקין חלק בלתי נפרד מן הסיפור המקסים. לגילאי 3־6.

ההיסטוריה מלמדת

מי פתי ויאמין שההרגעה בשטחים, עליה מדברים גורמים רשמיים, דועכים בהדרגה ומבשרים שינוי רדיקאלי בשלהי האינתיפאדה. לעומת זאת, מה שכן מורגש ואפילו בולט הם התכסיסים הלובשים צורה משתנות מדי פעם, כאמצעי להנציח את האינתיפאדה עד לניצחון.

המאבק, שהחל בזריקת אבנים, צמיגים בוערים ובקבוקי תבערה בשטחים המוחזקים, מועבר בהדרגה לתוך ישראל, והפעם הצתות והשמדת רכוש המדינה. כל אלה נעשים במחושב ע"י גורמים ערביים מרכזיים באמצעים זולים על־ידי מספר אפסי נכוח אדם, כדי להבטיח מהלכים מתמשכים ומתישים. נשאלת השאלה, באילו אמצעים לנקוט. הענישה קולקטיבית וכואבת על כפרים מהם יוצאת הרעה, או טרנספר, כפי שמציעים טרופי דעת.

ההיסטוריה מלמדת אמת אחת נצחית — לא ניתן לדכא רצונו של עם בעצמאות. מאלה שניסו נכשלו והסתלקו בבושת פנים: ויעידו וייטנאם, אלג'יריה, ברית המועצות.

הקצינות הבכירה בצה"ל מכינה את האמת הפוליטית המדינית והצבאית: השטחים אינם נכס אסטרטגי צבאי. אולם ראש הממשלה אינו מסוגל להשתחרר מסיסמאות הסרק של הליכוד ולשנות כיוון בטרם פורענות. המוצא היחיד להכות את הימין הסרבני הוא — להכריע בבחירות. לשם כך יש לגייס את כל הכוחות של שוחרי השלום.

אייזיק זלשינסקי, עברון

דיווח לוקה

אני מוחה על הדיווח הבלתי־צודק של רני בירן בכתבה מיום אתמול, „החלטת מזכירות הקיבוץ הארצי על דירוג העשירייה של מפ"ם". בכתבה נאמר, כי „המקום השני ייאמר לחבר הקיבוץ הארצי, כנראה חיים אורון (ג'ומס), המזכיר היוצא של הקיבוץ הארצי, כמקובל על חוגים רחבים בקיבוצים ושלום עכשיו' ובהתיישבות כולה. מולו עשוי להתמודד על מקום זה חנן ארז".

לפי הכתב, מתקבל הרושם שמועמד אחד מקובל על כולם, ואילו חנן ארז, הממלא את תפקיד מזכיר מרכז מפ"ם, שיש לו חלק נכבד בהכנה ובהצלחת ועידת מפ"ם האחרונה, אינו מקובל בחוגים הנ"ל. האומנם?

חנן חלוי, רמת השופט

הערת המערכת:
הקורא הלוי צודק. לא היתה כל כוונה לדרג ולחלק ציונים למועמדים האפשריים של מפ"ם לכנסת, ואם השתמע הדבר מהידיעה, יש להצטער על כך.

השקר

(סוף מעמוד 6)

ממאנים לתת להם הכרה. זאת ועוד: ישנם כפרים המחוברים לרשתות החשמל והמים אך למרות זאת השלטונות מפנים להם עורף.

מרדכי רקע, שהשמיע ראש אגודת הארבעים, בכנס המיוחד שקיימה האגודה בשבוע שעבר בשפרעם, מתברר, שהמאבק להכרה בכפרים התחיל מיד עם קום המדינה. משראו תושבי הכפרים שהמאבק בנפרד אינו מצליח והמצב מחמיר, החליטו להתאגד באגודה אחת. אך העניין עצמו התחיל לקרום עור וגידים, כאשר גופים ציבוריים, שהאמינו בצידקתה החליטו להרתם למאבק. אחד הגופים האלה הוא המרכז הבינלאומי לשלום. חברי הנהלת המרכז ערכו לפני שבועיים ביקור שדה בשני כפרים: עין חוד ראל־עריא, וקיימו שיחת עבודה עם חברי אגודת הארבעים. במכתב, ששיגר מנכ"ל המרכז, רני שחם, ליו"ר ועד הרשויות הערביות, איברהים נימר חוסין, בעקבות הסיור, נאמר, שהמשלחת התרשמה עמוקות ממצבם הקשה של הישובים, והחליטה להמליץ בפני הנהלת המרכז, להגיש לעמותה כל סיוע אפשרי. עוד כותב שחם, שעל פי החלטה אחרת של הנהלת המרכז, הולך ומוקם צוות של חברי כנסת, שיפעל בהעלאת יוזמות הנובעות ממימצאי המשלחת לדיון בכנסת ולשם יזום חקיקה הולמת.

מאבק יהודי־ערבי

סוד הצלחת המאבק של אגודת הארבעים הוא בכך, שזהו מאבק יהודי־ערבי אמיתי. עורך־הדין, אדם פיש, מהאגודה לזכויות האזרח ואחת הדמויות המרכזיות באגודת הארבעים מאמין, שאם נגיע למצב שרעיון ההכרה יהיה ברצון הציבור היהודי, אז נגיע לעתים. וזאת נראית לו כרגע המכשלה העיקרית. פיש רואה, שלעת עתה הצליחה להציג את הנושא בביצים של עבריינים שעוברים על החוק, ואם הציבור היהודי היה מבין את שורש הבעיה, הוא היה נותן יד למאבק הזה. לדעת פיש, גם התנאי להצלחה במאבק הוא לנפץ את השקר הזה שמדובר בציבור לא שומר חוק ושמבלי לנפץ שקר זה לא נראה שיש סיכוי להצליח.

עם תוכנית הפעולה הנייה העכורה שקבעה לעצמה אגודת הארבעים, יהיה קשה לשלטונות להתעמק מתתן תשובות עינייניות לדרישותיה הצודקות.

אלפא, בודהא, גמא...

המבצע, המבקש ליישם טכנולוגיה ומחקר מדעי לטובת מגזרי החברה המקופחת בהודו, נחשב כשליחות, שמטרתה להצעיד את המדינה עד שנת 2001 עם רק 12 מיליון אנאלפבתים

נשים בהודו ● חלק מתוכנית ביעור הבערות

ד.ק. ג'ושי חודו

ראש־הממשלה, ראג'יב גנדי, פתח לאחרונה את „המערכה הלאומית נגד הבערות" — תוכנית מיוחדת במינה המשלבת מחשבים עם אתוס עממי — העשויה להפוך למופת למדינות המתפתחות, אשר חרף התוכניות שלהן למלחמה נגד הבערות סובלות מגידול בשיעורה.

מערכה זו הנחשבת כתנאי למעברה של הודו אל המאה ה־21, הבטיח שכמעט כל התושבים בגיל 15 עד 35 ידעו קרוא וכתוב עד לשנת 2001. התוכנית תתמקד באיזורים הכפריים, ובפרט בנשים ובבני מעמדים מקופחים ובני שבטים החיים באיזורים נידחים וקשים לגישה.

גילאי 15 עד 35 נבחרו, משום שבמידת הבנתם את החשיבות של האינטגרציה החברתית והלאומית, של פריון ייצור ומוסר עבודה חדש ושל תיכנון המשפחה, תלויה דרכה של הודו בעתיד. וכדי לדייק: המערכה נגד הבערות תקטין את מספרם של אלה, בקבוצת הגיל האמור, שאינם יודעים קרוא וכתוב עד 2001 ל־12 מיליונים בלבד. בלי מבצע זה היה המספר מגיע ל־110 מיליונים, על אף כל התוכניות הקיימות להחלת החינוך היסודי על כל בני הודו.

המחקרים והניסיון מוכיחים, כי לידיעת קרוא וכתוב בקרב ההמונים השפעה רבה עד־מאוד על התפתחות המשאבים האנושיים. היא גורמת לצמצום שיעור התמותה בקרב התינוקות. נתוני מיפקד האוכלוסין האחרון (1981) מראים, כי שיעור התמותה של תינוקות של אמהות שאינן יודעות קרוא וכתוב, היה 145 על כל אלף באיזורים כפריים ו־88 על כל אלף באיזורים עירוניים, ואילו לגבי תינוקות של אמהות יודעות קרוא וכתוב היו השיעורים 90 ו־50 על כל אלף.

ידיעת קרוא וכתוב גם גורמת לדאגה טובה יותר לבריאות הילדים וריבוי חיסונים. ירידה בשיעור הפוריות, שפירושה הסכמה לנורמה בדבר משפחה קטנה. גידול דרמטי בהשתתפות הילדים בחינוך היסודי. שיפור במעמד העצמי והתדמית העצמית של הנשים. ידיעת קרוא וכתוב מאפשרת לנשים לדעת את זכויותיהן הסוציאליות והמשפטיות, ללמוד ולהתקדם במקצועות שיש ביכולתם לשפר את ההכנסה, להשפיע על ענייני המשפחה והקהילה ולהתקדם לקראת השתתפות שווה בתהליך הפיתוח והשינוי החברתי.

המשימה הינה גדולה עד להפחיד. הדבר נובע מן העובדה שבין 1951 ו־1981 אמנם גדל שיעור יודעי קרוא וכתוב מ־16.67 ל־36.23 אחוזים, אך מספרם של אלה שאינם יודעים קרוא וכתוב עלה באותו פרק זמן מ־300 ל־437 מיליונים. החישוב כיום הוא, שמספר הבערים בין גילאי 15 עד 35 יעלה יחד עם תוכניות ההשכלה הקיימות ל־116 מיליונים ב־1991, ויירד שוב ל־110 מיליונים ב־2001.

הזנה מקומית, הזנה ארצית

תוכנית המערכה תושג על־ידי „תשומה טכנית־חינוכית". עד לסוף המאה ייצאו עוד 18 מיליונים מחושך אל אור ההשכלה. הודו תחולק ל־40 איזורים ובמשרדי התוכנית של כל איזור מאיזור יותקן מחשב קטן, כחלק של מחקר ראשוני. בשניים מבין 40 האיזורים ייאספו ברציפות נתונים על אלה בקבוצת הגיל 15 עד 35 שאינם יודעים קרוא וכתוב, והנתונים האלה יוזנו למחשבים. מצפים, כי דבר זה יאפשר לראשי המבצע באיזורים לערוך מיקרו־תיכנון להכללת האוכלוסיה כולה במערכה. מחקרי מערכת מפורטים יבוצעו בכמה מקומות ייצוגיים ברחבי הודו. לאחר־מכן יתחילו בהזנה ארצית למחשב לשם ניתוח הנתונים מ־40 האיזורים ועיבוד נתונים לגבי הודו כולה.

שיטה זו, המוכתבת על־ידי הליקויים בתוכניות הקיימות למלחמה בבערות, מתרכזת סביב למוטיבציה, שינסו להמריצה על־ידי שיתוף האנשים עצמם. שימוש שיטתי באמצעי התקשורת: עירובם הגובר של אירגוני התנדבות, שמספרם יגיע בשנה הקרובה לאלף, וכן סטודנטים, מורים ואיגודים מקצועיים: אירגון שירות תרבות מורכבות מצעירים. אמנים ומורים, שיפקדו כפרים ועיירות, וסימון 100 מוסדות הכשרה לשם הכשרת צעירים ואנשים אחרים המוכנים להתמסר לעניין — הם המרכיבים הראשיים של המבצע להגברת המוטיבציה.

שליחות חברתית

כדי לשוות תנופה חדשה לתוכניות קיימות תופעל באופן שיטתי ה„תשומה הטכנית־חינוכית" ועד 1990 ייפתחו 60,000 מרכזים להשכלה עממית, ברמה של חינוך על־יסודי וחינוך משלים.

הכנסת חשמל לכפרים, שימוש באמצעי התקשורת האלקטרוניים לשם לימוד קבוצתי, אספקה רצופה של מידע ממוחשב לכל לומד, שימוש במחשב בהערכת ההישגים הלימודיים, שימוש בשיטות ממוחשבות לשם הדפסה המונית של ספרים, כתבי־עת ועיתונים, אספקת מקלטי רדיו ומכשירי הקלטה אודיאו ווידיאו, הם חלק מן „התשומה הטכנית־חינוכית" המוצעת.

ההוצאות המוקצות למערכה עד 1990 מגיעות ל־430 מיליוני דולרים. המבצע, המבקש ליישם טכנולוגיה ומחקר מדעי לטובת מגזרי החברה והאיזורים המקופחים, שהם בעלי חשיבות מכרעת לגבי התפתחותה של הודו, נחשב כשליחות חברתית שמטרתה, לדבריו של ראג'יב גנדי, „הגשמת שאיפותיו החומריות, התרבותיות והרוחניות" של העם.

אם אכן תוגשם השליחות הזאת, שעליה מנצח, בהנהייתו של גנדי — המומחה לטכניקה מודרנית, סאם פיטרודה, היא תביא עד 2001 לדו־קיום טבעי בין מחשבים ועגלות־שוורים בהודו, ובכך — למהפיכה שקטה, רבת־התוצאות ביותר שהתחוללה אי־פעם באחת המדינות של העולם השלישי.

הסערה שלא פרצה

„פרשת נחמן", יו"ר הוועד של יהודי גרמניה שלאחר מותו נתגלה כי מעל בכספי הפיצויים, לא הביאה לגל אנטישמיות במימסד הפוליטי והתקשורתי ■ לא כן הדבר ליד שולחנות הבירה, שם אומרים: „אתם רואים?!"

ראובן עשור

הסערה הגדולה שהכל חיו בטוחים שתפרוץ, בוששת לבוא בעקבות הגילויים המחרידים על רמאותו של יו"ר הוועד המרכזי של יהודי גרמניה, ורנר נחמן.

הדעה הכללית היתה, מיד עם ראשית הגילויים, כי גל עצום של אנטישמיות ישטוף את גרמניה. שכן מעולם לא היה עניין תשלום הפיצויים דבר פופולארי בגרמניה. כאשר בתי־המחוקקים החליטו עליהם בשלבים השונים, הם היו נאלצים להיאבק קשה נגד המתנגדים בתוך הפרלמנט ובעיקר מחוצה לו, נגד מה שקרוי „דעתו של האזרח הקטן". גם כאשר נפלה ההכרעה בימיו של אדנאואר, ועוד יותר בשלבים המאוחרים, בתקופה שהשתרעה על 20 שנה, יכלו הממשלות השונות להעביר את תשלומי הפיצויים רק בקושי ועל־פי־רוב רק בעזרת קולותיהן של מפלגות האופוזיציה, ולפעמים תוך כדי התפטרויות מחאה של שרים ואישים אחרים. אם כעת התגלתה שערוריה בעלת ממדים מדהימים, עד כי אפילו בגרמניה של היום, שידעה שערוריות שוחד גדולות, היה חשש סביר שאמנם רבים ישתמשו בפרשת נחמן לליבוי יצרים אנטישמיים. בשלב זה ניתן לקבוע בוודאות, שחששות אלה נתבדו, הודות לגישה אחראית ומפוכחת הן של רוב חברי הבונדסטאג וכמעט כל כלי התקשורת. עיקר ההצלחה יש לזקוף, כמובן, לגישתו הגלויה של היו"ר החדש, היינץ גאלינסקי, שהחליט מיד, ללא היסוס, לתת פומבי לפרשה המביישה והמסוכנת. „היתה זו ההחלטה הקשה בחיי", אמר על כך גאלינסקי.

יתכן שאנשים אחרים היו נמנעים מלהודיע מיד, עם הודע הפרשה, הן לראשי המדינה והן לתקשורת, מבלי שנדרשו כלל לכך, כפי שעשה זאת תוך כאב, אך בראש מורם, גאלינסקי. מזלה של יהדות גרמניה היה בכך, שדווקא גאלינסקי, אדם ישר כמו סרגל, נבחר למחליפו של נחמן, אם כי יש להודות בכך שגאלינסקי נבחר ברוב דחוק.

בלתי אהוד

הפרשה עדיין בעיצומה והחקירה תעלה בוודאי עוד פרטים, שטרם ידועים. בדיעבד מתברר, עד כמה אותו ורנר נחמן היה בלתי־אהוד. כעת באים רבים ומציינים שהיחסים בינם לבין נחמן היו מעורערים כל השנים. לא היה זה סוד, שהיחסים בין השגרירים הישראליים השונים ונחמן היו מתוחים. יוחנן מרוז, אשר נתן גם ביטוי גלוי לכך בספרו על שנות שליחותו בגרמניה, הותקף קשות על־ידי הממסד היהודי המקומי על שהעז „להשמיץ" בזמנו את נחמן על גישתו הפרו־גרמנית המופגנת. ידיד ישראל מובהק כמו רולף פוגל, המוציא זה יותר מ־25 שנה ירחון דוקומנטארי על יחסי ישראל־גרמניה, מודה בחוברת יוני השנה, כי „לגבי נחמן היתה בי תמיד הרגשה לא נעימה, ואף הוא, נחמן, הרגיש בכך." היו"ר היהודי של האגודה הנוצרית־יהודית בקלן, גינטר גינצל, מציין, כי נחמן „היה אדם, שבמשך 20 שנה התגלע ביני לבינו חילוקי־דעות חריפים ביותר."

ורנר נחמן. חנופה ומעילות

ידיד ישראל נוסף, בעל מוניטין בתקשורת הגרמנית, המקדיש את זמנו לכתיבה ושידור על הפושעים הנאציים, התנגש אתו לא אחת בפומבי בשעת ויכוחים על בימות שונות, שעליהן הופיעו במשותף. גם גאלינסקי מציין, כי „בינינו הפרידו עולמות".

הרמת גבה

אופייני לנימה הכללית בעתונות האחר־אית (כלומר, למעט העתונות הניאונאצית העניפה) הוא קטע מהשבועון „די צייט": „הקהילה היהודית חייבת לנקות את השולחן ולדאוג לכך שהעובדות יתגלו. עלינו, לעומת זאת, להזהר מצביעות. בוודאי שנחמן העמיס על עצמו חוב. אך את החוב של הגרמנים אין זה מקטין במאומה." „האמבורגר אבנדבלאט" כתב: „גרוע מכל היא הרמת הגבה שלנו. אומרים: „הנה, שוב ניתן לראות". מה בעצם, רבותי, ניתן לראות? אנחנו אומרים: מי שמרים גבה, חייב לחשוב, מי גילה פשע זה ומי מסר באומץ לב לציבור על כך? ואז עלינו להזהר על שערוריותינו מתוצרת בית, העלמות המס השונות, שערוריות של שוחד ופוליטיקה, כיצד אנחנו פעלנו, כדי לברר ולהודות בכל אלה?"

אך מעבר לכך, ריקע נוסף בפרשת נחמן, שעליו כמעט ולא נכתב או נרמז: גישתו המיוחדת של נחמן, הפרו־גרמנית עד כדי חנופה בלתי־פוסקת, התמוטטה עם נפילתו של איש זה. רבים היהודים בגרמניה שלא השלימו עם גישה מוגזמת זו ויש לשער שקיימת אפילו פה ושם שמחה לאיד. אותו קינצל מהעיר קלן שהוזכר, לעיל, מגדיר את נחמן „הכי גרמני מבין הגרמנים." אך היו גם יהודים לא מעטים אשר חיקו את דרכו של נחמן ואשר שאפו להפגין את „גרמניותם". כאלה היו — אם כי לא במספר רב — דווקא בקרב הדור הצעיר, שהאמינו כי למרות הכל אפשר לוותר על עצמאות יהודית ומקומה המרכזי של מדינת ישראל אפילו באופן תיאורטי, תוך ישיבה על אדמת גרמניה. מובן שגישה זו ספגה עתה מכה אנושה, כי לרבים עשוי להתברר, שגישתו הפרו־גרמנית המוחצנת של נחמן באה בעצם רק כדי להסוות את חמרנותו ולשמש רקע מזויף למעשים שלא ייעשו.

ליד שולחנות הבירה

אך בעוד שבין הפוליטיקאים האחראים — וכאן המקום לציין לשבח, בולט נציג מפלגת הירוקים, העו"ד אוטו שילי — ובין העתונאים שרר יחס מפוכח, לא כן הדבר בקרב השכבות העממיות, ליד שולחנות הבירה ובקרבים ממקומות־העבודה. פה כן השתוללו יצרים. אופיינית לכך היא התבטאותו של אדם שמשמש יו"ר „ארגון נפגעי המלחמה" בברלין, שעליו נמסר כי אמר: „שמעתם כבר על היהודים, על נחמן? ואני אומר לכם, הפריש הזה, גאלינסקי, הוא פושע גדול פי שלושה ממנו, הוא יגנוב סכומים עוד יותר גדולים!"

אין ספק, שיהדות גרמניה תצטרך לעמול קשה כדי לתקן את הנזק העצום שהעמיסה על עצמה. על־ידי כך שהעניקה שליטה כה מוחלטת לוורנר נחמן, במשך 22 שנים. אך אין זה גם מן הנמנע, כי מעז יצא מתוק ועתה יחולו שינויי כיוון לעומת הקו שנקט נחמן.

יחס מתרכך ומטבע קשה

תזוזה במדיניות גרמניה המזרחית כלפי היהודים ● שמועות על פיצויים לקורבנות הנאצים

[illegible]

ראובן עשור

היי־טק דו־לאומי

קרן הסיוע הדו־לאומית המשותפת לארה"ב ולישראל חוגגת בימים אלה עשר שנים לפעילותה. למרות ההצלחה שזכתה לה הקרן בשנים האחרונות סבור אר מלבסקי, מנכ"ל הקרן, כי חברות ההייטק בישראל עדיין לא למדו לנצל את הפוטנציאל הרב הטמון בה ואינם משתמשים בה די צורכם. „חברה כמו „טלרד", שנעזרה בנו לפני כמה שנים בהצלחה גדולה טרם חזרה אלינו שנית, ואני תוהה מדוע? ציפיתי שנוצף בבקשות לסיוע מצידן של חברות הייטק מישראל".

קרן בירד היא קרן שכדאי מאוד להיעזר בשירותיה. חברה ישראלית, המוצאת פרטנר בארה"ב, כלומר חברה אמריקנית המעוניינת לפתח במשותף מוצר כלשהו פונות לקרן. אנשי הקרן בודקים אם יש סיכוי סביר לשווק את המוצר, שעומדים לפתח בהצלחה. אם תוצאות הבדיקה חיוביות, הקרן משקיעה מחצית סכום ההשקעה שמשקיעות המעורבות במוצר, כלומר החברה הישראלית והאמריקנית.

בתמורה להשקעה בפרוייקט זוכה הקרן באחוזים מהרווחים שהפרוייקט הניב. שיעור התמלוגים אינו עולה בכל מקרה על 150 אחוזים מן ההשקעה של הקרן בפרוייקט. כיום, מוערך ממוצע ההשקעות של קרן בירד בכמיליון דולר לפרוייקט.

הקרן נוסדה, כאמור, לפני עשר שנים במטרה לתמוך במחקר האוניברסיטאי, אולם לאחר זמן קצר הוחלט על־ידי ארה"ב וישראל לשנות את יעודה ולתמוך במחקר ופיתוח תעשייתי. ארה"ב וישראל השקיעו כל אחת 30 מיליון דולר בקרן כאשר הריבית מכספים אלו שימשה לתמיכה. עד 1970 לא היו לקרן כל פרוייקטים. אר מלבסקי הובא לישראל ב־1979 כדי להזיז את ענייני הקרן לשנתיים ונשאר כאן עד היום. „אני אוהב את המקום את האנשים ואת התעשייה

מלבסקי. לא משתמשים בנו מספיק

הישראלית", הוא מצטדק. לפני כשנתיים הכניסו שתי המדינות לקרן עוד 25 מיליון דולר כל אחת. היום יש לקרן כשמונה מיליון דולר תמלוגים מידי שנה לתמיכה בפרוייקטים שונים.

התעשיה שהתבגרה

שיתוף פעולה אידיאלי בין חברות מישראל ומארה"ב, מתבטא בשילוב הידע, כלומר מחקר ופיתוח ישראלי, כאשר החברה האמריקנית מתמקדת בנושא השיווק. „היתרון עבור החברות הישראליות הוא ברור", אומר מלבסקי. השאלה הגדולה היא למה כדאי לחברות אמריקניות להיכנס להרפתקה עם חברה המרוחקת אלפי קילומטרים ממנה. „התשובה", אומר מנהל הקרן, „חברות האמריקניות, הטרודות ימים כלילות כיצד להגדיל את עיסקיהם, חייבות לפתח מוצרים חדשים ולשם כך הן זקוקות לרעיונות חדשים עבור אותם המוצרים. מחקר ופיתוח ברמה עולמית ניתן למצוא בשפע בישראל. רק בשנים האחרונות החלו חברות אמריקניות להכיר בעובדה זו".

כיום לא רק המחקר והפיתוח הישראלי הם ברמה טובה אלא גם הייצור. לפני עשר שנים כשהחלה קרן בירד את עבודתה לא היה הייצור המקומי בישראל בר תחרות. הגימור לא היה כמו שצריך וגם בטיב המוצרים לא היה די. „כיום אנו, בבירד, מסוגלים להמליץ בלי חשש לחברות מארה"ב לייצר את מוצריהם בגלל עלות ייצור נמוכה, ורמת איכות גבוה, שלדעתי, מתחרה גם בייצור היפאני".

קרן בירד אינה תורמת רק כספים. „לעתים קרובות פונות אלינו חברות מישראל בבקשה לסייע להם למצוא פרטנר ביבשת הגדולה. אנו משתדלים למלא מטלה זו וכלא מעט הצלחה".

משנוצר הקשר בין חברה מישראל לחברה מארה"ב, הקרן עוקבת מקרוב אחרי התקדמות הפרוייקט. לעתים קרובות אנשי הקרן מתווכים בין שתי שותפות הפרוייקט בעת חילוקי דעות. מלבסקי מסיים ואומר, כי התעשיה עתירת הידע בישראל התקדמה מאוד בעשור האחרון וחבל, הוא מסיים, שאינה יודעת להיעזר בגורמים המסוגלים לקדמה כמו הקרן הדו־לאומית המשותפת לארה"ב ולישראל.

סיוע של כשמונה מיליון דולר מדי שנה לתעשיה הישראלית, אינו דבר בטל, צריך לנצל את ההזדמנות.

100,000 טון גרעינים (אגוז, אגוזים, שומשום, קיטניות, חמניות ועוד) מייבאת מדי שנה חברת „אחים חממה", הנחשבת לגדולה בארץ בתחומה. כל עסקי הגרעינים והפיסטוקים למיניהם של „חממה" מתנהלים באמצעות מחשב אישי אחד (דור 3) והתוכנה „קומפורטר" המיוחדת ליבואנים של בית התוכנה התל־אביבי „אדר". בתצלום" לימור מעדכנת את המחשב במשלוח גרעינים שהגיע למפעל הניפוי והאריזה של „חממה".

מחשב ללא מס?

יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת, ח"כ חיים קופמן, אומר כי יש לבטל המיסוי על מחשבים, כדי להדביק את הפיגור ברמת המחשוב במשק הישראלי.

קופמן סבור כי על הממשלה לשנות את התייחסותה לתחום ולגבש אסטרטגיה ומדיניות התומכת בתחום המחשבים. וח"כ אומר, „בישראל של שנות השמונים מוטל קנס על שימוש במחשב, קנס הבא ברמותו של מיסוי כולל של 38 אחוזים".

לדבריו המיסוי הגבוה מקטין את היקף השימוש במחשבים במדינת ישראל ומביא לכך שישראל מפגרת ברמת המחשוב אחרי מדינות מערביות.

ח"כ קופמן מציע לסייע לגורמים פרטיים וציבוריים בבניית מערך תשתית פיזי, כמתחייב מצרכי המשק, להכשיר כוח אדם מתאים לצורכי מחשוב, לניהול מאגרי מידע ולחוקק חוק מידע שיקבע את זכות הבעלות והשימוש במאגרי מידע קיימים, וכאלו שיוקמו בעתיד.

מחשוב מוניציפלי

השלטון המקומי בישראל ישקיע בשנים הקרובות מאות מיליוני דולרים בהכנסת מערכות מחשוב ואוטומציה. המחשוב יעזור להתגבר על המחסור החמור, ההולך וגדל, בכוח־אדם מקצועי ובכוח־אדם זמני, כדי לייעל את המערכות וכדי להגביר את השירות לאזרח — מסר דב קתה, סמנכ"ל בכיר למינהל ולשלטון מקומי במשרד הפנים, לקראת הכינוס הראשון של המרכז הישראלי למדיניות מוניציפלית, שייערך באמצע חודש יוני בהרצליה.

לפי התכנון ימוחשבו כל מערכות התכנון, התקציב, הגביה ומערכות האינפורמציה העירוניות וייעשה מאמץ להכניס אוטומציה בכל השירותים הניתנים לאזרחי המדינה. מערכות המחשוב והאוטומציה לשלטון המקומי ייעשו במקביל לנטייה ההולכת וגוברת כבר להעביר יותר ויותר שירותים ציבוריים לניהול ידיים פרטיות.

משרד הפנים הבטיח זה מכבר לתת לרשויות המקומיות עזרה לסיוע בהכנסת מערכות מחשוב ואוטומציה לתחומי פעילותן.

אפרת — פרויקט שני

חברת טכנולוגיה עתירית, יצרנית מערכות דואר אלקטרוני בדיבור ופקסימיליה, זכתה באחד רונה בפרויקט בטחוני יוקרתי שהיקפו 2.8 מיליון דולר. זה הפרויקט הבטחוני השני שבו זוכה אפרת בששת החודשים האחרונים.

אפרת, המפתחת מייצרת ומייצאת את מערכות „מדיילוג", מבצעת עבור לקוחותיה פרויקטים התפורים לצרכים המיוחדים של הלקוח, ומנצלים את הידע שרכשה החברה בתחומי תעבורת הודעות קוליות ופקסימליות בין מנויים. תשתית זו פותחה בזכות, במימון חלקי של המדען הראשי במשרד המסחר והתעשיה.

משק עולמי

קפיטליסט קומוניסטי בסין

כאשר הקומוניסטים תפסו את השלטון בסין, ב־1948, נמלטו ממנה אלפי בעלי־עסקים. רון יירן נשאר. רבים מאלה שנשארו נרצחו. אחרים חוסלו ורכושם הוחרם. ב־1954, שנתיים לאחר מות אביו, נעשה סגן ראש עיריית שנחאי, אחר כך, סגן־שר וביום הוא עומד בראש התשלובת העסקית הגדולה ביותר בסין.

זהו סיפור מדהים, כיצד בנו של התעשיין הגדול ביותר בסין השלים עם הקומוניסטים וכתמורה זכה בכוח, סמכות, תהילה וחיים נוחים מאוד. הוא נהפך לאיש עסקים מצליח בחלק ממאמציה של פקין למשוך השקעות הון זרות ולשכנע בעלי הון מהונג־קונג וטאייואן שיש עתיד תחת השלטון הקומוניסטי.

הדוגמה של רון מפיחה תקווה באלפי היזמים, עמיתיו בסין, שאולי הם עשירים, אך מעמדם החברתי נמוך והם חרדים מפני שינויים פוליטיים העלולים לסכן את עושרם החדש.

רון נולד ב־1916, בוושי, העתיקה שבמזרח סין, אשר בעזרת אביו רון דה־שן התפתחה לאחר ממרכזי התעשייה הגדולים ביותר בחבל ג'יאנגסו. רון האב הקים ב־1902, בציוד שיובא מצרפת, טחנת קמח מודרנית, החמישית בלבד בסין כולה. עד לשנות ה־30' התרחבה האימפריה שלו וכללה 21 מפעלי קמח, טקסטיל ועוד. מפעליו ייצרו שליש מן הקמח ורבע מחוטי הכותנה בסין.

אך עושרה של המשפחה נפגע במידה רבה כאשר היפנים כבשו את הלב התעשייתי של סין בין השנים 1945־1937. עם עלות הקומוניסטים לשלטון רבים מבני המשפחה נמלטו על נפשם. ב־1959 התמנה רון לסגן־שר לענייני טקסטיל. קשריו המצויינים הגנו עליו גם בימי מהפיכת התרבות בשנים 1976־1966.

ב־1979 התמנה לעמוד בראש רשות ההשקעות הסינית (סיטי־קו), שגורד השחקים שלה בצבע השוקולד הוא הבניין הגבוה ביותר בפקין. כן הוא משמש כסגן יו"ר הפרלמנט של סין.

כאולם בוושי זוכרים יותר את אביו, רון דה־שן, שפסלו ניצב שם בגן עירוני, שלפנים היה שייך למשפחתו וניתן מתנה לעיר ב־1955, פסל שהוצב ב־1986, לאחר שנופץ על־ידי המשמרות האדומים של מהפיכת התרבות. האב הקים בוושי גם פארק עירונית, לה תרם את 50 אלף ספריה, הוא מימן את בנייתם של תשעה בתי־ספר, סלילת כבישים ובניית גשרים במחוז.

המשפחה הקימה את האוניברסיטה הראשונה בעיר, ג'יאן נאן, שנסגרה ב־1952. ב־1981 פתחה העיר אוניברסיטה משלה באותו שם. בשנת 1985 העניק לה רון 1 מיליון יואן (810,000 דולר).

כיצד הגיע לעושרו ולמעמדו תחת השלטון הקומוניסטי, כעוד בעלי עסקים אחרים נרדפו? לדברי צ'ן זי־יואן, פרופסור להיסטוריה של המהפכה הסינית באוניברסיטת ג'יאו־טונג, הוא יירן הוא יזם למופת, המשתף פעולה עם הקומוניסטים. „הוא ואביו היו בעלי מודעות פוליטית גדולה יותר משל אחיו, שעזבו. כבר ב־1948 קיים האב, בוושאי, מגעים עם הקומוניסטים. בעלי הון רבים הוציאו את הכסף ואת הציוד שלהם מסין. יירן ואביו לא עשו כן.

ב־1956 הלאימו הקומוניסטים את כל העסקים. לדברי פרופ' צ'ן, קיבל רון תוך עשר השנים הבאות פיצויים בסך 30 מיליון יואן (1.8 מיליון דולר) שהיוו 5 אחוזים ריבית קבועה על ערכם של עסקי המשפחה. עסקה זו הפכה אותו קרוב לוודאי לאדם העשיר ביותר בסין.

כנשיא סיטי־ק, האפיק העיקרי להשקעות הון זרות בסין, הוא נחשב כאיש העסקים מספר אחד בארצו. הוא מבקר תכופות בחו"ל. בחודש שעבר ביקר בבריטניה, שם נועד עם ראש הממשלה תאצ'ר והזמין בעלי עסקים בריטיים להשקיע בסין.

ב־1986 שיכנע 200 מקרוביו לבקר בסין והם נפגשו עם שיאו פינג. ארבעה דורות של בני רון הגיעו מאוסטרליה, ברזיל, קנדה, הונג־קונג, ארה"ב וגרמניה המערבית. „הקבוצה שכררה 40 כלי רכב", נזכר נהג מונית בוושי: „היו ביניהם לבנים, שהתחתנו עם בני משפחת רון. הזקנים דיברו סינית כנית של וושי, אך הצעירים אינם דוברים סינית כלל. זה היה אירוע תעמולתי גדול, אך האם מישהו מהם השקיע כאן? אינני חושב כך".

מארק אוניל, רויטר

המציאות והחשב הלאומי

שלמה פרנקל

נניח שאתה מנהל מפעל בינוני לייצור נעליים, עם מכירות של כ־5 מיליון ש"ח בשנה, והנה יום בהיר אחד, אחרי שכבר הגשת את הדו"ח שלך למס הכנסה, שילמת מסים ומקדמות וגמרת את תכנון הייצור לשנה הנוכחית, בא החשב שלך ואומר לו הודעה מעניינת בשבילך: היתה לו טעות קטנה, רק 350 אלף ש"ח. ההכנסות שלך ממכירות אשתקד לא היו 4.2 מיליון ש"ח, אלא 5.55 מיליון ש"ח. וזה גם אומר לך החשב, שלא רק שלא הפסדת אשתקד, כמו שחשבת — אלא הרווחת!

ברור שאתה משתגע. עכשיו לך ותמצא כסף בשביל לשלם למס הכנסה עשרות אולי מאות אלפי שקלים, ועוד 15% מע"מ על 350 אלף ש"ח, וכל התכנון שלך לשנה הנוכחית הלך. ואחרי כל זה, אתה עוד צריך להיזהר שבמחלקת החקירות של מס הכנסה לא יכניסו אותך לרשימה השחורה וכל מיני חוקרים יתחילו להסתובב לך במפעל, ומי יודע אם לא תגמור בקלבוש, או מינימום עם קנס איום ונורא.

איך נפלה הטעות? אתה שואל את החשב. טעות שלי, הוא מודה, ומספק לך הסבר מסובך, שממנו ברור לך רק דבר אחד — צריך להעיף אותו, את החשב שלך, [illegible] הרווחה ויפה שעה אחת קודם.

זאת הדוגמה. על המציאות סיפר סבר פלוצקר בטורו ב„ידיעות אחרונות", [illegible] גרועה פי עשרה אלפים מן הדוגמה. בדיוק פי עשרת אלפים. ביוני 88 באים לנו שבאביב תגאה הזה גילתה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה — החשב הלאומי — שהתוצר הלאומי הגולמי שלנו כ־87 היה 56.5 מיליארד ש"ח, ולא 52 מיליארד שחשבנו עד לדצמבר אשתקד. טעות קטנה של 4.5 מיליארד ש"ח. [illegible]

[illegible]

שיפור בשיווק „מוצרי תכן"

מערכת שאילתות מתקדמת שפותחה ביחידת המחשב של „מוצרי תכן", המשווקת את מפעלי הקיבוץ הארצי, מאפשרת למנהלי השיווק והייצור בכ־30 מפעלים לשפר משמעותית את מערך השיווק והמכירות. השימוש במאגר מידע משותף מעניק למפעלים אלה יתרון חשוב נוסף — הוזלה משמעותית של העלות הכרוכה בעיבוד נתונים.

משה ירושלמי, מנהל יחידת מערכות מידע ומיחשוב ב„מוצרי תכן", מציין כי ע"י שימוש במערכת תוכנה מיוחדת, שפותחה במשך למעלה משנה בהתאם לצרכי המפעלים הפועלים בתחומים מגוונים ביותר, יכול כל מנהל להתחבר למחשב המרכזי של „מוצרי תכן" בת"א ולהגיש סדרת שאילתות המתייחסות לכל נתון ומידע רלוונטי לגביו — מתוך מאגר המקיף אלפי פריטים המשווקים ע"י „מוצרי תכן", וכ־14 אלף לקוחות.

גובים חובות ברחובות

מבצע נרחב לגביית חובות ייערך בימים הקרובים על־ידי שלטונות מע"מ באיזור רחובות. במסגרת המבצע יפשטו חוליות של מע"מ, מלוות בשוטרים ואנשי ההוצאה לפועל, על עשרות חייבים שקיבלו כבר שלוש התרעות לתשלום, אך לא החזירו את חובם.

בימים אלה הוטלו עונשי מאסר בפועל על־ידי בית משפט השלום ברחובות על נישומים שהורשעו באי־ניהול ספרים. השופט זאב המר פסק לדאן דוד, בעל מתפרה מרמלה, עונש מאסר של 11 חודשים, מהם 7 חודשים בפועל, בגין אי־הגשת 14 דו"חות במועד. על דאן דוד הופעל עונש של 4 חודשי מאסר על תנאי שהיה תלוי נגדו בגין עבירות דומות בעבר.

עופר דונסקי, בעל מפעל מזון המייצר ארוחות, נידון למאסר 7 חודשים, מהם 4 חודשים מאסר בפועל, וכן לקנס של 5,000 ש"ח עליו אישית, ו־1,000 ש"ח על חברתו, בגין אי־העברת תשלומי מע"מ. סכום ההעלמה אותו הציג התובע עו"ד אברהם דונובני, היה 130 אלף שקל. במהלך המשפט התברר, כי הנאשם הוציא חשבוניות מס, אך לא העביר את הכספים שגבה ליעדם. השופט מתח עליו ביקורת חריפה וקבע כי „בית המשפט אינו יכול להשלים עם שליחת יד בכספי המדינה. נאשם כזה לא יוכל לטעון אחר־כך להקלה, משום שעשה בכסף שימוש פרטי ואינו יכול להחזירו". כאמור, דונסקי נידון למאסר בפועל, למרות היותו נכה צה"ל.

איל שגב

התייקרויות: אחרי המיונז והמלח — שירותי הבורסה

הבורסה לניירות־ערך העלתה באחרונה ב־25 אחוז את התעריפים שהיא גובה מחברות עבור בדיקת תשקיפים. חברה המגייסת הון לראשונה בבורסה תשלם 4,700 ש"ח במקום 3,750 ש"ח עד כה. חברה שניירות הערך שלה כבר רשומים למסחר, אך יוצאה בתשקיף חדש, תשלם 1,875 ש"ח במקום 1,500 ש"ח.

דמי הטיפול השנתיים שיגבו מחברות וקרנות נאמנות יהיו: 3,050 ש"ח מחברה שלה מניות הנסחרות בבורסה, 21,251 ש"ח מחברות שאג"ח אלה רשומות למסחר. מכל קרן נאמנות ייגבו 160 ש"ח (במקום 125 ש"ח), וההיטל השנתי של בנק ישראל יעלה מ־3,000 ל־3,750 ש"ח.

שירותי המסלקה התייקרו גם הם בכ־25% — 650 ש"ח לשנה במקום 450 ש"ח. מי שיחלק דיווידנד, מניות הטבה, או ישלם ריבית למחזיקים בניירות הערך שלו, ישלם 940 ש"ח לכל שישה חודשים, במקום 750 ש"ח. במקרה של מימוש או המרה של ניירות ערך יהיה התשלום דומה לכל 6 חודשים.

א.ש.

„שמיר" — רווח לפני חיסול

חברת הביטוח „שמיר" מקבוצת „הסנה" סיימה את שנת 1987 ברווח נקי של 389 אלף ש"ח, לעומת 275 ש"ח בשנה הקודמת. זהו המאזן האחרון של „שמיר", שכן מינואר 88 הפסיקה החברה את כל פעולותיה הביטוחיות ומיזגה את התחייבויותיה הביטוחיות והנכסים התופפים להתחייבויות אלה עם חברת „צור", גם היא מקבוצת „הסנה".

מנתוני הרווח־והפסד עולה, כי לחברה היה רווח של 879 אלף ש"ח מעסקי ביטוח כלליים, אולם זוהי ירידה של 22 אחוז לעומת השנה הקודמת, בה הסתכם הרווח מביטוח כללי ב־1.135 מיליון ש"ח.

לחברה יש כיום גרעון של 350 אלף ש"ח בהון הנדרש לפעילותה לפי דרישות המפקח על הביטוח, ויהיה עליה להקים הון נדרש על־פי תקנות ההון, אם וכאשר יוחלט בעתיד לחדש את הפעולות הביטוחיות.

א.ש.

צפוי מחסור באריזות פלסטיק

מחסור באריזות פלסטיק למוצרי מזון וחקלאות צפוי בימים הקרובים, בעקבות שורה של תקלות בייצור האתילן בבתי הזיקוק בחיפה.

לדברי בני ניצן, יו"ר איגוד יצרני הפלסטיק בהתאחדות התעשיינים, יצרני הפלסטיקה הישראליים ניתקו את קשריהם עם ספקי חומרי הגלם בעולם והתבססו על אספקה של היצרן המקומי. עובדה זו תקשה עליהם עתה לרכוש חומרי גלם בחו"ל, במקרה הטוב יגיע משלוח של חומרי הגלם רק לקראת תחילת חודש יולי וגם אז לא בכמות מספקת. ישראל צורכת כיום כ־60 אלף טון פוליאתילן לשנה. בינתיים מתברר, כי מפעלי הפלסטיקה של קיבוץ גניגר בעמק יזרעאל, שהם המפעלים הגדולים בארץ לייצור יריעות לחקלאות, רכשו חומרי גלם ישירות מיצרן אירופי. המפעלים פנו בבהילות לכל ספקי חומרי גלם לייצור היריעות לחקלאות עד סוף חודש יולי השנה, בתקווה שעד אז תחודש האספקה בשוק המקומי מתוצרת בתי הזיקוק והמפעלים הפטרוכימיים. המחיר ששולם עבור חומרי גלם אלה גבוה ב־37 אחוז ממחיר חומרי הגלם הנמכרים בישראל, במטרה שלא לפגוע בחקלאים.

א.ש.

משומש וזול

מחירי המכוניות המשומשות ממשיכים לרדת. מאז תחילת החודש נרשמה שחיקה של עד 10 אחוזים במחירי רוב המשומשות. מגמת ירידת המחירים במשומשות נמשכת זה מספר חודשים, ועדיין לא נראים סימני התאוששות.

סוחרי הרכב מעריכים, כי הסיבות העיקריות למשבר בשוק המשומשות נעוץ בשני גורמים: האינתיפאדה, שהביאה לירידה ניכרת בסחר הרכב עם תושבי השטחים, שעתה מתברר כי היו גורם נכבד בשוק המשומשות. הסיבה השנייה היא הרכישה הגדולה של רכב חדש. בחודש מאי נמכרו בשוק המקומי כ־8,500 כלי רכב חדשים. בעלי המכוניות הישנות נאלצים למכור את מכוניותיהם הישנות כדי לממן את רכישת הרכב החדש, והתוצאה — לחץ גדול על שוק המשומשות, מה שמתבטא כמובן בירידת מחירים.

ההערכה היא, שהשפל הפוקד את השוק יימשך גם בחודשי הקיץ הקרובים, שבהם הפעילות במשק איטית.

„אלביט" ספקית „רוקוול"

חברת „אלביט" צורפה לרשימת הספקים של כל מפעלי „רוקוול", קונצרן הענק האמריקני לייצור טילים, מטוסים צבאיים וכלי תעופה חלליים.

נשיא „אלביט", עמנואל גיל, מסר כי חברתו עברה באחרונה בהצלחה סקר הסמכה של „רוקוול" וזכתה בציון 98, שמעטות מספקות „רוקוול" זוכות בו. „אלביט" מפתחת ומייצרת עבור „רוקוול" ספקי כוח לטילים.

ח.ב.

ערך: לוי מורב

לא מדברים בפרחים

מגדלי הפרחים תובעים לרכז את היצוא בידי גוף אחד, להקטין את עמלות השיווק ולהגדיל את הסובסידיה; אגרקסקו טוענת: המגדלים בהולנד משלמים 15% עמלה

מגדלי הפרחים דורשים כי מועצת הפרחים וחב' אגרקסקו יגבו עמלות שיווק מהמגדלים לפי השימוש האמיתי ולא על־פי חלוקה אוטומטית. כן הם תובעים שהסובסידיה תינתן לפי סוג הפרח ולמי שזכאי לקבלה ולא בהעברות כוללות כנהוג עכשיו, כאשר אין יודעים מי זכאי לקבל סובסידיה ומי מקבל אותה שלא כדין — אמר אתמול שמואל קרם, מנהל תאגיד הפרחים „אביב" בעמק חפר, בפגישה עם כתבים כלכליים בתל־אביב.

„אביב" יזם התאגדות חירום של מגדלי פרחים מכל רחבי הארץ והוקם מטה ציבורי ארצי למען המגדלים, שפנה לשר החקלאות נחמקין ולמנכ"ל משרדו מאיר שמיר, כדי שיתערבו במתרחש בענף הפרחים, ובמיוחד ביצוא. קרם טען, כי מערכות שיווק הפרחים אינן יעילות ואינן הולמות את המציאות ולכן הוקם מטה החירום, שינהל את המאבק לשינוי התנאים במועצת הפירות ובחברת אגרקסקו. הוא ציין, כי מועצת הפרחים ואגרקסקו גובות ממגדלי הפרחים עמלות גבוהות מאד, שאין הם יכולים לעמוד בהן, בגלל חוסר רצון של שני הגופים האלה להביא לשינויים.

יצוא הפרחים מתבצע בשני אופנים: היצוא לבורסות הפרחים, בעיקר בהולנד ובגרמניה, מבוצע על־ידי מועצת הפרחים. הפרחים מסומנים בשם המגדל ובית האריזה. היצוא לבורסות הסתכם בשנה שעברה בכ־75 מיליון דולר. עמלת השיווק היתה 6.3 אחוזים והסתכמה בכ־5 מיליון דולר. לפי התחשיבים שנעשו ב„אביב", אפשר לבצע את השיווק בעמלה של 2 אחוזים בלבד, שהיתה מסתכמת ב־1.5 מיליון דולר. את היתרה היה צריך להעביר למגדלים, טוען קרם. יצוא פרחי „כרמל" מבוצע ע"י אגרקסקו. ב„כרמל" לא מצויין שם המגדל ובית האריזה. יצוא „כרמל" הסתכם ב־48 מיליון דולר. עמלת השיווק באגרקסקו 8.3 אחוזים, שהם 4.3 מיליון דולר. לדעת קרם, זאת עמלה מוגזמת ודי היה ב־4.2 אחוזים, שמשמעותם 2 מיליון דולר בלבד.

קרם מדגיש, כי אם לא תהיה למגדלים תמורה נאותה לעבודתם, לא יהיו פרחים. לדבריו, על אגרקסקו לסגור משרדים ולהקטין את מספר העובדים. היום מספיק משרד אחד של אגרקסקו בגרמניה, שידאג לפיזור הפרחים באירופה. עוד טוען קרם, כי באגרקסקו ובמועצת הפרחים לא השתנה דבר במשך עשר השנים האחרונות, למרות שהספינות גדולות ומהירות יותר ולמטוסים אפשרות נשיאה כפולות מאלה שהיו קיימות לפני עשר שנים והם עוברים את המרחק בין ישראל לאירופה בחצי הזמן. יש מחשבים ואמצעי קשר חדישים, ואם היו מנצלים אותם כראוי אפשר היה לחסוך, ובכך רוצים מגדלי הפרחים.

שמעון דיין, ראש המטה הצבורי למען מגדלי הפרחים, אמר כי לנתוני אגרקסקו על היצוא יש חשיבות רק על הנייר. המגדל רוצה תמורה נאותה, ועל כך יתנהל המאבק עד שיונהגו השינויים הנדרשים. נפתלי בן סירא, יו"ר תאגידי הפרחים „אביב" „השרון", יצא נגד הכפילויות הקיימות. לדבריו, במקום מועצת הפרחים, המנהלת את היצוא לבורסות באירופה, וחב' אגרקסקו, יצואנית פרחי „כרמל", אפשר היה לרכז את היצוא בידי גוף אחד ולחסוך כספים שמגיעים למגדלים וכחוק. הוא הדגיש, כי באגרקסקו אין ייצוג נכון למגדלי הפרחים. במועצת הפרחים יש ייצוג, אך אין מתחשבים בהם.

לנוכח ההתארגנות החדשה של מגדלי הפרחים טוענים דוברי אגרקסקו, כי החישוב שלהם, כדבר עמלה בשיעור של 4 אחוזים ואף פחות מכך, איננו מציאותי. עמלת אגרקסקו היא בשיעור 6.5 אחוזים מהפדיון והיא נבחנה אין סוף פעמים. לדברי ראשי אגרקסקו, זו עמלה נמוכה בהשוואה לעמלה של מערכות השיווק עימן מתחרה אגרקסקו באירופה. לשם השוואה הם מזכירים את יצואן הפרחים ההולנדי „צוראל", שמכירותיו הן בהיקף דומה לאלה של אגרקסקו. „צוראל" גובה ממספקי הפרחים עמלה של 15 אחוז.

עוד טוענים ראשי אגרקסקו, כי חישובי תאגיד „אביב", בבית האריזה שהם מפעילים בעמק חפר, גבוהים מאלה של בית־אריזה דומה של אגרקסקו באיזור השומרון, ומכך עולה שהצעותיהם להקטנת עמלות השיווק של אגרקסקו לא נועדו לפתרון הבעיות, אלא כדי להכניס טריז בין מגדלי הפרחים לאגרקסקו.

באגרקסקו חושבים שיש פתרונות, יש אפשרות להידברות, ואין צורך בהפגנת שרירים.

חיים מרגלית

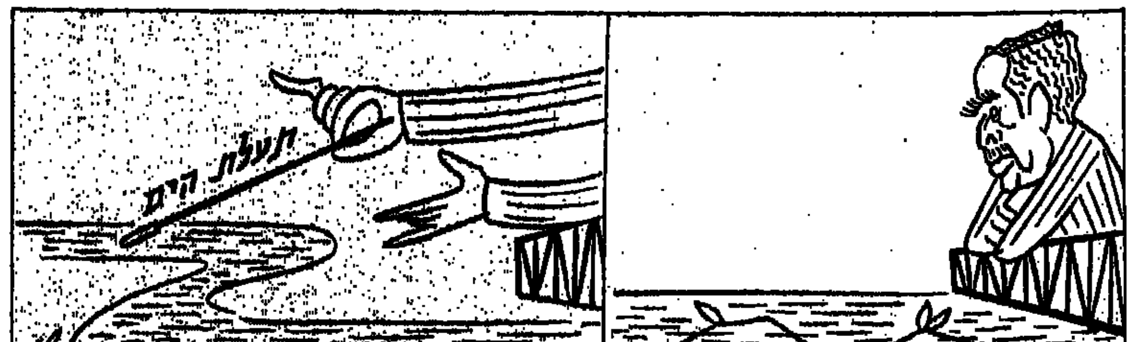

מכתבים לעורך הכלכלי

כלכלני האולימפוס

מצבו הקשה של המשק ההסתדרותי ושל חברת העובדים, גרעון של 400 מיליון דולר בשנת 1987, עוררו מיתקפה לא רק מצד יריבי ושונאי חברת העובדים, אלא גם מצד כלכלנים, הרואים עצמם משקיפים מפוכחים כלכלית ניטראליות על עמק הבכא שלנו.

הפליאה אותי במיוחד המיתקפה של סבר פלוצקר, לשעבר עורך „על המשמר" וכיום עורך „ממון", השבועון לכלכלה של „ידיעות אחרונות". במאמרו מ־14.6.88, „המשק ההסתדרותי: כיצד הפכה העוצמה לחולשה"; הוא אומר כי „עד לאחרונה ממש חשבו מעצבי המדיניות בצמרת חברת העובדים על כלכלה במושגים של פוליטיקה, במקום לחשוב על פוליטיקה במושגים של כלכלה. עשו כלכלה מדינית, במקום מדיניות כלכלית".

אין זה חדש בשבילי שפלוצקר חושב על מדיניות כלכלית במושגים כלכליים צרופים, כאילו בעיות חברה ופוליטיקה אינן שייכות לעניין, וכאילו הכלכלה לא היתה מדע חברתי אלא מדע מדוייק. כבר בהיותו עורך „על המשמר" לא הבינותי מדוע הוא מקרב כל־כך את ד"ר יקיר פלסנר, יד ימינו של יורם אריסור, שר האוצר שכידוע לא עירבב כלכלה ופוליטיקה כלל וכלל. אולי יסביר לנו פלוצקר האם ביטול מס היסף דהיינו מתנה לעשירים בסכום של 70 מיליון שקל, וקיצוץ הבריאות, והחינוך היא כלכלה מדינית או מדיניות כלכלית?

מעולם לא הבנתי את כלכלני האולימפוס, שהעצות שלהם לשיפור מצבה הכלכלי של המדינה, הסתכמו תמיד בהצעות לקיצוצים שבסופו של דבר פירושם קיצוץ התקציבים החברתיים והטלת נטל כבד על השכבות החלשות. פלוצקר טוען כי משק ההסתדרותי הוא יותר נטל מנכס, גם כשהוא רווחי, ומציע „לפרק לוויתנים ולפזר סיכונים, למכור את המיותר ולהיפטר מן המעמסה". במלים פשוטות — לחסל את המשק ההסתדרותי, המייצר כרבע מן התפוקה בארץ והמבטא את ייחודה של תנועת העבודה, ולהשאיר להסתדרות תפקיד של איגוד מקצועי גרידא. תורה זו איננה חדשה. הלא כך טוען מאז ומתמיד הימין, גם הוא לא בקול אחד.

האם המצוקה היא תוצאה של כישלון רעיוני וארגוני בסיסי, כלומר כל הרעיון הסוציאליסטי הזה בטעות יסודו, או שישנן סיבות מקומיות ומוגדרות. חברת העובדים מבוססת על הרעיון של קואופרציה, שיתוף, עזרה הדדית, הליכה למקומות חלשים הזקוקים לפיתוח ותרומה מירבית לרווחת העובד. מרפקנות, דריכה על הזולת לשם התקדמות, הסיסמה מירב הרווחיות — כל אלה יכולים לצמוח יפה באקלים ציבורי ושלטוני של עשיית כסף, של ניצול ומירמה, של פופוליזם ודמגוגיה. זה 11 שנה, מאז עלה הליכוד לשלטון, נוצר בארץ אקלים מעופש, שאינו מועיל לחברת העובדים. גם האינפלציה המשתוללת והתמורות החדות בכלכלת ישראל לא היטיבו עימה.

אפשר לירות אבנים בסולל־בונה ולשאול למה הסתבכה כה קשה, גבוה, הניהול היה גרוע, אבל אלה הטוענים למה סולל־בונה לא פיטרה אלפי פועלים בטרם הסתבכה קשות, ראוי שיתנו את הדעת האמנם כה קל לזרוק לרחוב אלפי פועלים? לו היה בארץ בשנות ה־80' אקלים ציבורי ושלטוני נבון, היו מחפשים דרכים איך ליצור תעסוקה לסולל־בונה. אבל בשנים אלה עסק השלטון בהתנחלויות בשטחים ובמלחמת לבנון. לשם הלכו המרץ וההון. המהפך ב־1977, עם עלות הליכוד לשלטון, אכן היו מוצדקים. הליכוד הספיק להרוס די הרבה. מפעלי חברת העובדים לא גוייסו למיתקפה נגד הליברליזם, מדברי ההלעזה של פלוצקר באותו מאמר' הם ניסו למנוע הרס המשק הישראלי ע"י מהלכים כלכליים שמזמן אבד עליהם הכלח. הליכוד הצליח לפגוע קשות בחברת העובדים ומצבה כיום הוא תוצאת הפגיעה הזאת ותהליך ההריסה עדיין נמשך.

אין ספק שחברת העובדים זקוקה לריענון ניהולי וארגוני, ובעיקר רעיוני. מאז יסודה עברו כבר 66 שנה ואנו חיים כיום בעולם שונה. קיימת מדינת ישראל והעיקר — ציבור הפועלים הוא כיום שונה בתכלית השינוי.

ברב־שיח בנושא חברת העובדים עכשיו — אידיאולוגיה ומציאות, שהתפרסם ברבעון לכלכלה מס' 134 מדצמבר 87, העלתה הפרובלמטיקה המיוחדת של חברת העובדים — דגש על רווחיות, כפי שסובר פרופ' איתן ברגלס, או חברת העובדים כצורך לאומי, כדברי דני רווליה. על מפעלי חברת העובדים להיות רווחיים — אבל לא למען הרווחיות הם קיימים. תפקידי חברת העובדים הם בתחום הסוציאליזם הקונסטרוקטיבי. לכך, כמובן, נדרש רצונו הטוב של העובד, שבלי מעורבותו החיובית בשעת רווחה, ובמיוחד בשעת מצוקה, ובלי אקלים שלטוני וציבורי נוח, קשה יהיה לקיים את חברת העובדים.

זאב מרקר

בעריכת עלינא תורי

מה חדש?

העשיריה הפותחת

עופר ניר

לקראת המחצית השניה של שנת 1988, כבר אפשר להתחיל לסמן את עשיריית הלהיטים הפותחת, לסיכום השנה הנוכחית. כמובן, שייתכנו שינויים בששת החודשים שנותרו עד לסיומה, אבל מותר להשתעשע בספקולציות (מה גם שהן אינם של חזיה, אלא נלקחו ממדור המדריוויה בשבועון־פופ אנגלי).

הלהיט שיידשם כמצליח ביותר בשנת 1988, יהיה, כפי הנראה, „אני חושבת שאנחנו לבד עכשיו" של קיילי מינו (5 שבועות בראש המצעד הבריטי) ואחריו, לפי הסדר, ידורגו „אני חושבת שאנחנו לבד כעת" של טיפאני, „עם מעט עזרה מידידיי" (להקת „רטוב, רטוב, רטוב"), „מושלם" (להקת „פייר־גראונד אטרקשן") „גן עדן הוא מקום עלי־אדמות" (בלינדה קרלייל), „ספר זאת ללילי" (טיילור דיין) „נעימה מתוך אס. אכספרס" („אס. אכספרס"), „צאי מחלומותיו לתוך מכוניתי" (בילי אושן), „לב" („פט שופ בויז") ו„אל תסתכלי לאחור" („אמוואר"), זו ההערכה, לגזור ולשמור ולבדוק, בסוף השנה...

GEORGE MICHAEL

ג'ורג' מייקל כובש את אמריקה

● ג'ורג' מייקל כובש את אמריקה. זה לא דבר חדש, אבל כדאי לשוב ולהדגיש זאת, לנוכח הכשלון היחסי שלו באנגליה, בתקליט הסולו הראשון שלו „אמונה" ובלהיטים מתוכו. הלהיט האחרון שלו הוא „עוד נסיון אחד", כבר שלושה שבועות בראש המצעד האמריקני. התקליטון הקודם של ג'ורג', שיר הנושא לאלבומו „אמונה", החזיק מעמד חודש ימים בראש הדירוג בארצות־הברית. גם האלבום עצמו מסרב לוותר על המקום הראשון ברשימת רבי־המכר והוא מחזיק בו כבר שלושה חדשים ברציפות. האמן הבריטי האחרון שהצליח כל כך יפה בארצות־הברית, היתה דווקא להקה, „פינק פלויד" שהחזיקה 15 שבועות בראש הדירוג עם האלבום „החומה".

● להיטים מסביב לעולם: הצמד „פט שופ בויז", במקום הראשון בקנדה (עם „תמיד במחשבתי") וכשווייץ (עם „לב"). פטסי קנסיט ולהקתה „הפלא השמיני", במקום הראשון במצעד הפזמונים האיטלקי בזכות שיר שכתבו הפט שופ בויז ושמו „אינני עוזרת". להקת הרוק האמריקנית הוותיקה „תעלול זול", שולטת בראש המצעד האוסטרלי עם „להבה" שלה ואילו בהולנד, מצליח מאוד זמר בן 17 גלן מדיירוס, בלהיט „דבר לא ישנה את אהבתי אליך". ואין צורך, כמובן, לומר מי במקום הראשון בגרמניה... רבי שלום שבוי סופרסטאר, הורות לעפרה חזה.

● „וויאו וויאו" של הזמרת הצרפתיה בעלת התספורת המופרעת, העונה לשם ויזיורלם, מאיים על צמרת המצעד בבריטניה. זו הפעם השניה שמוציאים את התקליטון לשוק האנגלי והפעם, מהמרים על המקום הראשון. צרפתיה אחרת, ותיקה ומוכרת קצת יותר, שמהמרים עליה כמי שתביא את להיט הקיץ הנוכחי, היא פראנס גאל. גאל, כזכור, זכתה באירוויזיון לפני 23 שנה בלהיט „בובת קש, בובת שעווה". הלהיט החדש שלה נקרא „אלה אלה לה", או הברות דומות, והוא מחווה לאלה פיצ'גרלד הגדולה. יש חדש גם מכיוון איטליה. קוראים לה סברינה סאלרנו, היא בת 19, מגישה פופולרית בטלוויזיה האיטלקית, שהקליטה להיט ושמו „נערים". כאשר יצא התקליטון הזה באנגליה, לפני כארבעה חדשים, לא זכתה להצלחה רבה. עכשיו הוציאו אותו שוב והפעם, מהמרים, מדובר בלהיט של ממש. זה מה שהקיץ עושה לאנשים.

אירוע

חגיגת יום הולדת

ג'רי דאמרס הוא האיש שהפך את נלסון מנדלה לגיבור לאומי בבריטניה. האיש שהפקיע אותו מרשותם של ארגוני־האנטי־אפרטהייד והביא אותו אל הצעירים, הודות ללהיט של להקת „המיוחדים", שדאמרס עמד בראשה — „שחררו את נלסון מנדלה", זה היה לפני ארבע שנים ומאז, השם מנדלה, כבר יודע, כמו שלא היה מעולם, כמו שלא היה מאז נכלא ונדון למאסר עולם, בשנת 1964. דאמרס הוא גם האיש שיזם והביא למופע־הענק שהתקיים לפני שבועיים באיצטדיון בלונדון ונקרא „חגיגת יום־הולדת לנלסון מנדלה".

למעשה, אם היו רוצים לקיים את המופע ממש ביום־הולדתו, היה צריך לחכות עד ה־18 ביולי, אבל התאריך 11.6 נקבע זמן רב מראש, אלא שהיה צריך לשלם הפקדה בסך 20 אלף לי"ש, להנהלת איצטדיון [illegible] היה צריך לשריין במהירות את האיצטדיון, משום [illegible] ביקש את המקום לתאריך האמור להופעה של ברוס ספרינגסטין. במבצע מהיר, הושג הסכום האמור בהלוואה מארגן מקצועי. [illegible]

בעיה. אחר־כך, הצליחו למכור את זכויות ההקרנה החיה של המופע לרשת השניה של הבי.בי.סי. רוכר על עשר שעות של שידור חי. המופע הועבר ליותר מ־60 מדינות.

רוב העתונים והמגאזינים תרמו שטח פירסום, לפני המופע. שיתוף־פעולה מצד המדיה, הכתובה והאלקטרונית, היה מקסימלי, למעט, אולי, הגישה השלילית שהפגין הסנדיי אכספרס, בטענה שאין מקום להעלות מופע שכזה למען מי שהורשע בטרור. על כך הגיב ג'רי דאמרס כאומרו: שזו גישה צבועה וגזענית וכי מנדלה עשה מה שכל אדם אוהב חרות היה עושה. „גם צ'רצ'יל היה מגיב כמו מנדלה, אם היה במצבו", אמר דאמרס. היו ביקורות שליליות גם מצד חברי־פרלמנט מן השמרנים, שטענו נגד המסר הפוליטי בחסות הטלוויזיה. ניל קינוק, מנהיג הלייבור, יצא נגד הטענות הללו באומרו כי הבי.בי.סי. בניגוד לאמצעי־תקשורת בארצות־אחרות, בדרום־אפריקה למשל, חופשי מהתערבות בחופש הדיבור וההבעה שלו. קינוק, אגב, נכח באירוע ונהנה מאוד, רקד ושר עם הקהל. קינוק, שכבר השתתף מעט בווידאו־קליפ של השחקנית־זמרת טרייסי אולמן, לא יחמיץ הזדמנות כזאת, בלי שום קשר לעובדה שהוא תומך נלהב בביטול האפרטהייד ובשחרורו של נלסון מנדלה.

הפעם, בניגוד למופע אנטי־אפרטהייד קודם שאירגן דאמרס, בשנת 1986 (עם פיטר גבריאל, סטינג, אלביס קוסטלו, בוי ג'ורג', ואחרים), שהכניסה אליו היתה חופשית ואכן משך למעלה ממאתיים אלף איש אל הפארק, [illegible] — [illegible] כי אי־אפשר לסמוך על תרומות הקהל, הקהל שילם עבור הכניסה 24 שטרלינג [illegible]

שתענה על כל הציפיות. נוסף לכך, נמכרו מזכרות שונות, פוסטרים ועד חולצות טריקו, כדי לעשות קופה נאה. הסכום שגויס, נאמר כשני מליון שטרלינג, חצי מסכום זה יגיע לארגוני־צדקה הפועלים לרווחת שחורים בדרום־אפריקה והשאר, לארגונים דומים בבריטניה. רשמית, אסור להעביר תרומות ממופע כזה לקונגרס האפריקני הלאומי שנלסון מנדלה היה נשיאו וכיום הוא מחוץ לחוק בדרום־אפריקה.

השלב הבא, לדעת דאמרס וחבריו, הוא איסור על הדפסת תקליטיהם של המשתתפים במופע ושל אחרים, שלא הגיעו, בדרום־אפריקה. או, כפי שעושה להקת „דייר סטרייטס", לתרום את התמלוגים הדרום־אפריקנים למטרות צדקה ולרווחת השחורים שם. המופע עצמו, הרי הוא כתוב בתולדות אירועי הרוק המרשימים בעשור הזה, שתחילתם ב„לייב איד", לפני שלוש שנים כמעט. היתה אווירה של חג באיצטדיון, אם כי מאחורי הקלעים, נשמעו טרוניות על התנהגות הפרימדונה של וויטני יוסטון, שסירבה לפנות את הבמה בזמן ובגללה נמנע מסטיבי וונדר לבצע את כל השירים שרצה. היא גם התמיצה פנים, כך דיווחו העתונים היומיים באנגליה, משום שבראש רשימת המשתתפים היתה להקת „דייר סטרייטס" ולא היא, הרואה עצמה כוכבת גדולה מהם.

ובעניין אחר: האם נלסון מנדלה ישתחרר, בעקבות המופע? [illegible]

ע.נ.

מופע

היא והוא

יוסי ונונו

וין ג'יין קאונטי, מועדון הסטמפ (14.6).

וין ג'יין קאונטי היא (הוא) לא דיוויין, וזו גם כנראה הסיבה שמועדון הסטמפ היה ריק. דיוויין היה שוליים שנשקו למרכז או לפחות גירו אותו, קאונטי זה השוליים. לפעמים זה מצליח, כמו בימיה הטובים, לפעמים זה נכשל, כמו המופע ביפו. בכל מקרה, זה שוליים וזה מוגבל למעט מאוד אנשים, שגם הם לא טרחו במיוחד להגיע להופעה.

קאונטי, מלווה בפלייבק, ניסתה דווקא להוכיח עד כמה היא פרובוקטיבית וככל שניסתה הלך המופע והפך לפתאטי. המוסיקה לא מוסיקה (פעם הוא, כשהיה עוד הוא, שר מוסיקה לא רעה), הסטריפטיז לא מעניין, וגם כל אותן בדיחות, עוויתות ושאר [illegible] שהגוף אמור להשמיע בצינעה לא [illegible] המבוכה.

קאונטי, ככל שהיא משתוללת כך [illegible] תרמיתה. היא בסך־הכל אישה [illegible] משמינה, מנסה לחפות באיפור [illegible] הקמטים, וכשהיא מבקשת ממישהו [illegible] (ואלה שבכל זאת הגיעו) לשכב איתה, [illegible] לא קם, אני מבין אותם. קשה להישאר [illegible] לנצח ובמופעים מהסוג הזה או שאתה [illegible] שאתה מגוחך.

ליבי, ליבי על קאונטי. בגיל 40 [illegible] פלוס היא צריכה להעלות על במה [illegible] המזרח־התיכון, לשיר, להשוף [illegible] לשכנע שהוא אמיתי, לקלל, להתגרות [illegible] ולקוות שמישהו יאהב את זה. [illegible] אחר לא מאשים אותה. צריכה להתפרנס [illegible]

תקליטים

אבות ובנים

זיגי מארלי „מסיבת מודעות" סי.בי.אס.

הסיבה הרשמית להדפסת התקליט זה היא הביקור הקרוב של זיגי מארלי והמלודי מייקרס בפסטיבל „קולות מהעולם השלישי".

כשמדברים על זיגי מארלי, אי־אפשר שלא להזכיר את האבא בוב מארלי, אם כי כל השוואה היא מיותרת. בשלב הזה למארלי הצעיר יקח עוד זמן רב להגיע לאיכויות של האבא. יש לזיגי מארלי כישרון, חסר לו עומק. התקליט „מסיבת מודעות" הוא תקליט שמח, כייפי, רקיד, קליט, לא משעמם לרגע, אבל פה ושם יש תחושה של בוסר. ההבדל העיקרי בין האב לבן נעוץ לטעמי בגישה. מארלי האב קרוב יותר לרגאיי, דתי יותר, פוליטי יותר, שורשי. אצל הבן ניכרת כוונה לפרוץ לקהל רחב יותר. התבנית הפופית מרכבת פה ושם את הרגאיי, הטקסטים מדברים על שלום ואהבה בהכללות, אצל האבא זה בוטה יותר, פרטני.

המפיקים המוסיקאליים של התקליט, כריס פראנץ וטינה וימות מ„ראשים מדברים", אמורים להפיץ את מארלי לקהל הרחב, לגשר את הגשר בין מה שמכונה פולקלור־עולמי [illegible] בדרך־כלל הם מצליחים, אם כי תוך כדי [illegible] מסויים. ההוכחה הטובה ביותר לכך שמארלי בדרך הנכונה היא רשימת [illegible] בתקליט: קית ריצ'רד, לני פיקט, [illegible] פראנץ וימות. ואסור לשכוח את [illegible] מייקרס, להקת ליווי מצויינת שעושה [illegible] חצי מהעבודה.

יהיו אולי כמה חובבי רגאיי שיקמטו את האף, אבל בסך־הכל נדמה לי, שהתקליט [illegible] לקלוע לשני הטעמים: חובבי הרגאיי המסורתי, ואלה שאוהבים את מה [illegible] לכנות „מוסיקת העולם". הקטעים הטובים בתקליט: „אנשי המסר", „אנחנו [illegible]" ו„חלומות מהבית", קטע עם יופי של שירה, בעיבודו של יו מאסאקלה, מוסיקאי [illegible] אפריקני גולה, שעוסק כמו [illegible] בשלום, חופש, חירות. השורה התחתונה: מארלי הבן מעורר עניין למרות צילו של האב. נראה לי, שיהיה שווה לשמוע אותו בנגב, וגם לרכוש את התקליט. יש לו [illegible]

ע.נ.

נפילה

יוסי ונונו

רוד סטיוארט „לא סועל" [illegible].

פעם הוא היה כוכב — אלילו קול צרוד, נראה טוב, מכר הרבה תקליטים מהשיר „אני סקסי". מאז ועד היום הוא מנסה ללא הצלחה לחזור לאותו מעמד של כוכב. „לא סועל" הוא עוד מסמר בקריירה שהולכת ודועכת. לא נעים לראות, או בעצם לשמוע, אדם בנפילתו. אבל מה לעשות, ואילו הם החיים — יום אחד אתה סקסי ואתה למעלה, ולפתע אתה סתם זמר שאינו מוצלח.

יש משהו מעורר בשיטת הענישה של עולם הרוק. סטיוארט הקליט הרבה תקליטי זבל בקריירה שלו, וכעת הגיע עת הפרעון ועוד עם ריבית רצחנית, מגיע לו! אם זה לא היה תקליט של רוד סטיוארט, אפשר היה לפטור את העניין במילה סתם. אבל כשמדובר בנפילה של זמר כמו סטיוארט יש הרבה שמחה לאיד, ואני יודע שזה נשמע מרושע.

פעם אגב, הוא היה זמר לא רע, ששר עם „הפנים" והיה חבר במקומות הנכונים, אבל הכסף הגדול העביר אותו הלאה וזה מה שקורה כשהופכים את הכישרון לבנק. הנה כנגדו כ„לא סועל" הוא אנדי טיילור (דוראן דוראן) ולא צריך להרחיב, כדי להבהיר לאן מועדות פני התקליט. על זה נאמר להוסיף חטא על פשע. יש תקליטים שהטובה הגדולה ביותר שאפשר לעשות להם היא להשאיר אותם על המדף בחנות. „לא סועל" הוא אחד מאותם תקליטים. תנו לו להעלות אבק.

נקי, קר, מצליח

עופר ניר

ירדנה ארזי — „עוד יום אחר" (איסטרוניקס)

ביקורת על תקליט של ירדנה ארזי היא, בעצם, בזבוז זמן ועבודה לחינם. פועלת כאן הקלישאה הידועה: או ש... או ש... או שאוהבים וקונים את התקליט, או שלא אוהבים, ואז לא יתנו לו צ'אנס. היות שיש מספיק שאוהבים, מותר להמר על להיט, רב־מכר, כמה אלפים, יותר או פחות, ביחס לתקליטים קודמים.

ההפקה נקייה, אבל כמעט סטרילית. הכל מקצועי וקר. הכל יושב במקום. חסרות כאן איזו התפרעות קטנה, איזו שובבות, איזה חוסר רצינות, איזו התרסה. ייתכן שהיא שומרת את זה לתקליט הבא, שאמור להיות שירים עבריים בגירסאות עבריות. בינתיים, יש לנו תקליט ארזי עשוי היטב, במינון מדויק לטעם המעריצים, עם כמה שירים טובים וכמה סתם פחות. „האשה על האבן" ו„מחוזות האהבה" שייכים לקטגוריה הראשונה.

ג'אז

עם הומור

מוזיאון תל־אביב החליט להקדיש מקום לג'אז בתוכניות המוסיקה של החודשים הקרובים. [illegible] סדרה בת 4 תוכניות על הג'אז כצורה אמנותית. [illegible]

בעריכת צביה בן־שלום

תחרות הנעל המושחתת

מדי פעם מגיע הרגע העצוב ונעל הספורט הנוחה, שמאז שקנינו אותה „לא הורדנו אותה מהרגל", מתחילה ללכת פייפן. רואים את הקרעים ומרגישים את הריח. הנעל — אומרת רוני — סובלת ממחלת הסניקריטיס, זאת המחלה הגורמת לאמא לבכות, לחברה להפנות עורף ולכלב ליילל.

רוני מזמינה את כל הנעליים חולות הסניקריטיס להגיע לרחבת הדרשא של הקומקום, בספורטק תל־אביב, ביום שישי (1.7) בשעה 10 בבוקר לתחרות הנעל המושחתת (והמסריחה) ביותר. הקריטריונים ראשונים עממיים: על הנעלים להוכיח שהן מריחות ממרחק של מטר; שהן בלויות, אבל עדיין ניתן לנעול אותן; שהן קרועות ומסריחות כתוצאה מבלאי טבעי, ולא מחבלה בזדון, ושהן צמודות לרגלים צעירות, בנות 8 עד 18.

50 מועמדים ראשונים יצטרכו לעמוד במבחן נוסף, שבו יכריעו השופטים (דורי בן זאב, כלב גישוש ונציג מחלקת התברואה של העיריה) מי יזכה בפרס הראשון, שהוא 200 ש"ח וזוג נעלי ספורט חדשות עם רפידות אלדיה.

וזו, הגענו לעיקר: את התחרות מארגנת חברת מריליין, הרצליה, המייבאת מארה"ב את רפידות „אל ריח" (Sneaker Tamers), שהשימוש בהן אינו מאריך אמנם את חיי הנעל, אבל מאפשר לנו להמשיך ולהתהלך בהן בנוחות מבלי להבריח את הבריאות. פרטים על ההרשמה לתחרות במשרדי מריליין, טל. 052-540059, אצל אילנה או שרה.

מצעד דוגמניות למען מיח"א

מיח"א – למען ילדים חרשים

„איך נוכל להסביר לילד שנולד חרש, מה זה זימזום של דבורה, ציוץ ציפור, צילצול של פעמון?" כך התחילה את השיעור בריתמיקה המורה הגדולה, מימי שייבלאו, בשווייצריה. מימי שייבלאו היתה אחת המורות שלימדו את הלן קלר, העיוורת־חרשת־אילמת, למצוא את דרכה בחושך שבו חיתה, לקשור קשר עם העולם שלא יכלה ליצור עימו קומוניקציה מילולית.

הייתה לי הזכות להיות תלמידתה של מימי שייבלאו. פעם, אחר שיעור, שאלתי אותה: אם כבר השמיים העניקו ילד, מה היית מעדיפה: — שלא ישמע, או שלא יראה? מימי הביטה בי בהפתעה ואמרה: איך אפשר לחשוב מחשבות כאלה? כל פגיעה — בין בראייה בין בשמיעה — היא דבר קשה. אנחנו מנסים ללמד את הנפגע איך לחיות עם נכותו — כיצד לתפקד ולחיות חיים יצירתיים וחיוביים.

אבל, כל ילד יכול ללמוד לקרוא מן השפתיים ולדבר בעזרת אצבעותיו. אך לראות אי־אפשר בלי עיניים. רק לחוש, לגעת, אך לא לראות.

נזכרתי בשיעורים ובשיחות עם מימי שייבלאו ביום רביעי לפנות ערב, ביושבי עם כ־100 חברות, מתנדבות מיח"א ואוהדיה. מי שלא ראה את הבניין המחושב היטב לצרכי הילדים, מי שלא נוכח בשיעורים, טיפולים ומשחקים בחצר הרב־גונית, מי שלא היה נוכח בשיחות מדריכה, מורה, אחות ורופא או מתנגב/ת עם הורי ילד חירש — אינו יודע מה זה פשר הדבר: לתת מכל הלב.

פה ושם מארגנות הפעילות של מיח"א פעילות־התרמה כגון באמצעות תצוגת־אופנה. האוהדים משלמים מחיר־כניסה, רוכשים כרטיס־הגרלה. מוסדות רבים או אנשים פרטיים תורמים שי ולמוסד מיח"א נכנס קצת כסף. שלוה גל ערכה את תצוגת האופנה, שבה לקחו חלק עודד גרא, שהציג את עיצוביו לבגדי־ים של „פלפל", ונורמה קמאלי, שהציגה את בגדי אחר־הצהריים וערב. הקהל התלהב, הרוח נשבה מן הים, העוגות היו משהו־משהו וקצת כסף נכנס לקופה. כל הכבוד למתנדבי מיח"א.

חיה יוסף

מרצפן תוצרת בית

אין כל בעיה לקנות מרצפן, אם גולמי ואם צבעוני (ראה: „מרצפן שמח" — במקום פלסטלינה). אבל מי שמתעקש על טעם ביתי (וזה בהחלט יוצא יותר זול), יכול להכין לבד. את המירשמים מצאתי בספרה של הולי ליב, „עוגיות עוגיות" (הוצאת מסדה), אצל ליליאן קורנפלד („הבישול הטוב") ובספרה החדש של עפרה בורלא (בהוצאת ר. סירקיס), „המטבח הספרדי של אמי הרוסייה" (שעוד יזוה עליו בפרוטרוט). מסתבר שאין רצפט אחד, מן הסתם — גם לא הטעם שונה.

עיסת המרצפן של ליב

לשים ביחד 250 גרם שקדים קלופים וטחונים פעמיים עם 180 גרם אבקת סוכר ומעט מי ורדים, לפי הצורך. מעיסה זאת אפשר ליצור צורות שונות.

ממרח שקדים של קורנפלד

לוקחים כמות שווה של שקדים טחונים וסוכר דק. מערבבים לממרח עם חלמון ביצה, או חלבון, מתבלים בלימון, או בתמצית שושנים.

„מספי" לבית בורלא

250 גרם שקדים; 375 גרם (כמעט 2 כוסות) סוכר; 1 כוס מים; 4־5 גרגרי מסטיק (תבלין המצוי למכביר בעיר העתיקה). יוצקים על השקדים מים רותחים, משהים כשעה והקליפה נפרדת בקלות. מייבשים את השקדים וטוחנים פעמיים במטחנת־בשר, מטחנת־קפה, או במעבד־מזון. שמים את הסוכר ואת המים בסיר ומרתיחים עד שהסוכר נמס. מוסיפים את השקדים הטחונים ומבשלים. יש לבחוש את התערובת כל זמן הבישול, כדי שלא תידבק לתחתית הסיר ותיחרך (כדאי ללבוש כפפות כהגנה בפני הנתזים ש„קופצים" בעת הרתיחה). מבשלים עד שהתערובת נעשית סמיכה כמו בצק רך מאוד. מצננים מעט. כותשים את גרגרי המסטיק עם מעט סוכר במכתש, או בתוך שקית ניילון בעזרת פטיש, עד שהם דקים כקמח. מוסיפים את המסטיק לבצק ובוחשים עד שהעיסה נעשית בהירה. אפשר לבחוש במערבל 5־7 דקות. התערובת מתקשה למירקם שאפשר לעבדו בידיים, כמו בצק.

כשהיא קרה, שוטחים אותה בעזרת מערוך לעובי של ½ ס"מ, וחותכים או קודצים צורות.

אם הבצק רך מאוד — מגלגלים בידיים כדורים קטנים, בקוטר של כ־2 ס"מ. מניחים לאיחסון בשכבות, המופרדות בנייר פרגמנט.

(למירשם מתלווה סיפור על תפקידו של אבי המשפחה, אצל הס"טים, לעזור בהכנת „המספן". גם אם מעדיפים להכין את המרצפנים בדרך פשוטה יותר, או אפילו לקנות מוכנים — לסיפור אין מתחרים).

צב"ש

לא כל כך פשוט לצפות עוגה

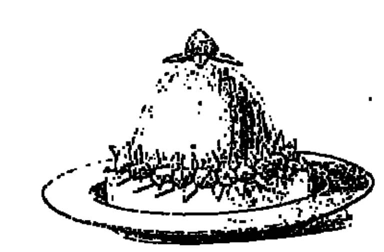

לזולל עוגות מצוי זה לא משנה, אולי, אבל הקונדיטורים המקצועיים אינם מסתפקים במריחת קרם על העוגה. כדי לקשט עוגה חגיגית, בפרט עוגת חתן־כלה, בפרחים, ציורים, חייתו־יער מהלכים וכל מיני אחרים — יש צורך לצפות את העוגה בציפוי מתאים.

הציפוי צריך להיות יציב, קשה, חלק, בעל צבע בהיר, וכמובן: אכיל. גבס, למשל, היה יכול להיות אידיאלי אלמלא חסר את התכונה האחרונה. החומרים המקובלים עד עתה היו „הפונדאן". שהשימוש בו דרש מיומנות מקצועית רבה וטמפרטורה מדויקת, או במרצפן, שהוא יקר ובעל גוון אפרפר, לא מעורר תיאבון.

חברת המרשלג, זו מהמרצפנים, החלה לאחרונה לייצר ציפוי דקורטיבי לעוגות — R.F.M., המורכב בעיקרו מסוכר. הוא משווק בתוספת וניליו, או ללא תוספות. החומר, שמחירו לצרכן 6.5 שקל לק"ג (מחיר המרצפן, לשם השוואה, הוא כ־19 ש"ח לק"ג), ניתן לצביעה בצבעי־מאכל וקולט גם ומריי־טעם. כיוון שצבעו לבן ומירקמו חלק הוא אידיאלי לעיטור עוגות חגיגיות והצבעים המתקבלים בו הם אחידים ויפים. באריזתו הוא נשאר רך ובאחסנה במקרר ניתן לשמרו מספר חודשים. אינו נוטה להתייבש בזמן השימוש וניתן להשאירו על השולחן למשך כשעה ללא כיסוי, מבלי שיצופה קליפה קשה, כפי שקורה לפונדאן.

ביום עיון, שערכה חברת המרשלג לאנשי מקצוע, הדגים הנס ברטלה, לשעבר המגרנאי הראשי של מלון הילטון, את השימוש בחומר. ההדגמה נעשתה על עוגות מוכנות, שצופו מראש בקרם בהיר. כדי שהחומר יידבק לעוגה, יש צורך לצפות אותה בריבה, או בקרם. אם העוגה כהה — חייב הקרם להיות לבן, כדי למנוע מעבר הגוון כהה לציפוי — הסביר של המגרנאי.

הנס בלטלה הביא איתו (בגושים עטופים בניילון) את ה־R.F.M., שנצבע מראש בצבעים מתאימים, של אותו בכדי לתגמישו ורידד על גבי משטח עבודה מצופה בשכבה דקה של עמילן. אפשר — הסביר תוך כדי עבודה — להשתמש גם באבקת־סוכר, אבל עמילן עדיף, כי אינו סופג מים. בכלל, אין להשיג בארץ אבקת־סוכר באיכות טובה. המתעקש — יכול לטחון סוכר רגיל במטחנת תבלינים. אפשר גם להשתמש בטלק, שאינו מזיק לבריאות, אבל מי משוגע לרוץ ולקנות טלק באמצע עבודה?!

לאחר שהגושים רודדו לעלים בעובי של 6 — 8 ממ', גילגל הקונדיטור את ה־R.F.M. על מקל ופרש בתנועה מקצועית על העוגה. את הרידוד ביצע בעזרת קלף פלסטיק ועקב היד — כדי לא להשאיר טביעת־אצבעות.

את שאריות החומר בבסיס העוגה חתך בעזרת סכין חדה והידק בעזרתה את השוליים. את הדוגמה צייר בשיטת ההעתקה, בעזרת קצף ביצים. זה נעשה כך: לוקחים ציור של פרפר, מניחים עליו נייר־פרגמנט ומזלפים קצף־ביצים על קווי המתאר. אחר־כך מניחים את נייר הפרגמנט על העוגה ובלחיצה עליו מעבירים את קו המתאר של הפרפר על העוגה עצמה. השיטה — לדברי ברטלה — טובה רק במקרה שקיימת סימטריה, מכיוון שהיא מעתיקה את הציור בתמונת־ראי.

לאחר מכן חימם המאסטרו על אש גלויה קצת מחומר הציפוי, תוך כדי ערבוב, עד לטמפרטורת הגוף, הוסיף קצת מים לדילול, הוסיף צבע מאכל צהוב והכניס לשקית זילוף. כזאת רגילה, שהוכנה ממשולש נייר פרגמנט, שגולגל לקונוס. השקית מולאה בחומר, נסגרה בצידה האחורי והחור נקטם במספריים. כל זה נמשך כ־10 שניות.

בניגוד להיגיון — הסביר המגרנאי — כדי לקבל עיגולים יפים בציור, כדאי לזלף מגובה רב ככל האפשר. ה־R.F.M. — בניגוד לקצף — אינו נקרע באמצע הזילוף וניתן לעבוד אתו בצורה יפה ואלגנטית.

הצבע הבא היה כתום ואחריו — ארום. המעבר לצבעים כהים נעשה על־ידי תוספת צבע־מאכל לחומר שלא נוצל. כמובן, שמוציאים אותו לפני כן משקית זילוף.

אכן — העוגה היתה מרהיבה בצבעיה, וחבל שלא פרסו אותה להנאת הקהל. מעבר למקצועיות, שבה בוצעה כל ההדגמה, קשה היה שלא להתפעל מכך שמישהו מתעסק שעה וחצי בציפוי של עוגה, כולל זילופי נסיון על האצבעות, העברת חומרים מכלי לכלי (בעזרת כפית), ניגוב סכינים, רידוד וכו' — ואפילו פעם אחת לא הכניס אצבע או כפית לפה...

אמיר בן־שלום

משהו על היצרן

תעשיית מרצפנים, פרלינים ושוקולד של המרשלג התחילה בשנת 1940. אמי המרשלג ובעלה אמיל, עורך־דין במקצועו, שהתקשו למצוא תעסוקה בארצם החדשה, החליטו לנצל את הידע שאמי רכשה בברלין, בבית הספר הידוע ליצור פרלינים של האמן פרליץ. אמי המרשלג הכינה את מטעמיה במטבחה הביתי, אמיל נשא אותם בסלים והפיץ בין החנויות שברחוב בן־יהודה והסביבה — אזור יקי מובהק.

ב־1958 נכנסה לתמונה הני איכלברג, ידידת המשפחה. היא המשיכה לנהל את המפעל לאחר שאמיל נפטר (1962), ואמי נסעה לבריטניה אל ילדיה. איכלברג הוציאה את המפעל מהמטבח הביתי (שבו פעל בתנאי־צנע, בלי מקרר ובלי רשיון־יצור) ובעלה קרל (שעסק בהפצת ספרות רפואית) מיסדו את „המרשלג", העבירו את הייצור לקרית־מלאכה שבדרום תל־אביב ודאגו שהתיעוש לא יפגע באיכות המוצר, שהיה כבר לשם.

היום מנוהלת הפירמה על־ידי מיכה ואלחנן איכלברג, ההולכים בדרכי ההורים. המרצפן מיוצר על טהרת השקדים הישראליים המובחרים, בתוספת סוכרים במינון מדויק. אין בו כל תוספת לוואי, תמציות או חומר משמר. עמידותו מובטחת על־ידי חימום וקירור בתנאים סטריליים.

המרשלג מייצר מרצפן גולמי לתעשייה, אבל גם חטיפים (עם או בלי ציפוי שוקולד), פרלינים, קישוטים (דמויות, פרחים וכו'), נוגט מאגוזי לוז, עיסת קוקוס, אצבעות שוקולד, קרואסונים ועכשיו — ה־R.F.M. המהווה מהפכה בעולם הקונדיטוריה.

במקום פלסטלינה

חידוש אחר של המרשלג „מרצפן שמח" — אריזה בת 6 קוביות מרצפן צבעוניות (לבן, ורוד, כחול, אדום, צהוב, ירוק), שמהן יכול הילד לעצב יופי של קישוטים, ממש כמו מפלסטלינה. כמו בפלסטלינה גם ניתן לערבב את הצבעים (צהוב ואדום יוצר כתום) או להוסיף קקאו ללבן, כדי לקבל חום וכו'. אמנם לא ניתן להפריד אחר־כך את הצבעים שערבבנו, אבל גם בפלסטלינה לא. החפיסה כולה (6 קוביות) שוקלת 120 גרם ומחירה 2.5 ש"ח. כל מה שמייצרים מהשמח הזה — אכיל. לכן כדאי לרחוץ את הידיים, לפני שמתחילים ללוש.

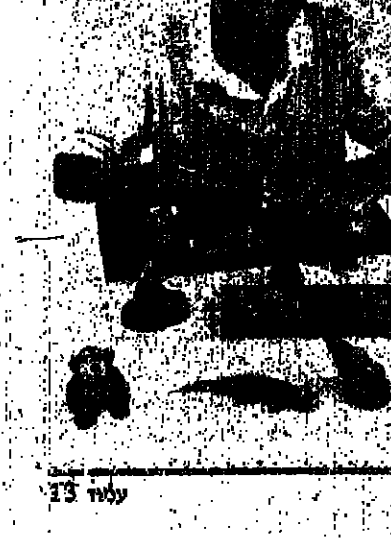

ספרים למדף

כמו אמיתי

קישוטי מרצפן
מאת טובה ארן
הוצאת „מודן"

לוקחים גוש מרצפן גולמי, אפרפר, מוסיפים צבעי מאכל, לשים, מגלגלים, מנגבים את הידיים במגבת לחה, לוחצים, צובעים, דוקרים בקיסם, מדביקים עלעל, מוסיפים כמתור שוקולד — והנה אפרסמון מיניאטורי אבל כמו אמיתי, או אגס, או חציל, או ליצן, או פטריה, או צב או חרצית או...

בספרה של טובה ארן (בעלת „קשוטי מזון", שראה אור לפני 3 שנים והיה לרב־מכר) מופיעים למעלה מ־500 תצלומי־צבע של 13 פירות, 11 ירקות, 4 פרחים, 6 חיות ו־7 דמויות. מכאן יובן, שלכל עבודה מוקדשים תצלומים אחדים, המתארים שלב אחר שלב את מהלך העיצוב. קל מאד לחקות. אולי בפעמים הראשונות זה לא יצא כמו בתצלום, אבל אין ספק שניתן לרכוש מיומנות.

חשובים במיוחד הם פרקי ההקדמה: היכן ניתן לקנות מרצפן גולמי, מה הם האביזרים וכלי עבודה הנדרשים, צביעה בסיסית, הכנת עונים וכו'. כל פרק מתחיל בפירוט מדויק של המיצרכים והאביזרים הדרושים לביצוע עבודה מסוימת זאת. הספר מתקדם מן הקל אל המסובך, מתפוח־עץ עד לליצן כעסן.

ההסברים בספר ברורים מאוד, גם התצלומים. מן הדין להזכיר את טלי גונן, שהכינה את הדגמים לצילומים, ואת איתמר צוקרמן, שצילם. רומני, שגם מי שאינו מצטיין בכוריאות־ידיים מיוחדות, או בחוש אמנותי, יצליח להיעזר בספר זה ולהנות מיצירותיות המוצעת בו, מה גם שאת המוצר — אחרי שמתפעלים ממנו — לא שומרים על המדף ולא צריך לנגב ממנו אבק.

(צב"ש)

וטוטו גם

ממש מהפכה: בימי אליפות אירופה בכדורגל יכולים אזרחי ברית המועצות להמר בטוטו. ההתרגשות רבה, כי זו הפעם הראשונה בתולדות ברית המועצות שההימורים גלויים. והאוהדים מצפים בכליון עיניים לעונה חדשה של הליגה. אולי יהיה המשוח.

חוליט, מתאוס, ואן־בסטן, פלר עם שמות כאלה לא מתווכחים

● ובכל זאת שניים מהמוזכרים בכותרת יפרדו הערב מאליפות אירופה ● גרמניה של פלר ומתאוס מול הולנד של הצמד המדובר כיום בעולם הכדורגל — ואן בסטן וחוליט ● חצי גמר גביע אירופה ב־9.15 בערב בהמבורג ● מאמן הולנד מיכלס: „זה יכול להיות משחק מעולה" ● מסכימים

יואל כץ
גרמניה

26 משחקים היו עד כה בין הולנד לגרמניה. 11 פעמים ניצחה גרמניה, 9 נסתיימו בתיקו, ב־6 ניצחה הולנד. שני נצחונות גרמניים היו חשובים במיוחד. הראשון בגמר העולמי במינכן ב־7.7.74 כאשר בריימנר ומילר כבשו לגרמניה וניסקנס להולנד. גרמניה היתה אלופה. בנאפולי ב־14.6.80 באליפות אירופה ניצחה גרמניה 2:3, וזכתה באותה אליפות במקום הראשון לאחר שניצחה את בלגיה בגמר 1:2.

אין צורך להוסיף עד כמה חשוב לשתי הנבחרות משחק היום בהמבורג. עיר זו אינה מאירה בדרך כלל פנים לנבחרת הגרמנית. היא אינה אהובה במיוחד כאן, אמנם במשחק האחרון בפלקסטדיון ב־23 בספטמבר 1987 ניצחה גרמניה את דניה 0:1 משער של רודי פלר, אבל בדרך כלל אינו אוהב בקנבאואר לשחק כאן ורק אחרי ערעור חריף הסכימה הועדה המארגנת בכל זאת לקיים משחק אחד בהמבורג.

אין ספק שבקנבאואר היה מעדיף לשחק במינכן או בשטוטגארט. הנבחרת הגרמנית הגיעה להמבורג אחרי הנצחון המרשים על ספרד ומלאה תשבחות ותקוות. הגרמנים יודעים שהיריב קשה במיוחד. אך שבעי רצון מפריחתו המחודשת של רודי פלר ומכושרו המעולה של מתאוס. זוהי ערובה למשחק מרכז שדה טוב, אבל מנגד ישנם רוחות „רעים". הולנד נבחרת מגובשת ויש לה את רוד חוליט הגורם כאב ראש לא קטן לבקנבאואר.

המומחים טוענים כי ללא שמירה אישית על ואן בסטן וחוליט לא ילך. כמובן שבקנבאואר המנוסה אינו מספר אם תהיה שמירה כזו ומי אבל יש מומחים ויש עתונות ויש ספקולציות והכל טוענים כי רולף ישמור על רודי חוליט וקולר על ואן בסטן. אחרים טוענים: האם אין זה לוקסוס.

„אשמח לשמור על חוליט" אמר רולף „ואשמח עוד יותר אם אצליח בכך". יורגן קולר היה מצויין במשחקיו עד כה, הוא הצליח לעצור את ויאלי, בוטראגניו ואת אלקייה.

נבחרת גרמניה מוקפת אוהדים ובמצב רוח מרומם. היא הגיעה כבר למלון פארק הוטל ביסטבורג ליד המבורג, התאמנה על המרשאות במלון ובעיות אישיות — אין.

גם הנבחרת ההולנדית הגיעה להמבורג ובמלון האינטרקונטי נחים ההולנדים ומקווים כי הפעם הם ינצחו. מאמנם מיכלס התייחס לשתי הנבחרות של היום לעומת הנבחרות ששיחקו ב־1974 וטען שרמתן של הנבחרות העכשויות טובה יותר.

„יש לנו יותר שחקנים ברמה גבוהה מאשר היו אז, חוליט אינו נופל מקרויף" טוען מיכלס, „ויש לנו לפחות עוד שלושה שחקנים שהם ברמה בינלאומית מצויינת".

כיצד ישחקו ההולנדים? רטמאר קרמר המאמן הגרמני הוותיק שעקב רבות אחרי המשחק ההולנדי טוען כי מיכלס הצליח להפיח בנבחרתו שילוב נהדר בין טכניקה לבין ניצוצות של כדורגל אנגלי מקורי. הוא טוען כי עתה הורד המטען הכבד שהיה על ההולנדים.

אגב, לדעתו של קרמר משחק הגמר יהיה זהה למשחק הפתיחה איטליה — גרמניה. המאמן מיכלס התייחס כבר למשחק חצי הגמר, בכלל ולמשחקו של חוליט בפרט. מיכלס טוען כי חוליט לא בלט במשחקים שהיו כי הוטל עליו תפקיד להקריב את יכולתו האישית על מזבח המשחק הקבוצתי והראיה — שלושער של ואן בסטן. „הפעם" אומר מיכלס „אני שחררתי את חוליט מאחריות זו. הפעם הוא יוכל לנהוג כפי שירצה ולנוע לאן שירצה".

מיכלס עצמו אופטימי כמובן אבל אינו שולל נצחון גרמני עקב גורם הביתיות. „אבל לנו יש מוטיבציה נהדרת וגם אוהדים מצויינים. זה יכול להיות משחק מעולה".

אכן, שני מאמנים מאמינים בכוחם, וכל מומחה עמו שוחחתי כאן מנבא משחק מעולה. זה חייב להיות משחק שאין בו לאף אחד מה להפסיד, יש רק לנצח.

ואנו הצופים מן הצד מקווים רק שזו תהיה באמת תצוגת כדורגל גדולה שכדאי היה לבוא להנה, לעיר הצפונית, לחוות בה.

● ההרכבים המשוערים — גרמניה: אימל, הרגט, ברמה, קולר, בורובקה, ליטברסקי, מתאוס, רולף, טון, קלינסמאן, פלר.

● הולנד: ון ברויקלן, רונאלד קמן, ון ארלה, רייקארד, ון טיגלן, וונבורג, מורן, וטרס, א. קמן, חוליט, ואן בסטן.

ישפוט הרומני איניה.

העתונאים הדנים הצילו הנבחרת

● נבחרת העתונאים הדנים הצילה יוקרת דניה: היא זכתה באליפות אירופה לאחר שניצחה בגמר את גרמניה.

● ד"ר מישלוב הוא האיש החשוב ביותר עתה במחנה הרוסי. הוא מטפל בשני הפצועים בילנוב וחיג'אטולין. ואגיס, הליברו סובל מפציעה קשה מעל לעינו וספק אם יוכל לשחק בחצי הגמר ואז במקומו יופיע בלטשה. מצבו של בילנוב טוב יותר, הוא ישחק.

חוליט אוהב את שומריו

רוד חוליט בעל הרגליים הארוכות המשתתף גם בלהקת פופ עלה 15 מיליון מ"ג לקבוצת מילאן שרכשה אותו מאיינדהובן. שחום העור (אביו סוריאנמי ואמו הולנדית) בעל שערות שחורות „זנבות סוס". בן ה־25. כוכב אמיתי. כדורגלן השנה 1987. אוהב את החיים התוססים, בעל מזג חם, מופיע בקונצרטים פומביים ולוחם עז נגד ההפרדה הגזעית האפרטהאייד. בראיון אתמול לפני המשחק הערב אמר: „אני צוחק במשחק אבל אני איש רציני בתוכי". יש לו משפחה, אשה ושתי ילדות בנות 6 ו־2". „יש לי כח לנצח את הגרמנים. אינני פוחד משומרי ראש. אני אוהב אותם ואני אוהב עוד יותר לראות אותם מאחורי".

מצרף מבוקש — מיטה בהמבורג

יואל כץ, גרמניה

„המבורג תתעורר" זועקות כותרות העתונות המקומיות בעיר הנמל הצפונית של גרמניה. המבורג, זאת לדעת, אינה מתרגשת יתר על המידה מהמשחק שעיני אירופה ועולם הכדורגל מופנות אליו. הסנט של המבורג וראש העיר ישנים. הם לא עשו מאומה להקביל פני האורחים ולו גם לימומה אחת.

289 בתי מלון עם 18,356 מיטות מלאים, המחירים עלו ועלו, איש אינו מודאג. לא מקבילה את סניף תכניה או פרסומת. לאיש לא איכפת. רק המשטרה נערכת בכוחות מוגברים.

ל־600 המומחים — אנשים חשובים מאד — עורכת העיריה קבלת פנים מפוארת במלון המבורגר־הוף. 60,000 אחרים אינם מעניינים איש. רק בתחנת הרכבת פרוסה הודעה: למי שאין כרטיס יכול לבוא ולצפות בהעברה במעגל סגור ברשאים לא הרחק מהאיצטדיון. ורק בעלות מקצוע העתיק בעולם מתכוננות לפלישה הולנדית — למקרה של נצחון הולנדי.

העיתונות בהמבורג זועמת משום שהעיר הגרמנית מתכוננת להציע את מועמדותה לעריכת משחקים אולימפיים ב־2004. משלחת עם ראש העיר תצא לסיאול למסע פרסומת. אבל, כאן אומרים כי אין לה סיכוי לעיר זו שגם עתה וגם בהזדמנויות שהיו לה לא יצאה מגדרה באירועי ספורט בינלאומיים.

האירים רכשו הרבה סימפטיה

נבחרות שנוצחו עזבו כבר את גרמניה. כל אחת לוותה ברגשות שונים. אין כל ספק שהנבחרת שרכשה את לבבות האוהדים היתה הנבחרת האירית. הכדורים בירוק כבשו במשחקים האמיצים את האוהדים והמבקרים. ג'אקי צ'רלטון מצוטט שוב ושוב והעתונות דיווחה בנימה של אוהדה על הפרידה של האירים מגרמניה במסיבה עליזה.

„ביג ג'אק" צ'רלטון שתה יחד עם שחקניו. הוא היה גאה בהם. הם עשו מעל ומעבר. הם גם לא טענו ששער הנצחון של ההולנדים הושג מעמדת נבדל. אומרים שכל אחד מהם קיבל 35,000 מ"ג. התקליט שלהם „בחורים בירוק" נמכר כבר ב־10,000 עותקים.

האוהדים האירים בירוק שתו הרבה בירה, שרו הרבה שירים אבל לא גרמו למהומות. גרמניה נפרדה מהאירים בחיבה. אירלנד קיבלה אותם כגבורים.

גם מהספרדים ומהדנים נפרדו הגרמנים באהדה גלויה. שתי הנבחרות הללו נתנו „סייט" לאלה שנותרו, הביאו גוון מרתק למפגשים נגדן.

אגדת בארנס ולינקר התנפצה

מהאנגלים התפכרו כאן בשמחה. משטו נשכנו לרוותה. אנגליה איבדה את שמה ואת עולמה.

אגדות ג'ון בארנס לינקר התנפצה. כותרות העתונות הגרמנית זועקת: „אנגליה עזבה, רוח רפאים אינה עוד". מרגארט תאצ'ר, כך אומרים כאן, תתנצל אישית אצל הקנצלר קול על הפגיעות של האוהדים האנגלים ברכוש הגרמני והפרלמנט וממשלת אנגליה ידונו ברחיפות באמצעים לשמוע הדירת האוהדים האנגלים לקונטיננט.

ובינתיים נראה שמשחקיה הקרובים של נבחרת אנגליה באירופה עומדים בסימן שאלה. כך למשל מחקה התאחדות האנגלית לכדורגל את המפגש נגד איטליה שתוכנן ל־14 בספטמבר, ספק אם יוכלו להוסיף לכך, ונראה שהנבחרת האנגלית שמשחקה הראשון במסגרת המוקדמות נגד שבדיה הוא ב־19 באוקטובר בוומבלי תשאר ללא משחקי מבחן באירופה. הורם על הכדורגל האנגלי יימשך הרבה זמן.

מנסדורף לסבוב השני בוימבלדון

● טניס

אלוף ישראל בטניס, עמוס מנסדורף, עלה לסיבוב השני באליפות וימבלדון שנפתחה אתמול לאחר שגבר על היוגוסלבי „האלמוני" גוראן איוואניסביץ' בארבע מערכות 6:3, 6:2, 1:6, 6:1. מנסדורף מדורג 15 באליפות וימבלדון.

כן עלו לסיבוב הבא, המדורגים 1, איוואן לנדל, שהכניע את הבריטי ריייר פלגייט 6:4, 6:1, 6:3, אלוף וימבלדון, פאט קאש המדורג רביעי, שניצח בלא קושי את בראיצו בן ה־17 חודשיים, טור וודבריג' 6:1, 6:1, 6:2, הנרי לקונט המדורג שביעי, שניצח את המדורג 176 בעולם, טוביאס סוואנטנסון משבדיה 6:4, 6:2, 6:2, טום מאיוט (10), שגבר על בן־ארצו מאט אנגר 6:4, 6:4, 6:3, אמיליו סאנצ'ס (13), שניצח את אחיו חאווייר 6:3, 6:3, 6:4 והמדורג שלישי שטפן אדברג שהכניע את הצרפתי ג'פורג'ה 6:4, 6:3, 3:6, 4:6.

בין יתר התוצאות: פטר לונדגרן (שבדיה) — ניקולאס קרון (שבדיה) 6:4, 6:4, 6:7, 6:0. מיכל סחייפרס (הולנד) — אלכסנדר אנטוניטש (אוסטריה) 6:4, 6:4, 6:4, 6:7. סיימון יול (אוסטרליה) — קרל אובה (גרמניה) 6:8, 6:3, 6:4, 6:2, 6:4. חאווייר פראנה (ארגנטינה) — בול סקלון (ארה"ב) 6:4, 6:3, 6:3, 6:3, 6:2. קריסטיאן ברגסטרום (שבדיה) — ליבור סימק (צ'כיה) 6:1, 6:4, 6:1. יוהאקים ניסטרום (שבדיה) — ג'ים פין (ארה"ב) 6:2, 6:4, 6:3. גורדה (צ'כיה) — נארדוצ'י (איטליה) 6:3, 6:3, 6:3, 6:2.

ג'ון פיצג'ראלד (אוסטרליה) — פרנצ'סקו קאנצילוטי (איטליה) 6:3, 6:3, 6:1, 6:4. סטיב בוטפילד (בריטניה) — יארו נאוורטיל (צ'כיה) 6:4, 6:4, 6:3.

בין הנשים, ניצחה היפאנית קומיקו אוקמוטו את הספרדיה בת ה־16 אראנטקסה סאנשז, שניצחה בפאריס את כריס אוורט, 6:3, 6:4.

עמוס מנסדורף כפי שצולם אתמול בוימבלדון (תצלום: איי.פי.)

● כדוריד

גביעים לנערי ראשל"צ ולילדי הפועל אשקלון

צחי ולצר

קבוצת הנערים של מכבי ראשון־לציון זכתה אתמול בגביע המדינה על שם יצחק פליישמן לאחר שניצחה בגמר את מכבי קרית־שרת/חולון 18:19 לאחר 7:10 במחצית.

בגביע המדינה לילדים, על שם של חמשת השחקנים הצעירים של הפועל פתח־תקוה שנספו באסון הרכבת בצומת הבונים, זכתה קבוצת הפועל אשקלון שגברה בגמר על מכבי ראשון־לציון 16:20 לאחר 5:9 במחצית.

דאבל לפורטו

קבוצת הכדורגל פורטו עשתה את ה„דאבל" בפורטוגל, כשניצחה במשחק גמר הגביע הפורטוגלי את בנפיקה ליסבון 0:1.

ויידנפלד הפסיד בגמר בקנדה

הטניסאי רכיב ויידנפלד נוצח אור ליום אתמול בגמר אליפות קנדה־איירי־לין, לאחר משחק דרמטי שנמשך כשעתיים וחצי, על־ידי הקנדי אנדריוז 6:3, 4:6, 6:4.

ויידנפלד רשם בתחרות זו את השיא הגדול ביותר בתחרויות במסגרת טניס בדירוג למקצוענים. הוא ימשיך עתה בסידרת תחרויות נוספת בקנדה. לנערות בקפיצה לגובה 1.97 מטר על־ידי הרומניה גאלינה אסטפאי. קופצת זו השתתפה בארץ בחודש שעבר באליפות הבינלאומית וקבעה גם בארץ הישגים נאים.

באמת כדורסל מעולם אחר

שרות „על המשמר"

43 נקודות שקלע אייזיה תומאס לסל הלוס אנג'לס לייקרס, לא מנעו מקבוצתו דטרויט פיסטונס להרים ידיים במשחק השישי בסדרת של קארים עבדול ג'אבאר. הזקן בן ה־41 ניצב 14 שניות לסיום על קו העונשין כשלרשותו שתי זריקות עונשין כאשר דטרויט הוליכה 101:102. ג'אבאר, מיקד את „הטלסקופים" שלו לסל ובקור רוח מדהים קלע פעמיים — 102:103.

דטרויט ניסתה לקלוע, אך רודמן החטיא והלייקרס מביטים בתקווה למשחק השביעי והמכריע מחר לפנות בוקר. משחק שרק קבוצה אחת תוכל בסופו להתהדר בתואר אלופת האנ.בי.איי.

המשחק השישי שהשווה את מאזן המשחקים בין שתי היריבות ל־3:3 היה מלהיב. היה בו הכל. שחקן בכושר נפלא, אייזיה תומאס שקלע 43 נקודות, מתוכן 25 ברבע השלישי שבו הוליכה קבוצתו — 79:81. מעניין כי ברבע זה קלעו הלייקרס נקודה אחת יותר מאשר תומאס לבדו. במחצית הוליכו הלייקרס 46:53 ומעטים בטחו האמינו כי דטרויט תתאושש מהמחצית הרעה שלה.

הלייקרס היו רוצים לשכוח את הרבע השלישי ולזכור את הרביעי. ג'יימס וורתי הפך למושיע של מאמנו פאט ריילי. וורתי קלע 26 נקודות ומג'יק הוסיף את שלו עם 21 אסיסטים ו־21 נקודות, משחק פנטסטי.

רק שמחר לפנות בוקר לא יהיה פחות טוב.

עידכונים בגל"צ

מי שבאמת משוגע לכדור יכול לחיות רגוע. גלי צה"ל יעדכנו מחר לפנות בוקר את המאזינים בכל מה שקורה בסורים של לוס־אנג'לס. החל מהשעה 4 לפנות בוקר יישבו באולפן אריק זגיג ונוער זוהר שיעקבו אחר המשחק וידווחו. השניים יעזרו בפרשנים ובכדורסלנים.

צפיית שיא

שלמה מלחי

מתח שיא מורגש בלוס־אנג'לס לקראת המשחק המכריע מחר לפנות בוקר בו עשויה להשבר צפיית שיא בטלוויזיה במשחקי האנ.בי.אי. במשחק יפגשו לוס־אנג'לס לייקרס ודטרויט פיסטונס שכל אחת מהן ניצחה בשלושה משחקים.

זוהי הפעם השניה בלבד בעשור הנוכחי בו המשחק השביעי מכריע תוכה באליפות. ללייקרס תהיה זו הפעם השלישית.

ב־1969 זכו הלייקרס בשלושה נצחונות ביתיים בסידרה מול בוסטון לאחר שלושה הפסדים רצופים. לייקרס אירחה את בוסטון סלטיקס במשחק השביעי והתקרה כוסתה בבלונים שציפו לנצחון לוס־אנג'לס, אך בוסטון ניצחה...

1984 היתה השנה היחידה בה ניצחו לייקרס במשחק השביעי, בעשור זה, אך הפעם זה היה בבוסטון.

בעשור הנוכחי הסתיימו ששה משחקי גמר כ־4:2 ואחר כ־4:0 (ובשנת 1983 פילדלפיה נגד לוס־אנג'לס לייקרס ופילדלפיה ניצחה).

● כדורסל

הנבחרת חזרה ומחר תסתגר

יצחק וייסהוף

נבחרת ישראל בכדורסל שבה אתמול מטורניר שנערכה באיטליה שבמהלכו גברה על מערב גרמניה ונוצחה על־ידי איטליה המארחת וצרפת.

שחקני הנבחרת, רובם צעירים, לא חזרו במורל שפוף בעקבות המקום הרביעי והאחרון שבו סיימו את הטורניר. רוב השחקנים הנוחו כי המסע לאיטליה היה השב להקניית נסיון לקראת משימות הנבחרת בעתיד.

נדב הנפלד, שחקנה הצעיר של הפועל הגליל־העליון, תפס בטורניר זה מקום בחמישיה הראשונה וגילה יכולת טובה. הוא צויין אף על־ידי המאמן רלף קליין כאחד השחקנים שבלטו בנבחרת. אתמול עם הגיעו אמר הנפלד: „זו רק התחלת הדרך של נבחרת חדשה. התוצאות חשובות אך המטרה היא בעוד שנה להעפיל חזרה לדרגה א' של אירופה. משחקים נגד יריבות אירופאיות יוסיפו לנו ביטחון וזה מה שחשוב".

על חבריו לנבחרת סיפר הנפלד: „התוכנית של קליין מבוססת על חילופים רבים ועל עזרה הדדית של שחקנים האחד לשני. המקום בחמישיה לא מובטח לי ואני צריך לעבוד קשה כדי לשמור עליו אך אני מוכן למשימה. היריבות שהיו לנו באיטליה היו מצויינות. נבחרת איטליה חזקה ביותר, בשורותיה שחקנים עם נסיון והם היו ברמה אחת מעלינו. הגרמנים והצרפתים הציגו נבחרות חדשות לגמרי כמו ישראל והוכחנו כי נכון לעכשיו אנו ברמה שווה להן".

שחקני הנבחרת יזכו היום למנוחה. מחר הם יתכנסו למחנה אימון סגור במכון וינגייט שיכלול שני אימונים ליום עד לנסיעה ב־29 בחודש לטורניר הקדם אולימפי בהולנד.

ארד לקולודני ברומניה

האתלטית אורית קולודני זכתה אתמול במדלית ארד נוספת בתחרות הבינלאומית הגדולה בבוקרשט שברומניה.

קולודני עברה 200 מטר בזמן של 24.22 שניות, במקום הראשון דורגה קוז'וקרו מרומניה 23.66 שניות.

אילן גולדוואסר העפיל לבית הגמר בריצת 400 מטר נחלש בגלל עייפות, דורג בסיכום במקום הרביעי בהישג של 52.20 שניות. ראשון הגיע רוברט צ'ייקובסקי מפולין 51.22 שניות.

נתום רוגל קבע הישגים נאים בקפיצה משולשת אולם הישגו הטוב יותר, 15.89 מטר, לא זיכה אותו בין צמרת הקופצים. במקום הראשון דורג הרומני לוציאן 16.94 מטר.

סיגל גונן לא העפילה לגמר בקפיצה למרחק המקום בהישג של 6.18 מטר שדורג אותה בסיכום במקום העשירי במקליה. הזהב זכתה יונסקו מרומניה 7.86 מטר. בתחרות זו נקבע שיא עולמי.

קולודני ורוגל ספורטאי השנה

האתלטים נתום רוגל ואורית קולודני נבחרו על־ידי איגוד האתלטיקה הקלה כספורטאי השנה.

דברים אלה מסר אתמול יושב־ראש האיגוד אריה סלוצקי בתום ישיבת האיגוד שקבעה בשניים.

נתום רוגל על הישגיו ושיאיו בקפיצה למרחק ובקפיצה משולשת ולאורית קולודני על הישגיה בריצות.

הפועל — בובליל היום חותמים

יצחק וייסהוף

ראשי הפועל תל־אביב ומנהל מרכזת פועלי תל־אביב מרי קאופמן אמורים לחתום היום עם איש העסקים משה בובליל על חוזה לניהול קבוצת הכדורסל של הפועל תל־אביב.

אתמול נפגשו במשך שעות רבות מחזיק תיק הפועל אלי מילר יחד עם משה בובליל על סעיפים שנותרו במחלוקת ובין השניים נוצרה הבנה כמעט מלאה ועד שעות הלילה סיכמו השניים על מגילת הפרטים הקשורים שנותרו שנויים במחלוקת.

היום, כאמור, יפגשו במשרדו של מרי קאופמן ובאם לא תהיה תקלה של הרגע האחרון ייחתם החוזה.

בינתיים פרצה אתמול סערה בקרב עובדי המנהלה של הפועל תל־אביב כשנודע למשרדו של מרי קאופמן ודרשו את משכורות חודש מאי שלא שולמו להם.

סיכום השלב המוקדם באליפות אירופה קובע כי ארבע הטובות עלו

מומחים: גמר בין הולנד ואיטליה יהיה המלהיב ביותר

הגרמנים בוודאי שלא יאהבו כותרת זו אך כדי לשבשה יהיה עליהם לשחק הערב טוב יותר מאשר עד כה נגד רוד חוליט וחבריו ההולנדים ★ איטליה — נבחרת עתיד ותהיה זו הפתעה אם בריה"מ תנצח מחר ★ מבין הנושרות ראוייה רק אירלנד למחמאות ★ ספרד — חוסר יעילות; אנגליה — בלון שנופץ בקול תרועה גדולה; דנמרק — כוכבים באיטליה אבל לא במדי נבחרתם

מבקיע הולנדי מארקו ואן־בסטן — מלך־השערים מסוכן לגרמניה (תצלום: איי.פי.)

מבקיע גרמני רודי פלר — איום על הולנד (תצלום: איי.פי.)

משחקי חצי־הגמר באליפות אירופה בכדורגל יתחילו הערב כאשר בהמבורג יתמודדו הנבחרות החזקות של גרמניה והולנד. מחר יהיה ההמשך בשטוטגרט, במיפגש בין נבחרות ברית־המועצות ואיטליה. שני משחקים מסקרנים שיעלו את המתח לשיא.

לדעת כל הפרשנים היו אלו ארבע הנבחרות בעלות הכושר הטוב ביותר באליפות אירופה. ארבע אלו היו במעגל הסיכויים עוד לפני תחילת הטורניר. צירפו אליהן את אנגליה, אבל זו התגלתה כבלון שהתפוצץ עם שלושה הפסדים.

אם לנתח את ארבע הנבחרות שיתמודדו הערב ומחר בחצי־הגמר הרי שלכל אחת איפיונים משלה, שעשויים לסייע לה להגיע לגמר בשבת במינכן. בטורניר כזה קשה לצפות ליציבות לאורך כל הדרך. ראשית, הכדורגלנים עייפים מעונה מתישה. שנית, המאמץ גדול וגם המתח אינם תורמים לאיכות.

מה העניק לארבע הנבחרות שעלו לחצי־הגמר עדיפות על הארבע שכבר נסעו הביתה ומלקקות את פצעיהן תוך ביקורת חריפה בכלי־התקשורת, במיוחד באנגליה ובדנמרק?

חוליט והגנת־הברזל

● גרמניה: הנבחרת המארחת לא הלהיבה תמיד. למעשה רק במשחק השלישי, נגד ספרד, החלה לגלות ניצוצות של כדורגל משובח. גרמניה השתפרה ממשחק למשחק. אחרי הופעתה החלשה במשחק הפתיחה נגד איטליה (1:1), הצליחה לנצח את דנמרק (0:2). שני המשחקים הראשונים עוררו תרעומת במדינה המארחת. פרשנים, מאמנים, כדורגלני־עבר ואנשי־תקשורת מתחו ביקורת חריפה על ה„קייזר", פרנץ בקנבאואר, הבוס של הנבחרת. טענו שההרכב שמציב אינו הטוב ביותר. רבים חשבו שהם חכמים יותר והציעו לו להחליף שחקנים כמו פלר, הרגט וטון. באותה ביקורת היתה לא מעט קנאה בבקנבאואר, אבל כדורגלן־העבר המצויין של גרמניה, „ציפצף" על המבקרים והמשיך לסמוך על השחקנים בהם נתן אימון, ואכן, אחרי המשחק השלישי, נגד ספרד (0:2), כבר השתנה הטון. גרמניה הציגה כדורגל יעיל וטוב, במיוחד במחצית השנייה.

האם תספיק נגד הולנד רמה שגילתה גרמניה עד כה? ברור לי שמול המהירות ההולנדית יצטרכו הגרמנים להגיב בצורה שונה מאשר עד היום. אמנם הגנת־הברזל שלהם תקשה על החלוצים ההולנדים, אולם בהתקפה יצטרכו לגלות יותר יוזמה ותיחכום.

● הולנד: האיפיון של נבחרת זו הוא בברק ובמהירות המשחק. ההולנדים אינם מגלים כדורגל שבלוני. הם רצים מהר להתקפה. יש להם די כדורגלנים המסוגלים להעתיק את המשחק באומנות מההגנה להתקפה. אמנם, רוד חוליט, ה„פנינה" של נבחרת הולנד וכוכבה של מילאן האיטלקית, עדיין לא הוכיח שהוא „מאראדונה מספר 2", אך בערב מוצלח הוא מסוגל לשגע את ההגנה הגרמנית החזקה, ולהכין מצבי הבקעה לחברו מקבוצת מילאן, מארקו ואן־בסטן, עד כה מלך־השערים בטורניר.

הקושי של הולנד עלול להיות בעורף, שכן משחק ההגנה לא יציב תמיד והגרמנים ישתדלו לנצל זאת להבקעת שערים.

מכל מקום, עצם עלייתה של הולנד לחצי־הגמר, העניקה לאליפות אירופה את מימד־הברק, שכן נבחרת זו, להערכתי, היא בעלת המשחק „המרשים" ביותר. בלעדיה היתה נותרת האליפות קודרת.

קצב מול אחריות

● איטליה: הפתעה נעימה. נבחרת צעירה שנטשה את „המשחק המשעמם", שהיה נחלתה של איטליה בשנים האחרונות. נבחרת מתחדשת, שהיתה הטובה בבית א'. היא גברה 0:1 על ספרד ו־0:2 על דנמרק, וגם נגד גרמניה גילתה עדיפות. אלמלא הפסיקה של השופט האנגלי האקט על „צעדים" של שוערה, זאנגה, היתה מנצחת גם את גרמניה. איטליה טוענת שהיא מכינה את נבחרתה למשחקי הגביע העולמי, שייערכו ב־1990 בארצה. אם תתמיד באימון הנבחרת תגיע בעוד שנתיים לשיאה. החילופים רבים שערך מאמנה החדש, ויצ'יני, שינו את פני הנבחרת האיטלקית. שילובם של כדורגלנים צעירים הביא לאיטליה נבחרת תוססת ורבת־עוצמה, ובעיקר מהירה ולוחמת. נעים לחזות במשחק האיטלקי.

● ברית־המועצות: נבחרת שהתכוננה אמנם היטב למשימה האירופית, אבל די איכזבה עד כה, למרות שעלתה לחצי־הגמר. נבחרת ברית־המועצות לא הבליטה את יכולתה ממשחקי־המבחן. היא שמה יותר מדי רגש על משחק ההגנה, הגם שלרשותה חלוצים מצויינים כמו פרוטאסוב ובלאנוב. כשניצחה 0:1 את הולנד יצרה ברוב דקות המשחק בונקר שקשה היה לחדור בעדו, מה גם שבאותו ערב תפס שוערה, דאסייב, יום נפלא. ממש אי־אפשר היה להכניע אותו. במשחק השני, נגד אירלנד, היתה נחותה ובכל זאת סיימה בתיקו 1:1, ואילו במשחקה השלישי ניצחה בריה"מ את אנגליה 1:3, תוך שנהנתה יותר משגיאות של האנגלים מאשר ממבצעים של שחקניה. אמת, ב־15 הדקות הראשונות כבר יכלה בריה"מ להוביל 0:4, תוך ניצול הגנה אנגלית מפוררת, אבל במחצית השנייה נחלצה להגנה על שערה.

ברית־המועצות, המנהלת משחק אחראי ומושמע, תצטרך להשתפר מאוד בחצי־הגמר מחר נגד איטליה. מה שהציגה עד כה לא יספיק לה.

נראה לי שגמר בין הולנד ואיטליה יכול להלהיב יותר מאשר כל גמר אחר.

אליפות אירית לאנגליה

ארבע נבחרות כבר נמצאות בבית באש־ביקורת של כלי־התקשורת. אין זה נעים להיכשל, אם־כי לשלוש נבחרות לא היו סיכויים גם לפני תחילת המשחקים. דיברו הרבה על אנגליה. נבחרת זו למרות שאינה מצליחה באירועים רשמיים בזירה הבין־לאומית זוכה תמיד לאשראי. אולי הפעם... שוכחים לה את עוונותיה.

אם יכולה להיות נבחרת מאוכזבת מבין הארבע הרי שזו דווקא של אירלנד, ששער אחד, נגד הולנד, שמונה דקות לסיום, חיסל את תקוותיה. שאר השלוש — אנגליה, דנמרק וספרד — לא היו ראויות לעלות לחצי־הגמר.

● אנגליה: אכזבה מוחלטת. שלושה הפסדים רצופים, לאירלנד 1:0; להולנד 3:1 ולברית־המועצות 3:1. נבחרת חסרת נשמה, אם־כי למען ההגינות יש לציין גם ללא מזל. במשחק עם אירלנד היו לאנגלים אין־ספור הזדמנויות. נגד הולנד פגעו שני כדורים אנגלים בקורות. אבל בכדורגל אין סנטימנטים. אם גרי ליניקר, מלך־השערים בגביע העולמי במכסיקו, לא מצליח לנצל אף אחת מההזדמנויות הרבות שניתנו לו הרי שרק הוא האשם.

אנגליה תצטרך לעבוד שנים כדי להחזיר לעצמה את התהילה. כולם מציעים לאנגלים להחליף כדורגלנים ולצרף צעירים לוחמים. שוכחים שלאנגליה די שחקנים צעירים בנבחרת, שגילו חולשה מדהימה.

המנהל, בובי רובסון, יסולק, קרוב לוודאי, מהטיפול בנבחרת. כך על כל פנים תובעים כלי התקשורת. קשה להניח שמטאטא חדש יצליח לסלק את כל החולשות של הנבחרת האנגלית, שתדמיתה נפגעה לא רק בגלל היכולת המקצועית אלא גם בגלל בריוני־הכדורגל שלה, השוברים והורסים כל דבר הנמצא בדרכם. אפשר להבין לליבם של הגרמנים, ששמחו לכשלונה של אנגליה, לא מפני שאינם אוהבים את הכדורגלנים האנגליים, אך נמאס להם מתעלולי האוהדים, שהם כיום „סמל הרע" בעולם.

● אירלנד: על־אף שלא הגיעה לחצי־הגמר זכתה נבחרת זו לאהדה, ולא בכדי. נבחרת אירלנד, שכל שחקניה מופיעים בליגות האנגליות והסקוטיות (אף אחד לא באירלנד!), גילתה יכולת טובה. שחקניה, בניצוחו של המאמן, כדורגלן־העבר האנגלי המצויין ג'קי צ'ארלטון, לחמו כהלכה וגם הציגו יכולת מלהיבה לעתים. הם יצגו טוב יותר את האי הבריטי מאשר אנגליה. האירים נשרו במידה רבה בגלל חוסר מזל. לאחר נצחון דרמטי 0:1 על אנגליה, החמיצו נצחון על ברית־המועצות (1:1), וגם ההולנדים נאלצו לעמול קשה כדי לנצחם בשער בדקה ה־82. אירלנד — הופעה בהחלט מכובדת.

דנמרק — מניות בירידה

● ספרד: כבר במשחקי המבחן לקראת פתיחת אליפות אירופה התגלו בנבחרת זו פגמים רציניים. היא לא הצליחה לנצח. את הטורניר פתחה בנצחון על דנמרק (2:3), אבל זה היה הכל. בספרד ישנם כדורגלנים מצטיינים רבים, אך נבחרת זו חסרה את היעילות והחלוצים. מרבים להסתבך בעוד שההגנה אינה יציבה די.

● דנמרק: לרבים היתה סימפטיה לנבחרת זו, שהבריקה במשחקי הגביע העולמי במכסיקו. הפעם גילתה דנמרק חוסר תלכיד מוחלט. כדורגלניה, המשחקים בקבוצות מחוץ לארצה, לא השקיעו די מאמץ.

לעתים התנהלו באדישות בולטת ומשחק ההגנה של הדנים היה גרוע יותר מאשר של האנגלים. אפילו המאמן העלוב של שתי הנבחרות הזהו שלושה משחקים — שלושה הפסדים והפרש שערים של 2־7 לחובה. הרושם הוא שהשחקנים הדנים עשירים מכדי שלובשים את מדי הנבחרת. אותה לחימה של הכדורגלנים הדנים בקבוצות האירופיות. לא נראתה במדי הנבחרת הלאומית. אולי חשבו שאם לא משלמים לא צריך להתאמץ יותר מדי.

שלושה משחקים נותרו לסיום האליפות, אך שלושתם מבטיחים רבות.

ואשק — פלמנגו 2־1

קבוצת הכדורגל ואשקו — דה גמה, ניצחה במשחק גמר ראשון במליאות של ליגת ריו, את פלמנגו 1־2.

פלמנגו הוליכה משער בדקה השמינית על ידי החלוץ בבטו. ואשקו הגיבה על ידי ביסמארק ורומאריו במחצית השניה.

דוד שוייצר חוזה באליפות על מסך הטלוויזיה

אלופת אירופה תיקבע במשחק בריה"מ — איטליה

יצחק וייסהוף

מאמנים רבים מישראל נמצאים ביום במערב־גרמניה וחוזים בחגיגת הכדורגל הגדולה — באליפות אירופה. דוד שוייצר, מאמן הפועל ירושלים, נשאר בארץ, ומכאן עוקב בערגה אחרי המשחקים. שוייצר העדיף להישאר בישראל כדי לטפל בבעיות הקשורות בקבוצתו החדשה, שעלתה מהליגה הארצית ללאומית.

שוייצר מגלה כי האליפות הנוכחית היא הראשונה שהוא מחמיץ אך הצפייה בשידורי הטלוויזיה מישראל ושכנותיה מפצה אותו מעט,

ומצליחה להותיר בו רושם רב מהמשחקים הנערכים בגלזנקירכן, פרנקפורט, קלן, המבורג, הנובר ושטוטגרט.

המאמן הישראלי הוותיק שחווה אלפי שעות של כדורגל כשחקן ומאמן סבור כי משחקי אליפות אירופה הנוכחיים עומדים על רמה נאותה.

— האם הרמה תואמת את ציפיותך?

● שוייצר: עד כה עמדו המשחקים על רמה די נאה. מי שאיכזב אותי היו דווקא כוכבי הקבוצות שכולם חשבו שיהיו משכמם ומעלה.

— יש שמות?

● שוייצר: בוודאי. רוד חוליט, בריאן רובסון, פייר ליטברסקי ועוד. חלק כבר נסעו הביתה. אחרים עוד מסוגלים לגלות את הפוטנציאל שיש להם.

— מי השחקנים שהתעלו?

● שוייצר: בראש וראשונה השוער הסובייטי דאסייב. זהו שוער בעל רמה בלתי־רגילה. כמו־כן התעלו ואן־באסטן מהולנד, רודי פלר מגרמניה וחברו וולטר מאתאוס, שלדעתי הוא כוכב האליפות עד עתה. מתאוס נחשב לכוכב, אך לא מתבייש לרוץ מרחבת 16 לרחבת 16, כאילו הוא שחקן חדש שחייב להוכיח את עצמו למאמן. כמו־כן מצאו חן בעיני בלמי הולנד, ואן־ארלה וקמאן.

— האם יש נבחרת שהיית רוצה לראותה בשלב חצי־הגמר והיא הגיעה לשם?

● שוייצר: ארבע הנבחרות הטובות ביותר באליפות הגיעו לשלב חצי־הגמר. לא מגיע לאף נבחרת אחרת, לבד מהארבע, להיות בשלב זה.

— כולם מדברים על הנפילה של אנגליה?

● שוייצר: בכדורגל אין חידושים. אנגליה נפלה בגלל שמרנותה. בובי רובסון מתעקש לשחק ללא בלם אחורי ומשלם את המחיר. כיום, בכדורגל המודרני, שחקנים צריכים כושר ל־90 דקות ומרכז שדה טוב, שני בלמים ושוער. לקבוצה שיש נתונים אלו היא מועמדת להצלחה. לכל ארבע הנבחרות שהגיעו לחצי־הגמר יש נתונים אלה.

— האם נבחרת מסויימת הפתיעה אותך?

● שוייצר: לא. כל נבחרת עשתה את שצפיתי ממנה. על אנגליה לא הימרתי מלכתחילה ולעומת זאת ידעתי כי הסובייטים יתנו את הטון.

— מה יש לך לומר על נבחרת ברית־המועצות?

שוייצר: הפתיחה שלה לא היתה טובה, אך ככל שהמשחקים התקדמו השחקנים שם קיבלו בטחון. לנבחרת יש שחקנים מהירים, ובהתקפה מתפרצת משתתפים 4—5 שחקנים, עובדה שגורמת להגנת היריב לאבד את הצפון. המהירות של הסובייטים ומספר התוקפים מוציאים כל הגנה משיווי־משקל, ולכן היא מועמדת לתואר.

— אתה מהמר על בריה"מ באלופת אירופה?

● שוייצר: האלופה תצא מהמיפגש ברית־המועצות — איטליה. משחק זה יוכרע רק בתום 120 דקות, ואולי גם בבעיטות־11. הנבחרת שתנצח במאבק זה תהיה אלופת אירופה.

— כיצד אתה מסביר את העובדה שכמעט בכל משחק האיצטדיונים „מפוצצים" מקהל?

● שוייצר: האליפות במערב־גרמניה לא ארוכה ולא מתישה. משתתפות בה שמונה נבחרות מעלית המדינות ביבשת. הגרמנים ידעו כי כל משחק הוא מושך קהל. הקהל מבין עניין ולכן הוא ממלא את האיצטדיונים. הצופים באים כי המשחקים מעניינים. אין בלופים בעניין זה.

צרפת שולטת בשיוטים

יואב אביב

ביום השני של אליפות העולם בגלשני מפרש הנערכת בחוף בת־גלים בחיפה הצליח אלוף אירופה ואחד הפייבוריטים לזכיה באליפות דיאן קלבר לתפוס את המקום הראשון בגלישה שנערכה אתמול.

אתמול בבוקר דעכה הרוח במפרץ חיפה ובאיזור האליפות היה חשש מביטול השיוטים, ואולם לקראת שעות הצהרים הקלה לנשב רוח קלה והמארגנים החליטו לקיים את השיוט כמתוכנן.

הגולשים שיצאו לתחרות הופתעו לאחר שבמהלך התחרות החליטו השופטים לקצר את המסלול ולהעמידו על שש צלעות במקום תשע. זאת, מאחר שזמן השיוט התארך והיה חשש לפסילתו הכללית.

במקום השני בשיוט אתמול סיים אריק כלו מצרפת ואת המקום השלישי תפס ג'ורג' ריבלו מבראזיל.

מאמן הנבחרת הצרפתית, סרג' ולנטין הביע אתמול שביעות רצון מיכולתם של השייטים הצרפתים שלושה מהם מדורגים במקומות הראשונים במסגרת האליפות של השייטים הקלים עד 70 ק"ג. (שייטים אלה ישתתפו בסיאול). הוא אמר לכתבנו כי דעיכת הרוח נתנה אפשרות לשייטים מכל הסוגים להוכיח את יכולתם בתנאים שונים.

בסיום היום השני לתחרויות מוביל הרב פגלי בסך־הכל הכללי. במקום השני נמצא דיאן קלבר ובמקום השלישי מישל קנטה, שלושתם מצרפת.

גם בין הנשים ניצחה אתמול צרפתיה — ססיל קוטפי — ואולם בסך־הכל הכללי מובילה את הדירוג השווייצרית פסקל ז'ידינו.

יצויין כי גם בשיוט הכבדים מעל 70 ק"ג (לא משתתפים בסיאול) מוביל את הדירוג הכללי הצרפתי קלוד מוז'ל.

אמש היו השייטים חופשיים לבלות בחיפה ואילו הערב מתוכנן להם ערב ים־תיכוני במועדון התוף הדרומי בחיפה בו תרקד בפניהם רקדנית הבטן בארי סיון.

הוועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני־ברק

הודעה

עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

שיקום שכונות הגישו בקשה לוועדה זאת בתכנית מס' 20337, לבנות קומה רביעית מעל 3 קומות קיימות ברח' יונ־חן 5, גוש 6136, חלקה 214 בהקלות הבאות: 1) קומה ד' נוספת מעל 3 קומות קיימות. 2) 4 אחוזים בנין שמור תואי דיור והעברת אחוזים מקומה לקומה עד 4%.
וזה שלא בהתאם לתכנית בנין ערים 105 כ' החלה במקום.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הוועדה המקומית בעירית בני־ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לוועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

משה אירנשטיין
יו"ר הוועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני־ברק

עירית פתח־תקוה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6325, חלקה 46, ברח' המגינים מס' 3.
לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור א', בו מותר להקים בניין דיור בן 2 קומות, 60% בניה, מרווח צדדי 4 מ' ומרווח אחורי 6 מ'.
בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בניין דיור בן 2 קומות ועליה על הגג, 49.25%, בניה מרווח צדדי 3.6 מ' ומרווח אחורי 5.4 מ'.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, פ"ת

הועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה

הודעה לפי סעיף 148 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 (להלן החוק)

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 7651 חלקה 272 מגרש 2001 מבוקשת הקלה 6% משטח המגרש דהיינו 56% במקום 50% המותרים והקלה 10% בקווי בניין צדדיים דהיינו 2.70 במקום 3.0 מ' המותרים לפי תכנית רע/1/1118/ג'.
כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים פתוחים לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. ולפוביץ, יו"ר הועדה לתכנון ובניה

הודעה

על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלת בניה בגוש 6714 חלקה 419 ברח' ברק.
לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור א' מיוחד בו מותר להקים בנין דיור בן 2 קומות 50% בניה, מרווח צדדי 4 מ'.
בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בניין דיור בן 2 קומות 50.08% בניה ומרווח צדדי 3.60 מ'.
כל מי, שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

תן טרמפ לחייל

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 25 בגוש 8262 רח' ז'בוטינסקי מס' 16 בחריגות: עד 16% בניה וזה ההקלות המאושרות: 74 ס"מ מקוי בניין צדדיים ו־2.30 מ' מקוי בניין בקירות אטומים.
את התכס"ם 201/88 ות.ב. 11075 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי,
יו"ר הועדה המקומית

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק אזרחי 649/88

הודעה בדבר הגשת בקשה לבית המשפט לפירוק חברה

בעניין: פקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג—1983.
ובעניין: פירוק חברת גומגל (גלגלים ומוצרי גומי) בע"מ.
המבקשים: עובדי גומגל (גלגלים ומוצרי גומי) בע"מ, ע"י ב"כ עו"ד יורם רוט ו/או שי סגל, שדרות רוטשילד 8, תל־אביב 66881.
נמסרת בזה הודעה, כי ביום 31.3.88, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב בקשה לפרק את החברה הנ"ל, וכי בקשה זו תשמע בבית המשפט המחוזי בתל־אביב ביום 7.9.88, בשעה 08.30.
כל נושה או משתתף של החברה שברצונו לתמוך במתן צו הפירוק או להתנגד לו, רשאי להופיע בשעת הדיון, בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו, לאחר שימסור למבקש הודעה על רצונו זה.
את ההודעה יש למסור למבקש או לשלחה בדואר באופן שתגיע לידי המבקש לפי המען תל־אביב. שדרות רוטשילד 8, 66881, לא יאוחר משעה 10.00 ביום 5.9.88.
לנושה או למשתתף שיבקש זאת, ימסור המבקש, תמורת תשלום, העתק מהבקשה לפירוק.

יורם רוט, עו"ד
ב"כ המבקשים

עירית פתח־תקוה

מנהל ההנדסה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה בקשה לאישור שימוש חורג בגוש 6194, חלקה 46, ברחוב מיכאלס מס' 3.
לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים.
הבקשה היא לאישור שימוש חורג למגרש לחניית רכב של משרד השכרה לתקופה של שלוש שנים.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, פ"ת

ועדת משנה לתכנון ולבניה עירית באר־שבע

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדת המשנה לתכנון ובניה באר־שבע בקשה למתן הקלה באחוזי בניה מתכנית מפורטת.
מהות הבקשה: הקלה באחוזי בניה מהמותרים לפי התכנית הנ"ל, בחלקה 17, בגוש 38003, כתובת: מורדי הגיטאות 104.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הוועדה המקומית בימים ובשעות שהמשרד פתוח לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע מענין ההקלה, רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתון.

א. פיינגלום — יו"ר ועדת המשנה לתכנון ובניין עיר באר־שבע

טלוויזיה

(כו) כתוביות מיוחדות לקויי שמיעה. 08.00 עד כאן, הרשות קול ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.15 חשבון פשוט ר', שברים שקולים (כ). 08.40 ראשית הקריאה, בלי מורה: שורוק ג. 09.00 אנגלית ח'. 09.20 חשבון, ריצופים ומניות ותרגום לערבית. 10.10 אנגלית ז'. 10.30 רחוב סומסום. 11.15 חשבון ה', בין המספרים הרציונאליים. 11.30 ארץ מולדת, בין תורכיה לבריטניה (כ). 12.00 גיאוגרפיה כללית (ו', ט') מדינות המישורים: בשר ותבואה. 14.00 עד כאן, הרשות קול ישראל. 14.05 סרט קולנוע: "רעם והתופים". ג'וני מקקי יוצא בשליחות הנשיא גרנט כדי לספר בין המתיישבים במערב ארה"ב לבין האינדיאנים בני שבט מורוק. 15.55 פרפר נחמד. 16.20 ערי הזהב הנסתרות. 17.00 ערב חדש, מנחה: רפי רשף. 17.30 זנב לחדשות. 18.00 המרובעים, הפרק האחרון: העיסקה. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 תעשייה, 40 שנה. הסרט מנסה לחשוף פתח אל מאחורי הקלעים של התעשייה, בעזרת כמה דמויות מרכזיות בתעשייה הישראלית (ערבית). 19.30 חדשות. 20.00 כותרות מבט. 20.02 1. יותר מדי". סדרת שעשועונים, מנחה: חנן גולדבלט. 20.30 מבט לחדשות. 21.05 אליפות אירופה לאומות בכדורגל: משחק חצי הגמר. (המשחק הראשון) שידור ישיר מהמבורג. 23.05 הבלש המומר. 00.15 ספוטו של מקום: מבט אל אופות, חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.33 הרפתקאות הדבורה מאיה. 19.00 סרט תיעודי, כנרי מפרץ ג'יימס. 19.30 מפגשים עם החוש השישי. 20.00 60־70־80 להיטי זהב, ריאן ווריק הזמנה. 20.50 סרטים צרפתיים. 21.00 גלויות מפאריס. 21.30 ויניוק שבועי, תכנית ספורט. 21.45 עולם המדע: 1. על התקנת מיכשור חדיש לקידוחי נפט, בקליפורניה; 2. על טכניקת נשימה חדשה של ספורטאים; 3. על חידושים ברפואה.

רדיו

קול המוסיקה

(ת) תקליטור (קומפקטדיסק). 06.02 "צלילי בוקר". 07.09 "בהאזנה נינוחה". 09.00 "קונצרט בקר". 11.57 "פינת השיר" שירי אהבה יהודיים ממארוקו. 12.00 "מן הפרטיטורה" פליסיית פסנתר במי מינור. — שבע רומנסות לסופרן, כנור, צ'לו ופסנתר. 13.05 "בהאזנה נינוחה" באך: פרטיטה מס' 4 לצ'מבלו (ת) היידן: סימפוניה מס' 6, "הבקר" (ת) מוצרט: קונצ'רטו כרן מזור לאבוב ולתזמורת (ת) דבוז'ק: סימפוניה מס' 5 (ת). 15.00 "מוסיקה צעירה". 16.00 "מאולמי הקונצרטים בעולם". 17.30 "קולות". 18.00 "מטרף התקליטיה". 19.00 "פניני אופרה". 20.03 "אינטרלוד". 20.27 "פינת השיר". 20.30 קונצרט התזמורת הסימפונית ירושלים רשה"ש קדור ח'. בהפסקה: אנתולוגיה קטנה לשירה. 23.00 "לחוור "צידות" המוגנות של הנרמית השירים של נורלטון.

רשת א'

07.30 "רדיוירל". 08.05 "חוגה" עם בני הנדל. 09.05 "טלרדיו" שירות נירע למאזינים. 10.05 "פניני בוקר" מגיש: גדעון הוד. 11.05 "ירוק ירוק" שירים עבריים. 12.05 "מעורב ים־תיכוני". 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.06 "בראש צעיר" מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 "האוניברסיטה הפתוחה" "בדחכא" ערבית מדוברת. מורה: ד"ר אבוחי שבטיאל. (שעור 4). 16.05 "מועדון שעון הזהב" מעולמו של האדם המבוגר. 17.10 "צבעי הקשת". "שירים ממזרח אירופה". 18.06 "נינחת ערב". 19.05 סיכום המשנה היומית. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 "כבינו יחד וכל אחד לחוד". עורך ומנחה: יובב כץ: "ניכואים שניים" בצוות: הפסיכולוגית ד"ר חבינה אייל העובדת הסוציאלית כרה איזנר.

רשת ב'

07.00 "חשובר הזה". 08.05 "עוסים ענייו". 09.05 "ביקור בית" עם רבקה מיכאלי. 10.05 "הכנת הנשמע" כתינה באנגלית. 10.10 כל צבעי הרשת עם יואב גנאי. 12.05 "אלף־אלף" "בית" עם חיים קינן. 13.05 "בחצי היום" חדשות ומוזיקה. 14.00 "לראות או לא לראות" יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 "בת צחוק" הווי והומור. 15.05 "מדרום לסטכנין" עם יהודים ועל יהודים בדרום־אפריקה. "להיות או לא להיות" התבוללות ומקבר והות. 16.05 "יומן כלכלה". 17.05 "רגעי כסף". 17.55 "קראוני ספר" קודאים כמליצים. 18.06 "אצבע על הדופק" כבועתו בעניני בריאות ורפואה. 18.45 היום בספורט. 19.00 "היום הזה". 19.35 שירים עבריים. 20.05 פרקי חזנות "בבקש.תר". 22.05 "שוכסות" עם רני אלרד. 00.15 "להאזח בחלום" שירים לסיומו של יום.

גל"צ

06.05 אוניברסיטה משודרת מבוא לתולדות המתמטיקה (חלק ב') לייבניץ והקלקולוס. מרצה: פרופ' שבתאי אונגורו. 06.30 עד החדשות הראשונות. 07.07 שבע אפס שבע עם איתן ליפשיץ. 08.05 בוקר טוב ישראל. 09.05 "ארלה בוקר" עם אלי ישראלי. 11.05 "נכון לעכשיו" עם רפי רשף. 13.05 "שליפה מהמותן" עם לאה עוז. 14.05 "אני מנגן" המוסיקה והארועים הנפלאים של קיץ 88. 15.05 "סייסטה" עם דורי בן־זאב. 16.05 ארבע אחרי הצהריים. 16.04 "באוזן מילולי" — פינתו של אבשלום קור. 17.00 "ערב טוב ישראל". 18.05 "שעה קלה על כלכלה". 18.45 "חמש עשרה קטנות". 00.05 ציפורי לילה עם אביהו מדינה. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1

19.05 "ספרא וסייפא" ירחון לעינייני ספרות צבאית. וש"ח. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 "כוכב הערב": מאיר בנאי. 20.05 פינה תמה לליב"י. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת מבוא לתולדות המתמטיקה (חלק ב') לייבניץ והקלקולוס. מרצה פרופ' שבתאי אונגורו. 22.05 "על הרכש ועל הכיפאק". 23.05 "עשרים וארבע היום שהיה". 23.55 "שיחת חצות" עם המשורר עזרא מורד.

שידורי צה"ל 2

19.05 "הרדיו הישן": עם דני קרמל. 20.05 "צ'ה" עם אבהי גלעד. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 "הפסקת עשר" עם מיכל ניב. 23.05 "קול הג'אז הזה" עם דני קרמל.

רשת ג'

06.04 "בחורה לאושר" להיטים וותיקים. 07.07 "שיר בבוקר בבוקר". 09.05 "גימלים" עם מיכל שמואלי. 10.05 "דברים טובים". 11.05 "שבעים מי יודעו". 12.05 "אהבה יומיומית". 13.05 "רק כימי חול" עם מנחם פרי. 14.05 "לי ולך" שיר וברכה. 15.05 "חדש, חדיש ומחודש". 16.05 "הצגה יומית" עם יקיר אביב. 18.00 "מקום בצמרת" שידור חי מתערוכת ה־40. 19.00 א"ז — חדשות. 21.05 "ארום עתיק" עם דן עומרי. 23.05 "פניני ג'אז" עם לאה ליאור.

קולנוע

תל־אביב

4.30, 7.15, 9.30
אסתר: אשליה גורלית 5, 7.15, 9.40
אורלי: מוכת ירח 7.15, 9.30
בן־יהודה: לילה כסחרר 4.30, 7.00, 9.30
בית ציוני אמריקה: גברת מס הכנסה 7.15, 9.10
גת: ג'יטל ג'וים 6.00, 9.00
גורדון: יופיו של החטא 7.00, 9.10
דיקלו: משודרים חדשות 5, 7.00, 9.10
דרייב אין: תקועים בדרך 7.45
סקס 12.00
הוד: קיץ 1987 5, 7.15, 9.10
לימור חדש: סמטאות הפשע 4.30, 7.15, 9.30
טיילת 1: ערות במבחן 7.25, 9.40
טיילת 2: שם המשחק 7.20, 9.40
טיילת 3: (סגור)
סאר: חולת אהבה 4, 7.10, 9.30
סאוריס: ליירי איב 7.15, 9.10
רב־חן:
חן 1: וול סטריט 5, 7.10, 9.50
חן 2: פעמיים אשתי 5, 7.25, 9.45
חן 3: הקיסר האחרון 6.40, 9.45
חן 4: שלושה גברים ותינוקת 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: מחפשים את אוורי 11, 2, 5, 7.10, 9.40
שחף: זרוק אותה מהרכבת 4.10, 7.00, 9.30
תלאביב: מציצים בחוף 5, 7.15, 9.30
תכלת: שנת ההתבגרות שלי 6.10, 9.35
לב:
לב 1: חופשה בכפר 2, 5, 7, 10.00
לב 2: החבר של החברה שלי 2, 4.10, 7.15, 9.50
לב 3: אהבנו כל כך 2, 5, 8, 10.00
לב 4: שלושה סיפורים 7.50, 10.00
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות 9.30, 7.00

רמת־גן

אואזיס: שלושה גברים ותינוקת 4, 6.40, 9.30
לילי: שם המשחק 7.15, 9.30
רב־גן:
גן 1: ביטל ג'וים 5, 7.20, 9.40
גן 2: פעמיים אשתי 9, 6
גן 3: מחפשים את אוורי 5, 7.30, 9.40
גן 4: החשור 6.15, 9.15

ירושלים

אדיסון: ללא מיסתור 9.30
אורנע: ביטל ג'וים 9.15
רון: משדרים חדשות 9.00
בית אגרון:
דיקור מושחת 18.15
בית החיות 20.00
עכבר הכאורים 22.00
פריץ החתול 24.00
כפיר: אהבנו כל כך 4.30, 7.15, 9.15
אורגיל: שלושה גברים ותינוקת 8.30
כיטשל: שם המשחק 9.15
סמדר: סיפור בויג וג 9.15
הבירה: סגור להגל כיפורים
עדן: מציצים בחוף 9.00
תיאטרון ירושלים: מוריס 9.30

חיפה

אורה: להב משונו 7.00, 9.15
חן: התפוז המכני 4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: סערת רגשות 4.10, 7.00, 9.15
עצמון 2: מוכת ירח 4.10, 7.00, 9.15
עצמון 3: תשוקה באפריקה 6.00, 9.15

רון: קיץ 1987 4, 6.30, 9.00
רב־אור:
רב־אור 1: 3 גברים ותינוקת 6.45, 9.15
רב־אור 2: חיזור גורלי 6.30, 9.15
רב־אור 3: תקועים בדרך 6.30, 9.15
אורלי: חופשה בכפר 7.00, 9.15
קרן אור המחודש: בשם העם 4.30, 7.00, 9.15
מאר: ביטל ג'וים 5.00, 7.30, 9.30

נתניה

שרון: יופיו של חטא 5, 7, 9.15

חולון

סבוי: הקיסר האחרון 5, 7.15, 9.30
מגדל: 3 גברים ותינוקת 7.00, 9.00
ארמון: חולת אהבה 5, 7.30, 9.30

בתים

עצמאות: נשואה לשניים 5, 7.15, 9.10

הרצליה

היכלו (סגור)

פתח־תקוה

היכל 1: חשור 7.00, 9.15
היכל 2: שם המשחק 6.15, 9.10
היכל 3: מוכת ירח 6.15, 9.10

עפולה

מוסתרון: ערות במבחן 9.00

ראשון־לציון

רון 1: בראדוק—3 6.00, 9.40
רון 2: נשואה לשניים 7.15, 9.30

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ג', 21.6
סאלח שבתי: 20.30
הדיבוק: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג' 21.6 בשעה 16.30
המדרשה למחשבה סוציאליסטית —
"האסכולה של פרנקפורט והמארכסיזם"
שיחה עם ד"ר מ. מירן
בשעה 21.00
איש נקודה אשה
בימוי: נאווה צוקרמן

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בתים — גני בתים — הנביאים 3
חולון — אהרון — הופיין 52
ירושלים — קופ"ח — כרפאת רוממה, המ"ג 28
נתניה — מקסים — סולומון 2
פתח־תקוה — קופ"ח — חיים עוזר
רמת־גן — סינצי — חיבת ציון 43
תל־אביב — הקריה — אבן גבירול 19; קופ"ח — בן יהודה 26
חיפה — נורדוי — נורדוי 11
רעננה־כ"ס — מ. דיקסטור — ששת הימים, כ"ס

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ה', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק - ילדים, כירורגיה, אורטופדיה עיניים
בקור חולים - פנימית, נשים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' ב' 08.00-20.00, בימי ו': 08.00-15.00. טלפונים: 03-433500, 03-433500.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנער - קו לנוער במצוקה
ירושלים - 02-243558
ת"א - 03-226027 (24 שעות)
חיפה - 04-229488 (11.00-20.00)
גליל מערבי - 04-923222
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ד' - טל. 222752.
"קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03-521680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד "הקהל" לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות וחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמן 26, קומה ג', טל' 525566. פתוחה מדי יום בימים, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א'. טל: 03-285822, 294869.

מרכז סיוע לנפגעות אונס
לדרום האיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03-3461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113.
ער"ן חיפה — טל' 04-672222.
ער"ן כרמיאל וגליל מערבי — 04-988410.
ער"ן נתניה — טל' 053-335516.
ער"ן כפר־סבא — 052-913999.
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111.

סילוק מטורדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 7781111. רמלה — 101. טל' 08-221022. עפולה — טלפון 065-93354. טבריה — 101, טלפון 04-931401. נהריה — טל' 04-923133. באר־שבע — טל' 5511111. ים — טל' 057-74767. שחל בגוש דן טל' 03-330648.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'—ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים:
א'־ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.38, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

האגודה לזכויות האזרח: מה קרה לחקירת הריגתם של 20 פלשתינים

שנהרגו לא על ידי כוחות הביטחון — והחקירה נסחבת בעצלתיים ● השופט אגרנט יחליף את השופט כהן בראשות האגודה ● עלייה ניכרת בפגיעה בזכויות האדם בארץ ובשטחים בשנה האחרונה

עתי"ם

ריבוי הפגיעות בזכויות האדם משתקף בפעילותה של האגודה לזכויות האזרח בישראל, אשר גדלה בשנה האחרונה במידה ניכרת.

יו"ר הנהלת האגודה, השופט עלי נתן, וחבריה, הציגו אתמול במסיבת עיתונאים בירושלים את הדו"ח השנתי על פעולותיה ב־1987/88. נמסר, כי השופט העליון שמעון אגרנט הסכים לכהן כנשיא האגודה, לאחר שהנשיא הקודם, השופט העליון חיים כהן, פרש מכהונה זו מטעמי בריאות.

"אין הדעת סובלת", אמר השופט נתן "כפילות מערכת עונשים וחקירות — לגבי יהודים מזה וערבים מזה". הוא ציין שכ־20 מקרי מוות של ערבים בזמן האחרון, אשר לא נורו בידי כוחות הביטחון, נשארו תלויים ועומדים בשלהי חקירה הנסחבת בעצלתיים. מקרים אלו טרם פוענחו, ואיש לא נתן עליהם את הדין.

ראשי האגוד הצביעו במורת רוח גם על שיטת הטרטורים שהונהגה לאחרונה כדי לאלץ ערבים להחליף תעודות זהות, ולהתרוצץ הלוך ושוב בין גופים ומשרדים שונים שאין להם כל קשר עם נתינת תעודות זהות.

השופט אגרנט

בדו"ח נמסר, כי עוד לפני פרוץ ההתקוממות בשטחים נפגשו נציגי האגודה עם אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, והצביעו על שורה של פגיעות בזכויות האדם בעת ביצוע מדיניות הביטחון של צה"ל שם. דובר על פיצוץ בתים ואטימתם, מעצרים מינהליים, שימוש באש בפיזור הפגנות וסגירת חנויות לתקופה ממושכת.

מיד לאחר פרוץ ההתקוממות ביקרו נציגי האגודה ברצועת עזה והתוודעו למעשים חריגים בממדים נרחבים שנעשו במסגרת הצעדים של שלטונות הביטחון. הם נפגשו עם יו"ר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אבא אבן, אשר הבטיח להביא את העניינים שהועלו ע"י נציגי האגודה, בפני הוועדה.

כמו כן נפגשו חברי הנהלת האגודה עם הפרקליט הצבאי הראשי, ומחו על אלימות פזיזות בלתי חוקית בעת דיכוי מהומות בשטחים. צויין, כי בנושא זה קיים גם מגע עם היועץ המשפטי לממשלה. שורה של פעולות שונות נקטה האגודה נגד שיטת המעצרים המינהליים, שאותה היא שוללת בעיקרון.

נושאים אחרים הכלולים בדו"ח נוגעים לתלונות על אלימות המשטרה כלפי אזרחים, וכן בעיית "המשטרה החוקרת את עצמה".

בתחום החיים האזרחיים נמסר על פעילות נרחבת בשאלות הצעת "חוק יסוד זכויות האדם", והצעות לחוקי שמירת חופש האמונה חופש התנועה וזכויות נשים — שוויון ההזדמנויות בעבודה. מקום נרחב הוקדש גם לטיפול בתלונות על הטרדה מינית בעבודה, ושאלת מינוי נשים למועצות דתיות.

החל החופש הגדול בתיכונים רק השמיניסטים עדיין דוגרים

שעי"ה

כ־300 אלף תלמידי חטיבות הביניים והחטיבות העליונות סיימו אתמול בצהריים את שנת הלימודים תשמ"ח.

תלמידי כתות י"ב, הניגשים לבחינות הבגרות, עדיין לא יוצאים לחופש הגדול. הם יסיימו את הבחינות ב־8 ביולי. כ־700 אלף ילדי גני הילדים ובתי הספר היסודיים יסיימו את שנת הלימודים ביום חמישי הבא, 30 ביוני.

תלמידי התיכון שיסיימו את לימודיהם בשנת הלימודים הבאה (תשמ"ט) יהיו האחרונים שיגשו לבחינות הבגרות במתכונת הנוכחית. החל משנת הלימודים תש"נ יפעיל משרד החינוך את המתכונת החדשה של הבחינות.

מדיווחים שהגיעו למשרד החינוך נתברר, כי למרות המתח הביטחוני לא פחת מספר התלמידים שיצאו לטיולים ולמסעות. כ־120 אלף תלמידי תיכון קיימו השנה מסעות שלושה עד ארבעה ימים במסגרת של"ח (שדה, לאום, חברה). כעשרת אלפים עלו לרגל לירושלים ביום איחוד העיר, וכ־15 אלף השתתפו בפעולות המכונים לחינוך יהודי ציוני.

מפגינים דרשו להרחיק את שגרירות ישראל מניקוסיה

רויטר

ניקוסיה. — מפגינים חסמו אתמול גשר על כביש ראשי במרכז ניקוסיה, בדרישה להרחיק משם את השגרירות הישראלית, לאחר שנכשל ניסיון להפעיל מכונית תופת ליד השגרירות.

המפגינים טענו, כי הם חוששים מפני מעשי טרור נוספים. באירוע נהרגו שלושה אנשים ואנשים נוספים נפצעו כאשר המכונית התפוצצה על הגשר. 60 המפגינים נשאו כרזות וחסמו את מעבר כלי הרכב בכביש. הם אמרו כי מצלמות הסיקור של השגרירות פוגעות בצנעת הפרט שלהם וכי אנשי ביטחון ישראלים נכנסים לחצרות בלילה.

דובר השגרירות הישראלי אמר, כי השגריר, אהרון לופו נפגש עם ועד התושבים פעמים מספר. הוא אמר, כי העניין בידי ממשלת קפריסין.

בבית המשפט המחוזי בבאר־שבע

הזמנות בדבר צווי ירושות, צווי קיום צוואות ומינוי מנהל עזבון

להווי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בתיקים המפורטים מטה, בקשות ליתן צווים המכריזים על צווי ירושה ו/או לקיום צוואות ו/או למינוי מנהל עזבון.
כל אדם המתנגד לאחת הבקשות כמפורט מטה, יגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, כתב התנגדות לאישור הבקשה, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

תיק מס'	מהות הבקשה	שם המנוח/ה	שם המבקש/ת
232/88	צו ירושה	ווג בלה	ווג אילונה ינטה
233/88	"	חסון פרוספר	קדוש סלויה
234/88	"	כהן מרים חטון	כהן שלמה
235/88	"	אורליאן ירוחם	אורליאן יהודית
236/88	"	בר־יוסף יצחק	בר־יוסף אסתר
239/88	"	בויום אסתר	בויום מאיר
241/88	"	זארה באשי	רותי יפת
242/88	"	זארה זינה	רותי יפת
244/88	"	אסתר פרל נוימן	בנימין פרל
245/88	"	וינגלר צבי ארמון	וינקלר אלווירא
246/88	"	סופינרו טוני	סופינרו וונה
248/88	"	דוד כהן	רחל כהן
247/88	"	זנו רחל	זנו סימון
249/88	"	זהר מרדכי	זהר רניס
250/88	"	איצקוביץ פייגה	צור יצחק
252/88	"	נוחם איליצי אפרים	נחום יוסף
253/88	"	כהן ששון שרה	כהן ששון יצחק
256/88	"	נארימאני חנניה	נחמני שלום
259/88	"	גרובשטיין משה	גרובשטיין בנימין
260/88	"	רות סויסה	יוסף סויסה
266/88	"	זלאל עבדול לטיף סלימן	שרט בן עובדיה ארמס
267/88	"	ברסטצקי מאטבי	אדולף ברסטצקי
270/88	"	ע' גולדשטיין דוורדיו	גולדשטיין נפרטי
272/88	"	פייגנבלט פרלה	פורר עינת
271/88	"	רפאל רביבו	חביבה רביבו
276/88	"	קרולין יוסף	קרולין אורלי
278/88	"	קצמן סימה	צוקרמן לואיזה
279/88	"	לוין רבקה	לאה מיכאלי
280/88	"	כהן סולומון	סוליקה כהן
282/88	"	רוכנברג רחל	ינור זיוה
285/88	"	סגור טהר	חנה אלאל
286/88	"	איטה קרגוף	אסתר חיימוב
287/88	"	טרוקאלשוולי סימן טוב	בן צבי מיכאל
289/88	"	שיש שמשון	שיש מזל
291/88	"	בטי מויסה	מינה לשסקו
240/88	קיום צוואה	סמונה גוולי	אלגאלי שרה
243/88	"	אברהם מזרחי	שלום מזרחי
251/88	"	אורזיקה מנדל	שמיר גדליהו
254/88	"	פריר מרוסקה	גרונשטיין חנה
255/88	"	סאלמה אבו ג'רבוע	עלי איברהים אבו ג'רבוע
257/88	"	צבי ון דר הורן	יוכבד ון דר הורן
258/88	"	ד"ר אלי פרידמן	ארנסט פרידמן
261/88	"	לוי עישה	אילון שלום
262/88	"	שרפר ואייקו	דבורה זינגר
263/88	"	שרפר צרל	דבורה זינגר
264/88	"	חוה ארציאשוולי	יצחק ארציאשוולי
273/88	"	סבה חיים	שרה קלרה
277/88	"	פולצ'ק אליהו	פולצ'ק יואל חיים
281/88	"	מרקפלד אברהם	מרקפלד חיה
283/88	"	חזן שרה חנה	וולקוביץ רחל
284/88	"	סברי יוסף	דינט יוסף
288/88	"	עזרא פרחת	שוקרי גוליט
290/88	"	ליאופלד שינבולץ	דן סלומון שניר

רשם, בית המשפט המחוזי

סקר: הצבעת הנשים אינה מושפעת מיצוג נשי במפלגה

לובי מנדל

75 אחוז מהנשים בישראל אינן מושפעות בהחלטתן למי יצביעו בבחירות מרמת הייצוג הנשי במפלגה. עם זאת, כ־60 אחוז מהנשים סבורות, שאין יצוג מספיק לנשים במפלגות. לדעת כ־43 אחוז נובע הדבר מחוסר התעניינותן או רצונן של הנשים לקחת חלק בחיים הפוליטיים.

נתונים אלה מסקר שערך מכון "סקרים" נמסרו אתמול ע"י ד"ר מאשה לובלסקי, מזכ"ל נעמ"ת, בכנס בינלאומי על "האשה במעגל הפרטי ובמעגל העבודה" שנפתח באוניברסיטת חיפה. הסקר נערך בתחילת החודש, והקיף 516 נשים.

עוד עולה מהסקר שכ־69 אחוז מהנשים מצביעות כמו בעליהן, ו־31 אחוז באופן שונה מהבעל. 82 אחוז מהנשים מצביעות לליכוד כמו בעליהן, למפלגות הדתיות — כ־80 אחוז ולמפלגות הקטנות 17 אחוז. מכאן, שנשים בעלות נטיות ימניות נוטות יותר להצביע כמו הבעל, ונשים המצביעות למפלגות הקטנות נוטות יותר להצביע אחרת משהצביע הבעל.

"חוסר העניין שמגלה חלק ניכר מהנשים בישראל בייצוג הנשי הינו הסיבה הבסיסית לייצוג המועט של הנשים במפלגות. קשה לבוא בטענות לגברים שאינם עושים מספיק בעניין זה, כאשר הנשים עצמן אינן מחשיבות את הנושא ונרתעות מלהיאבק עליו", ציינה מזכ"ל נעמ"ת.

משלחת יהודית מאורוגוואי לבריה"מ, בהזמנת שוורנדזה

דני בירן

משלחת של ראשי הקהילה היהודית באורוגוואי עומדת להמריא היום לברית־המועצות כאורחת משרד התיירות הסובייטי.

בין חברי המשלחת גם יושב ראש הפדרציה הציונית באורוגוואי, צבי מירקוס שהוא ציר במושב הוועד הפועל הציוני המתכנס בירושלים.

מירקוס סיפר, כי המשלחת תשהה בבריה"מ כשבועיים, וישתתפו בה גם ראש ועד הקהילות היהודיות באורוגוואי, פדרו סקולסקי, וראש הוועד למען יהודי בריה"מ, ליאופולדו גולדנברג.

ההזמנה למשלחת נמסרה על־ידי שר החוץ הרוסי, אדוארד שוורנדזה, בעת הפגנת מחאה שקיים הוועד למען יהודי בריה"מ מול שגרירות בריה"מ באורוגוואי. המשלחת תיפגש עם יהודים החיים במוסקווה, לנינגרד, אודסה וקייב, ותקיים גם פגישות עם בכירים בממשל הסובייטי ועם ראש ה"אוביר", קוזנייצוב.

הספריה הלאומית בי"ם רכשה יודאיקה מאמריקה

יצחק שור

בית הספרים הלאומי שבאוניברסיטה העברית בירושלים רכש לאחרונה 200 ספרים עבריים נדירים, מימי ראשי ההתיישבות היהודית בצפון אמריקה.

בין הפריטים רכש בית הספרים ספר הדקדוק ראשון, שנדפס בצפון אמריקה, לפני כ־250 שנה, סידור שנדפס לפני 150 שנה והגדה מאותם ימים.

בסופה של המאה ה־18 הגיע מספר היהודים בצפון אמריקה לכ־3000 בלבד. רוב הספרים נדפסו בבוסטון ובניו־יורק. התחומים הנכללים באוסף הם תפילה, הלכות ודרשות, אפולוגטיקה, ספרות יפה, ספרי דקדוק ומילונים של עברית וארמית ועוד.

400 בקבוצה ראשונה הקיץ של מתנדבים יהודים מארה"ב

שר התחבורה, חיים קורפו, שקיבל אתמול בבוקר קבוצה ראשונה לקיץ זה, של 400 מתנדבים מארה"ב אמר להם שבמשך העונה צפוי בואם של 4,000 מתנדבים, במחנות צה"ל, ביערות הקק"ל, בבתי החולים ובעבודות התנדבות אחרות.

מטוס ג'מבו של אל־על שהביא את המתנדבים — קבוצה מעורבת של פנסיונרים וצעירים — נחת בנמל בשעה 7 בבוקר.

המתנדבים פרצו בריקוד הורה סוער ליד המטוס, שם בירך אותם שר התחבורה בשם הממשלה ואמר: "אנחנו זקוקים לכם כמכרים, ולפעולתכם בקהילותיכם למען ישראל כשובכם לארה"ב. תמיכתכם חשובה לנו". הוא גם הביע תקווה, שרבים מהם ישובו לכאן כעולים.

277 דירות ברחוב הנורית בי"ם ישופצו ויורחבו

277 דירות ברחוב הנורית שבשכונת קרית מנחם בדרום ירושלים, אשר נבנו בשנות ה־60 לקליטת מאות משפחות מפוני מעברות ושכונות אסבסטונים בירושלים, ישופצו בפרויקט שיקום מיוחד.

על כך הוחלט בביקור שערך במקום שר השיכון והבינוי, דוד לוי, אתמול לפני הצהריים.

הדירות הכלולות בפרויקט, שגודלן נע בין 54־64 מ"ר, יורחבו בשלב הראשון ע"י איחודן עם דירות נוספות בבניין. בשלב השני מתוכנן לשקם את האוכלוסיה של השכונה עפ"י תוכנית משרד השיכון, "תושבים קשים" כהגדרת המשרד יופנו לדיור אלטרנטיבי במקומות אחרים בעירה, קשישים יועברו לדיור מוגן ושאר המשפחות ישוכנו בדירות המורחבות.

טלקס

● מגדל העמק תוכרז כעיר

מגדל העמק, המציינת בימים אלה 35 שנים להיוסדה, תוכרז מחר כעיר ואם בישראל בטקס חגיגי בהשתתפות ראש הממשלה יצחק שמיר, הממלא את מקום שר־הפנים.

במגדל העמק, שהוקמה ב־1953 כעיירת פיתוח על־ידי 80 משפחות עולים שבאו ממעברת רמת־ישי, מתגוררים כיום קרוב ל־18 אלף נפש. (עתי"ם)

● התרמה למען הפגייה ב„וולפסון"

ערב התרמה חגיגי למען רכישת מכשיר אולטרה־סאונד לפגייה שבבית־החולים „וולפסון" נערך השבוע בחולון על־ידי חוג ידידות בית־החולים שליד אגודת שוחרי בית־החולים.

הערב התקיים במעמד ראש העיר עו"ד חיים שרון ורעייתו עופרה אשר יזמה את ההתרמה.

אשר שילוני

הסתדרות השומר הצעיר
ההנהגה הראשית

הסעות לסמינר מדריכים — מחזור 1 ביום ד' ה־22.6:
אוטובוס 1: גונן + מרכז + נווה יעקב + קרית יובל — 07.00 — בבנייני האומה. חולון — 08.00 — בקן.
אוטובוס 2: ירוחם + באר שבע — 06.30 — באגד ב"ש. מבואות הנגב — 07.00 — בצומת בית־קמה. רמות חפר — 09.00 — בכניסה לקבוץ מעברות.
אוטובוס 3: קן צפון + ראשל"צ + רמת־גן + גבעת שמואל + הרצליה + מוסד שקמה + אשדוד + אשקלון + רוחמה — 08.15 — בברכת גלית ביד אליהו. בית שאן + גבעת המורה + מוסד בקעת כנרות — 09.15 — בצומת מגידו.
אוטובוס 4: בית אליעזר + כרכור + רמתיים + כפר סבא + גדשמואל + מבואות־עירון — 08.30 — באגד חדרה. מוסד גלבוע + מוסד עמקים — 09.00 — בצומת מגידו.
אוטובוס 5: כרמיאל + מוסד נעמן + קרית ביאליק + נו"ש + עינות ירדן — 09.00 — באולמי רון בק. אליעזר.
בדבר בעיות ושאלות ניתן לפנות לאמנון למה' צופיות בהנה"ר 03־291161.
חזק ואמץ
מחי צופיות
צוות ס. מדריכים

מחקר של המרכז הבינלאומי לשלום:

40% מהמשפחות הערביות בישראל — מתחת לקו העוני

ארבעה מחקרים חדשים של המרכז על האוכלוסייה הערבית בישראל הוגשו אתמול לנשיא הרצוג

יצחק שור

חיילים וקצינים, אנשי הממשל הצבאי, מתייחסים בחוסר כבוד אנושי מינימלי כלפי ראשי ערים וכלפי אזרחים ערביים מן השטחים, כך התלוננו ראשי ערים בפני הנשיא חיים הרצוג.

בפגישה שקיים אתמול הנשיא עם משלחת של המרכז הבינלאומי לשלום במזרח־התיכון סיפר הנשיא לאורחים, כי אחד מראשי הערים בשטחים קבל באוזניו על היחס המזולזל. כאשר הגיע ראש העירייה למושל, קידם את פניו זקיף מרושל בלבושו, שישב על כיסא ואותת לו, ברוגזו, להכנס לבניין. במשרד קיבל את פניו רב־סרן, לא קם לכבודו ולא לחץ את ידו, אלא אותת לו בראשו לשבת.

חברי משלחת המרכז הבינלאומי לשלום, ד"ר אריה יערי, דוד שחם והחוקר פרופ' דוד קרצ'מר, מסרו לנשיא ארבעה מחקרים חדשים שפרסם המרכז, בתמיכת קרן פורד, על מעמדה ותנאיה של האוכלוסיה הערבית בישראל. כן מסרו תוכניות לימודים שכתבו אנשי המרכז על הנושא „מגילת העצמאות שלי". מטרת המרכז לשלום היא לעורר הבנה, התקרבות ודו־קיום.

דוד שחם סיפר לנשיא, כי בישראל מצויים 40 כפרים ערביים שאינם מופיעים במפות ואין הם מוכרים בידי גורמי הממשלה. באחד המקרים הרס גורם צבאי כביש גישה לבית־ספר שסללו תושבי כפר, על חשבונם, בטענה שהכביש נסלל על שטח ציבורי שאיננו שייך לכפר, אף כי זהו שטח סלעי, שלא נועד למטרה חקלאית כלשהי.

עושים שטויות, הגיב הנשיא וסיפר, כי הסב בזמנו את תשומת לב שר־הבטחון לתופעות של יחס לא מכובד מצד גורמים צבאיים לאזרחים ערביים. הנשיא גם ביקר בגשר אלנבי כדי לבחון מקרוב תלונות על השפלת תושבים ערבים, ללא קשר לענייני בטחון.

אחד המחקרים שהוגש לנשיא מחקרו של ד"ר עזיז חיידר על שירותי רווחה במגזר הערבי, מדווח על 40 אחוז ממשקי הבית הערביים אשר חיים מתחת לקו העוני. מחצית המשפחות הערביות סובלות מצפיפות גבוהה בדיור.

בפלילים

שופט: „המידע החסוי" מעורר מחשבות נוגות

עתי"ם

שופט בית־משפט השלום בתל־אביב, חיים אילת, מתח ביקורת חריפה על המשטרה, שערכה מסיבת עיתונאים בה נמסרו פרטים חסויים שהוצגו כחומר סודי בפניו והיוו בסיס להחלטתו לעצור חשוד ברצח.

השופט החליט אתמול להאריך ב־15 ימים נוספים את מעצרו של לוי מנצור (30) מהרצליה, החשוד ברצח שמואל זהבי, בעל מועדון „סטייל" במלון מנדרין, שנורה בראשו למוות לפני כשנה סמוך לפתח ביתו. לוי מנצור נעצר לפני 29 יום והמשטרה צירפה לבקשה להאריך את מעצרו את הסכמת היועץ המשפטי לממשלה.

השופט אילת קבע, כי אין ספק שמדובר בפרשה חמורה. אולם, הוסיף, „זוהי ההזדמנות להביע דעתי על ידיעה שהופיעה בעיתונים לפני ימים מספר, בה סופר על מסיבת עיתונאים שערכה המשטרה, לתדהמתי, הדברים שהציגו החוקרים בפני בסודי סודות, תוך הסתרתם מהסניגורים, ואשר הוצגו לעיני בית המשפט בלבד — הובאו על־ידי עורכי מסיבת העיתונאים לידיעת כלל הציבור, תוך ראוותנות משונה ביותר".

לדבריו, יש בכך כדי להעמיד את בית־המשפט באור מגוחך וגם כדי לעורר מחשבות נוגות לגבי ערכו של מידע חסוי המוצג לבית המשפט — ודי לחכימא ברמיזה.

נהג אוטובוס מואשם באונס נוסעת

עתי"ם

עוזריה כולני (31) מראש העין, נהג בקואופרטיב „דן", הואשם אתמול בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב באונס צעירה בת 20 שנסעה עימו באוטובוס.

התובעת, עו"ד שרה דותן, טענה בכתב־האישום, כי מדובר בנערה הסובלת מליקוי בשכלה כתוצאה ממחלה ויכולת השיפוט שלה מוגבלת, כושר הביטוי שלה מצומצם ותגובותיה איטיות ומאוחרות.

ב־13.6.88, טוענת התובעת, סמוך לשעה 8 בערב, עלתה המתלוננת לאוטובוס בו נהג הנאשם, אשר פתח עימה בשיחה והציע לה להתלוות אליו לתחנה הסופית בפתח־תקווה.

כאשר הגיעו השניים לתחנה המרכזית, הסיע הנאשם את המתלוננת במכוניתו למגרש החניה של איצטדיון הכדורגל באיזור התעשייה של פתח־תקווה, שם החל להפשיט את מכנסיה. אולם היא התנגדה וביקשה ממנו שיחדל ואף משכה בשערותיו כדי למנוע בעדו מלבצע את זממו.

הנאשם לקחה לביתו, מאחר שלא חשה בטוב, ושם בעל אותה.

עונשי מאסר ממושכים לסוחרי סמים

עתי"ם

בית־המשפט המחוזי בתל־אביב יצא אתמול בקריאה להילחם בעבירות הסמים שהם „תופעה נלווה ופגע רע המכלה כל חלקה טובה בישראל והמכה למכת המדינה".

בגזר־הדין של שלושה נאשמים בעבירות סמים הטעים השופט אריה סגלסון, כי „מדיניות בתי־המשפט בנושא הענישה על עבירות סמים היא להכביר עם הנאשמים.

הנאשמים, יוסף ויקטור (29) ואשתו סוזי (29) מפתח־תקווה ושמעון סטביק (24) מאריאל הורשעו בעבירות של סחר בהרואין והגברים הורשעו גם בשימוש בסם.

יוסף ויקטור נידון ל־3 וחצי שנות מאסר בפועל, שמעון סטביק נידון לשנתיים וחצי מאסר בפועל והנאשמת סוזי ויקטור — לשנת מאסר בפועל.

חולה שחפת בן 60 מערער על מעצרו המינהלי

שלמה סלוצקי

האגודה לזכויות האזרח תטפל בערעור על מעצרו המינהלי של אחמד עבדאללה רזיק מחאן־יונס, שנעצר בסוף החודש שעבר לשישה חודשים. העצור חולה שחפת ויש לו קשיי הליכה.

עבדאללה רזיק עבד עד למעצרו כמנהל התחזוקה באוניברסיטה האיסלמית בעזה. הוא אב ל־10 ילדים שהקטנה מהם בת 6.

בשיחה עם כתבנו אמרה אשתו של אחמד עבדאללה רזיק, מנהלת בית־ספר לבנות של אונר"א ברפיח, כי בשבועיים שעברו מאז מעצרו הידרדר מצבו הבריאותי של בעלה והוא נראה מבוגר יותר ב־20 שנה. הוא סובל מבעיות בעמוד השדרה בגלל נסיעות תכופות מ„אנסאר 2" בעזה ל„אנסאר 3" בקציעות כאשר ידיו כבולות באזיקים.

בתצהיר שהגישה אשתו לעורכת־הדין תמר פלג מהאגודה לזכויות האזרח, בו היא מבקשת שהאגודה תטפל בשחרורו או בהטבת תנאי מעצרו, נטען, כי העצור הועבר ארבע פעמים ממתקן הכליאה „אנסאר 2" שבעזה, המשמש כמתקן מעצר לזמן קצר, למתקן הכליאה שבקציעות, שם לא קיבלו אותו משום שלא היו בידי השוטרים שהתלוו אליו כל המסמכים המעידים על מחלתו והנראה גם בשל אי־יכולתה של המערכת הרפואית ב„אנסאר 3" להתמודד עם מחלה קשה זו.

הצלב האדום דרש שהעצור ייבדק על־ידי רופא מומחה לריאות שיקבע את מצבו. העצור היה בטיפול בביה"ח למחלות ריאה ברמת־גן, שהוציא תעודות רפואיות המעידות על מחלת השחפת בה לקה.

אשתו של העצור מבקשת לשחררו או להעבירו למקום בו יוכל לקבל את הטיפול הרפואי הדרוש לו.

עורכת־הדין תמר פלג אמרה לכתבנו, שכבר בימים הקרובים תוגש בקשה לשחרר את רזיק בערבות או להיטיב את תנאיו.

רכז תנועת „כך" בצפון נאשם בציור סיסמאות נגד הערבים

יואב אביב

רכז תנועת „כך" באיזור הצפון, אליאסף מובשוביץ בן 24 מקרית־ים, הואשם אתמול בבית־המשפט המחוזי בחיפה בציור סיסמאות בגנות הערבים.

בכתב־האישום טוענת התובעת, עו"ד דינה רוויטגרונר מפרקליטות מחוז חיפה, כי לפני כשלושה שבועות, ביום שבת לפני־הצהריים, צייר הנאשם יחד עם אנשים אחרים סיסמאות בגנות הערבים על קירות תחנות אוטובוסים לאורך כביש החוף הישן בין חיפה לחדרה. בסיסמאות אלה נכתב „כהנא צודק", „מוות לערבים", „ערבים החוצה" ועוד.

תחנות האוטובוסים עליהן צוירו הסיסמאות מוצבות בצמתים של המושבים צרופה, גבע הכרמל, הבונים ובצומת קיבוץ עין־כרמל.

התובעת טוענת, כי במעשים אלה יש כדי לעורר מדנים ואיבה בין חלקים שונים של האוכלוסייה בישראל ולפיכך יש בעבירה זו משום המרדה.

התובעת מאשימה את רכז „כך" בפרסומי המרדה, בהשחתת מקרקעין ובגרימת נזק בזדון.

התמתנו הירידות במניות החופשיות

אלחנן הורוביץ

מדד המניות החופשיות ירד עוד בשלב המסחר הראשון ב־2.41%, אולם כבר בשלב המסחר השני — ב„משתנים" — הצטמצמה הירידה ל־0.4%.

יחסית נחלשו הירידות במניות החופשיות, אחרי מפולת השערים שהיתה שלשום. במסחר הרב צדדי לפני הצהריים נרשמו 3 שערים שלא ירדו וב„משתנים" אחרי הצהריים כבר עלו 3 ו־8 נשארו בלי שינוי. בכל המניות החופשיות הסתכמו הביצועים ב־4.4 מיליון ש"ח (לעומת יותר מ־10 מיליוני ש"ח שלשום). משעריהן עלו 46 (11%) מכלל השערים, ירדו 219 (56%) ו־130 (33%) נשארו בלי שינוי. המחזור בהן הסתכם ב־5.7 מיליון ש"ח (3.5 מיליון דולר).

במניות החוסר הסתכמו הביקושים ב־3.8 מיליון ש"ח וההיצעים — ב־1.1 מיליון ש"ח. משעריהן עלו 14, לעומת 5 שירדו

גלגלי הבורסה

ו־7 שנשארו בלי שינוי. המחזור בהן התקרב ל־3.6 מיליון ש"ח (2.3 מיליון דולר). תשואותיהן השנתיות המובילות נעו בין 13.01% ל־13.91% ביוצאות לפדיון ב־1988 ובין 5.34% ל־5.80% ביוצאות לפדיון ב־1989.

בשוק איגרות החוב נרשמו תנודות שערים עד 1%. בצמודות למדד ב־100%, בצמודות ב־80% ובסוג „בריבית כפולה" שררה יציבות. בנסחרות במט"ח היו תנודות עד 1% ערך השוק של הממשלתיות הצמודות למדד הנושאות 3% ריבית לשנה ירד ב־0.34% ושל הנושאות 4.25% ריבית ירד ב־0.15%. בערך השוק של הצמודות לדולר מסוג „רמון" לא חל שינוי ושל מסוג „גלבוע" עלה ב־0.19% (ב־15.21% מתחילת השנה). המחזור בשוק אג"ח עלה ל־8.6 מיליון ש"ח ומזה כ־3.8 מיליון ש"ח בסוג „שגיא".

אנו משתתפים בצערה של חברתנו
שושנה מינצר ומשפחתה
במות האח
יוסף
בית המעפיל

למשפחת אבו־טעומה
אתכם באבלכם הכבד על מות
האב
קיבוץ גן שמואל

לקורל ולנוה־שלום
משתתפים בצערכם הכבד
במותו של יקירכם
פנחס אהרון ז"ל
שכניכם בקיבוץ נחשון

חברה להשקעות של בנק הפועלים בע"מ
הודעה על
אסיפה כללית שנתית רגילה
ניתנת בזה הודעה כי ביום 29.6.88 בשעה 9.00 תתקיים אסיפה כללית שנתית רגילה של החברה במשרדה הרשום ברחוב דניאל פריש 3 ת"א.
בעלי מניות למוכ"ז בנות 1 ש"ח אשר ברצונם להשתתף ולהצביע באסיפה זו, יפקידו את תעודת המניה שבידיהם במשרדה הרשום של החברה, במזכירות החברה, לא יאוחר מ־48 שעות לפני מועד האסיפה.
על סדר היום:
1. דיון בדו"ח הדירקטורים.
2. אישור המאזן וחשבון רווח והפסד ליום 31.12.87 (מאוחד והחברה).
3. בחירת דירקטורים.
4. גמול לדירקטורים מקרב הציבור.
5. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.
6. שונות.
אם לא יהיה נוכח בתאריך האסיפה מניין חוקי, תתקיים האסיפה כעבור שבוע באותו מקום ובאותה שעה.
אם גם אז לא ימצא מניין חוקי כקבוע בתקנות תתקיים האסיפה באותו יום באותו מקום בשעה 9.30 בכל מספר של משתתפים.
הדירקטוריון

הרופאים משביתים היום את כל בתי־החולים הציבוריים

במחאה על הסחבת בדיוני ועדת השרים ● מתכננים השבתות אזוריות ללא התראה מוקדמת ● ועדת השרים — ל„פגישה מכרעת" היום ● האחיות — לחופשה מאורגנת ביולי

רונית מורגנשטרן

הרופאים משביתים היום את כל בתי־החולים הציבוריים בארץ, במחאה על הסחבת בדיוני ועדת השרים המיוחדת לפתרון משבר הבריאות. בתי־החולים יתפקדו במתכונת שבת. ההשבתה היא ל־24 שעות. בהמשך מתכננים הרופאים השבתות אזוריות ללא התראה מוקדמת.

הרופאים טוענים שדיוני הוועדה עלו על שרטון בגלל חילוקי דעות פוליטיים מובהקים שאינם נוגעים לענייו.

ועדת השרים המיוחדת לפתרון משבר הבריאות תתכנס הבוקר לפגישה שהוגדרה על־ידי שרת־הבריאות כפגישה מכרעת מבחינת הסיכוי לפתרון המשבר. בפגישה ישתתפו גם היועץ המשפטי לממשלה ושמונה מנהלי בתי־החולים אשר הכינו את התוכנית לקיצור תורים. הפגישה תתמקד בשתי נקודות מרכזיות: פתרון בעיית יחסי עובד ומעביד בתוכנית המנהלים והנספח התקציבי של התוכנית הקובע, שעלות המבצע לקיצור תורים מסתכמת ב־174 מיליון ש"ח. לטענת שר־האוצר זהו סכום גבוה מדי, למרות שרובו יבוא מביטוח משנה.

שרת־הבריאות תתבע לדון בדחיפות גם במשבר במגן־דוד־אדום ובמישום התקינה לאחיות, כדי למנוע את השיבושים שהן מתכננות.

היום יימשך המשא־ומתן עם מנהלי בתי־החולים הפסיכיאטרים.

במקביל נערך משרד־הבריאות למצב של פינוי חולי־הנפש והקים מטה חירום למציאת מקומות חליפיים לחולים שיפונו. מספר רב של מקומות נמצא כבר בבית־החולים הפסיכיאטרי בטירת הכרמל, במרכז בבאר־שבע ובמרכזים נוספים לחולי־נפש.

האחיות — לחופשה מאורגנת

חטיבת האחיות והאחים בבתי־החולים הודיעה במברקים ששלחה לחברי ועדת השרים לפתרון משבר הבריאות, למנהלי בתי־החולים ולגורמים נוספים במערכת הבריאות, למזכ"ל ההסתדרות קיסר וליו"ר האיגוד המקצועי חיים הברפלד, כי החל מה־1 ביולי ייצאו 12 אלף אחים ואחיות לחופשה על־פי חוק חופשה שנתית. הם ייצאו במחזורים של שבועיים, כך שבין ה־1 ליולי ועד סוף אוגוסט ייחסרו במערכת האשפוז באופן קבוע 3000 אחיות ואחים, שהם כרבע מסך כל האחיות.

חטיבת האחיות מנמקת את צעדה בכך, שאילו היו מיישמים את התקינה בבתי־החולים, הן היו יכולות לצאת לחופשה מסודרת ולא היה חסר כוח־אדם מחליף, כך שחולים לא היו נפגעים.

ביום ב' הבא יתקיים כינוס ארצי של כל ועדי האחים והאחיות כדי להנחותם ליציאה לחופשה המאורגנת.

הערכאה השיפוטית החדשה בשטחים — ללא סמכויות שיפוטיות

שלמה סלוצקי

במהלך שמיעת הערעור על מעצרו המינהלי של מאהר חליל עמר (28) מחאן יונס בפני הערכאה השיפוטית החדשה שעליה הכריזה הפרקליטות הצבאית בשטחים, שאמורה להחליף את הוועדה המייעצת, התברר, כי לערכאה זו אין כל סמכויות שיפוטיות.

ערכאה שיפוטית זו הוקמה לפני מספר שבועות בעקבות עצומה של כ־40 מרצים בכירים למשפטים נגד שתי מערכות המשפט בשטחים, אחת ליהודים ואחת לערבים, ונגד העבירות על החוק הבינלאומי שמבצע צה"ל.

בשמיעת הערעור על מעצרו המינהלי של מאהר חליל עמר, העובד מזה 12 שנה כמנהל עבודה במפעל בבאר־טוביה, התברר שאין מאחורי הערכאה השיפוטית החדשה שום סמכות שיש לבית־משפט ולשופט, אפילו כדן יחיד.

כאשר דרשה עו"ד תמר פלג מהאגודה לזכויות האזרח להחיל על הערכאה החדשה את דיני הראיות והפרוצדורה המשפטית, המחייבים להציג את העדויות והראיות שישנן נגד החשוד, ענה התובע, כי לערכאה שיפוטית זו אין סמכויות של בית משפט, ומכאן שלא חלים עליה דיני הראיות המחייבים אותו.

לגופו של עניין טענה עו"ד פלג, כי העצור, בוגר אוניברסיטה בתעשוגאות, וממשיך לעבוד במפעל גם לאחר תחילת האינתיפאדה, חרף העובדה שרכבו נרגם באבנים בשל כך. בתצהיר שהגיש העצור הוא שולל כל קשר לתנועת ה„שביבה", שהוא מואשם בחברות בה. מעבר לזה, טוענת עו"ד פלג, כי בתאריך שבו הוא נעצר, 30.3.88, תנועת ה„שביבה" עדיין היתה חוקית, והיא הוצאה מחוץ לחוק רק לאחר התאריך זה. תשובת התובע לעניין זה היתה כללית וסתמית.

בעל המפעל בבאר־טוביה, יצחק משה, מסר עדות אופי חיובית ביותר על חליל עמר.

ההתקדמות במו"מ על הסכמי השכר לא הסירה איום השבתת המשק

האוצר מוכן להחיל ההסכם על עובדי החברות הממשלתיות אולם קיים פער לגבי שיעור התוספת ● עובדי המדינה מאיימים להחרים ההשבתה הכללית

אבשלום קווה, קובי מגדל

התקדמות מסויימת בנושאים עקרוניים הושגה אתמול במשא ומתן בין נציגי ההסתדרות לבין נציגי הממשלה על הסכמי שכר חדשים בשירות הציבורי. עם זאת הפער בין הצדדים באשר למתן תוספות שכר עדיין גדול ואיום השבתת המשק ב־3 ביולי בעינו.

בראש נציגות ההסתדרות עמד יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד. לצידו נכחו בפגישה ראשי האיגודים המקצועיים: המהנדסים, הטכנאים והנדסאים והאקדמאים במדעי החברה והרוח. כן נכחו מזכ"לי הסתדרויות הפקידים ועובדי המדינה, אשר נעדרו מהישיבות שהתקיימו לאחרונה. בראש נציגי הממשלה עמד הממונה על השכר במשרד האוצר יעקב דנון ולצידו ראשי המעסיקים הציבוריים.

נציגי העובדים דחו את הצעת האוצר למתן תוספת שכר ריאלית בשיעור של שלושה אחוזים, משום שהאינפלאציה החזויה לשנת 88 הינה בסדר גודל של כ־20 אחוז.

לעומת זאת הובעה הסכמה עקרונית להחיל את הסכמי השכר שיושגו על עובדי החברות הממשלתיות והציבוריות עסקיות, דבר שלא הושג בהסכם הקודם. ההסכמה מלווה בהסתייגות לגבי חברות הנתונות בקשיים. לפיכך הוחלט להקים צוות משותף לשני הצדדים שינסה לגבש הצעה מוסכמת.

חיים הברפלד אמר בתום הדיון, כי הצעת האוצר למתן תוספות שכר איננה מספקת את ההסתדרות, אולם אפשר לראות בעצם ההצעה התקדמות מסויימת. הוא מסר, כי לא חלה התקדמות בדרישת ההסתדרות להפחתה מדורגת במספר שעות העבודה השבועיות.

יעקב דנון אמר בתום הפגישה, כי האוצר מציע כי תינתן תוספת של שלושה אחוזים בשנה הקרובה ותוספת בשיעור דומה בשנה השנייה. לדבריו, היעדר הסכם תוספת יוקר חדש מקשה על נציגי הממשלה.

שר־האוצר, משה נסים, אמר אמש, כי אין באפשרותו של משרד־האוצר לתת תוספת מעבר לזו שהוצעה אתמול בשיעור 3 אחוזים.

שר־האוצר, שהשתתף בטקס חלוקת תארים בטכניון, אמר לכתבנו, כי הוא אינו סבור שההסתדרות או האיגודים המקצועיים מתכוונים להשבית את המשק בתחילת חודש הבא, ואיום ההשבתה לא יקבע את עמדת משרדו. „הצעת האוצר מבוססת על החזרת רמת השכר לימים שקדמו לתוכנית הכלכלית. אני סבור שזוהי הצעה טובה, רצויה לעובד וחשובה למשק", אמר נסים.

יחרימו ההשבתה

המזכירות הפעילה של הסתדרות עובדי המדינה תחליט מחר, בישיבה מיוחדת, „להחרים" את ההשבתה הכללית של המשק הציבורי ב־3 ביולי, ולהיערך למאבק נפרד מהסתדרות הכללית ומהאיגודים המקצועיים, במחאה על התנכלות האקדמאים לציבור עובדי המדינה בשביתה שקיימו בשבוע שעבר", כדברי המזכירות. ראשי איגוד עובדי המדינה זועמים על צמרת ההסתדרות אשר לא התערבה בעניין זה.

מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה, ראובן בן־עמי טען אמש, כי בנוסף לכך משתלטים נציגי האיגודים האקדמיים על הדיונים המתנהלים עתה בין ההסתדרות לבין האוצר והמעסיקים הציבוריים ומונעים דיון בתביעות ובנושאים של מרבית העובדים בסקטור הציבורי.

הנציבות שוקלת צעדים משפטיים נגד עיצומי העובדים במשרד־הפנים

כתב „על המשמר"

נציבות שירות המדינה הודיעה אתמול שהיא שוקלת לנקוט באמצעים משפטיים נגד עובדי משרד־הפנים הנוקטים בעיצומים, ומפנים את קהל הפונים לגורמים ומוסדות אשר אינם מוסמכים לסייע להם בהנפקת דרכונים.

הנציבות החליטה על צעד זה לאחר שלבריה התברר לה, כי עובדי הלשכות האזוריות של משרד־הפנים שולחים את המבקשים להנפיק דרכונים להביא אישור משר־האוצר ומנציבות שירות המדינה. לדברי הנציבות, העובדים עושים זאת בכוונה תחילה, ביודעם ששר־האוצר והנציבות אינם מטפלים ואינם מוסמכים לטפל בהנפקת דרכונים.

הנציבות טוענת שצעד זה מהווה התעללות בציבור והטעייה מכוונת ולפיכך שוקלים בנציבות להעמיד לדין את האחראים למעשים אלה. הנציבות הדגישה, שאת כל המירורים בנושא הנפקת הדרכונים יש להפנות אך ורק למשרד־הפנים.

משרד־האוצר האשים אתמול את הנהלת משרד־הפנים שהוא אשם במשבר, וזאת בגלל הבטחות בנושא תקנים אשר ניתנו לעובדים בשנה שעברה. בפברואר השנה חזר בו משרד־הפנים מהבטחות אלה, ובעקבות זאת פרץ המשבר במשרד־הפנים.

דובר משרד־האוצר ציין, אתמול שעל־פי הנחיות היועץ המשפטי לממשלה, ינוכו ימי השיבושים משכר העובדים.

● קבוצה של תלמידי מכללת „אורט" בירושלים המציאה מכשיר להצבעה אלקטרונית בכנסת. המכשיר פותח על־ידי התלמידים במסגרת עבודת גמר מעשית שהכינו בתום לימודיהם במוסד.

מזג אוויר

התחזית: אוויר יותר קריר ולח יחזור לאזורנו.

הטמפרטורות: ירושלים 16־29, רמת־הגולן 16־30, צפת 16־29, חיפה 19־30, טבריה 18־34, עפולה 18־32, שומרון 18־32, תל־אביב 19־29, נתב"ג 18־30, יריחו 20־36, עזה 18־29, באר־שבע 18־33, אילת 25־40. (עתי"ם)

משרד־העבודה: סימנים למיתון שיגדיל האבטלה

יורם בר

מנכ"ל משרד־העבודה־והרווחה, יהושע דווידוביץ', מסר אתמול בוועדת העבודה והרווחה, כי יש סימנים ראשונים של מיתון במשק, שיביא לגידול במספר המובטלים. הדברים נאמרו בדיון על צו הביטוח הלאומי על הגדלת שיעור ההקצבות לפעולות למניעת אבטלה מכספי הקרן למניעת אבטלה.

נציג התעשיינים הודיע על נכונותם לתת עדיפות בהקצאת כספי הקרן למניעת אבטלה לפעולות לעידוד הפניית צעירים וחיילים משוחררים לתעשייה. יו"ר הוועדה, ח"כ אורה נמיר (מערך), הביעה הערכה לתעשיינים על הודעתם.

ח"כ חייקה גרוסמן (מפ"ם) אמרה, כי הממשלה פיזרה עד עכשיו אשליות או דברים לא נכונים על צמיחה כלכלית כביכול, כאשר בפועל יש התפרעות של ההון והשירותים האישיים על חשבון השכר, שירותי הרווחה והמגזר היצרני. גם היצוא נעשה בלתי כדאי בגלל מדיניות הריבית והקפאת שער הדולר. התוצאה היא מיתון, בעיקר בסקטור היצרני במשק, מול „צמיחה" בסקטור המסחרי והרחבת פער ההכנסות. לטענתה, משרד־העבודה־והרווחה עוסק בכיבוי שריפות פה ושם ובהעברת כספים מסעיף לסעיף, כאשר המדיניות הכלכלית מכשילה מלכתחילה כל אפשרות להבראת המשק ולייצוב בתעסוקה.

צבן: לעכב התרגיל המביש של מכירת „פז" לליברמן

יורם בר

בפנייה ליועץ המשפטי לממשלה תבע ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) לעכב את מכירת „פז" עד לאישורה בוועדת הכספים. לדבריו, תנאי המכירה של „פז" לליברמן הם שערורייה, ועכשיו לא רק נכסים, אלא גם שחל נושאים באחריות.

צבן טען, כי אסור ליועץ המשפטי לממשלה לעבור בשתיקה על התרגיל המביש שעשה שר־האוצר שעה שהחליט על מכירת „פז נפט בע"מ", שהיא חברת בת של „פז נכסים", כדי לעקוף את הצורך באישורה של ועדת הכספים.

במקביל פנה צבן למבקר המדינה והפציר בו לבדוק בדחיפות את תקינות הליכי המכירה מבחינת ההגנה על אינטרסים כלכליים ואחרים, חיוניים ביותר של המדינה. כזכור, חיווה מבקר המדינה הקודם, יצחק טוניק, דעה חד־משמעית נגד מכירת „פז".

ח"כ צבן טען עוד, כי השר שחל, שהתחייב לא להיכנע ללחצים, נכנע לבסוף ללחציו של שר־האוצר, שהיה מעוניין ברפורמה כזאת ובביטול ההקפאה באופן שיקל על מכירת פז לליברמן ויענה גם לאינטרסים של חברות הדלק.

עמיר פרץ מתווך לסיום הסכסוך במפעל „אליאנס"

אבשלום קווה

ראש מועצת שדרות, עמיר פרץ, קיים אתמול שורה של שיחות במגמה למצוא פשרה שתביא להפעלת מפעל הצמיגים „אליאנס". פרץ נפגש עם ועד העובדים ולאחר מכן עם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ועם יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד והיום ייפגש עם מנכ"ל „כור" בני גאון.

פרץ הציע, כי ההסתדרות תודיע שמפרק המפעל יסיים את תפקידו תוך שלושה חודשים, תופעל תוכנית ההבראה של המפרק והעובדים יקבלו פיצוי מסויים בגין תוכנית זאת, הדורשת מהם יותר ויתורים מאשר בהסכם שנחתם בינם לבין האגף לאיגוד מקצועי. קיסר דחה את הצעתו של פרץ.

פרץ נכשל בנסיונו למנוע את הפגנת העובדים המיועדת להיום ברחבת הוועד הפועל בתל־אביב. העובדים תובעים לבטל את מינוי המפרק בזמן הקרוב ולסלול בכך את הדרך לשובם לעבודה מלאה.

אושרה הצעת מגן לבחירות אישיות במועצות אזוריות

יורם בר

בהיעדר מרבית חברי המערך ונציג מפ"ם, אישרה ועדת הפנים ואיכות הסביבה ברוב קולות הצעת חוק המועצות האזוריות של ח"כ דוד מגן (ליכוד), לפיה ראש מועצה אזורית ייבחר בבחירות אישיות וישירות. ראשי המועצות האזוריות נבחרו עד כה על־ידי נציגי הישובים. הצעת החוק תובא בקרוב למליאה לקריאה שנייה ושלישית.

יו"ר הוועדה, ח"כ דב שילנסקי (ליכוד), אמר, שהוא מבין לליבם הכואב של אנשי המערך שהשיטה שהנהיגו במועצות האזוריות עומדת להסתיים. עם קבלת החוק, אמר שילנסקי, תבוא לסיומה התקופה האפלה.

ח"כ אהרון נחמיאס, שהתנגד להצעת החוק, אמר, כי חוק זה יהרוס את הארגון של ההתיישבות החקלאית בהתיישבות במדינת ישראל, וכי הוא לא ניתן לביצוע.

ח"כ עדנה סולודר (מערך), שנעדרה מפאת מחלה, ביקשה לדחות את ההצבעה אך בקשתה נדחתה.

עימות בין מפ"ם ל„תחיה" בהצגת „האופסימיסט"

שלמה סלוצקי

בהפגנה סוערת שהיתה ביבנה נגד העלאת המחזה „האופסימיסט" נעצר יו"ר סניף התחיה ביבנה, שלמה בנישו.

עשרות מצעירי מפ"ם ו„התחיה" התעמתו במשך שעה ארוכה בפתח מועדון „מופת" של ההסתדרות ביבנה. צעירי מפ"ם הגנו על הזכות להעלות את ההצגה של אמיל חביבי בכיכובו של מוחמד בכרי ואילו אנשי „התחיה", המנהלים כבר כחודש וחצי מסע ציבורי נגד העלאתה, תבעו להוריד אותה והשמיצו את המחזאי והשחקן.

אנשי כהנא שהגיעו למקום חיממו את האווירה וכוח המשטרה שהיה במקום פעל מכוח להשליט סדר.

לפני כשבוע החרימה המשטרה כרוזים וכרזות של תנועת „התחיה" שהזמינו לאזכרה של אבו ג'יהאד, שהיתה אמורה להתקיים על־פי המודעות באותו מקום ובאותה שעה שבה התקיימה אתמול ההצגה „האופסימיסט". חברי „התחיה" גם מחו על השתיקה של הליכוד, השולט בעיריית יבנה ונותן ידו להעלאת מחזות כאלה בעיר. בכרזה שנשאו בידם הם כתבו „למה הליכוד שותק".